

BUNREACTH AONTAS NA MAC LÉINN MÁ NUAD

BUNREACTH AONTAS NA MAC LÉINN MÁ NUAD

Tháinig an Bunreacht seo i bhfeidhm ag 1:00am Dé hAoine an 3 Bealtaine 2019 mar bhí Reifreann achtú an Bhunreachta seo ar siúl le faomhadh ag an mballraíocht Déardaoin 2 Bealtaine 2019 in Aontas na Mac Léinn Má Nuad, Maigh Nuad Ollscoil Mhá Nuad, Co. Chill Dara, Éire

FHÍORDHEIMHNITHE AG:

FHÍORDHEIMHNITHE AG:

**UACHTARÁN 2018-19
AONTAS NA MAC LÉINN MÁ NUAD**

**CEANN COMHAIRIMH 2018-19
AONTAS NA MAC LÉINN MÁ NUAD**

CLÁR ÁBHAIR

AILT AN BHUNREACHTA

1. AIRTEAGAL 1 — TEIDEAL
2. AIRTEAGAL 2 — FÍS, MISEAN, & LUACHANNA
3. AIRTEAGAL 3 — AIDHMEANNA agus CUSPÓIRÍ
4. AIRTEAGAL 4 — BALLRÁÍOCHT AN AONTAIS
5. AIRTEAGAL 5 — CEARTA AGUS OIBLEAGÁIDÍ NA BHFEISIRÍ
6. AIRTEAGAL 6 — RIALTAS AN AONTAIS
7. AIRTEAGAL 7 — REIFREANN
8. AIRTEAGAL 8 — SEANAD NA MAC LÉINN
9. AIRTEAGAL 9 — FEIDHMEANNACH
10. AIRTEAGAL 10 — OIFIGH AN AONTAIS
11. AIRTEAGAL 11 — IONADAITHE ACADÚLA MAC LÉINN & THIONÓIL
12. AIRTEAGAL 12 — FÓRAM LEASA AGUS COMHIONANNAIS
13. AIRTEAGAL 13 — COMHAIRLE NA GCLUBANNA AGUS COMHAIRLE NA GCUMANN
14. AIRTEAGAL 14 — EAGRAÍOCHT NA DTOGHCHÁN
15. AIRTEAGAL 15 — TÉARMAÍ OIFIGE
16. AIRTEAGAL 16 — ÉIRÍ AS OIFIG AGUS BAINTE ÓN OIFIG
17. AIRTEAGAL 17 — AN BORD IONTAOBHAITHE
18. AIRTEAGAL 18 — BEARTAS AN AONTAIS
19. AIRTEAGAL 19 — CAIDREAMH SEACHTRACH agus CLEAMHNACHTAÍ
20. AIRTEAGAL 20 — AN BUNREACHT SEO

SCEIDIL AN BHUNREACHTA

1. SCEIDEAL 1 — NITHE COIMHDEACHA A BHAINNEANN LE SEANAD NA MAC LÉINN
2. SCEIDEAL 2 — BUAN-ORDUITHE SHEANAD NA MAC LÉINN
3. SCEIDEAL 3 — COISTÍ SHEANAD NA MAC LÉINN
4. SCEIDEAL 4 — CÚRSAÍ COIMHDEACHA A BHAINNEANN LE TIONÓL ACADÚIL NA MAC LÉINN
5. SCEIDEAL 5 — BUAN-ORDUITHE AN TIONÓIL ACADÚIL NA MAC LÉINN
6. SCEIDEAL 6 — COISTÍ AN TIONÓIL ACADÚIL DO MHC LÉINN
7. SCEIDEAL 7 — CÚRSAÍ COIMHDEACHA A BHAINNEANN LE TIONÓL DHÁMH NA NEALAÍON, AN LÉINN CHEILTIGH AGUS NA FEALSÚNACHTA
8. SCEIDEAL 8 — BUAN-ORDUITHE THIONÓL DHÁMH NA NEALAÍON, AN LÉINN CHEILTIGH AGUS NA FEALSÚNACHTA
9. SCEIDEAL 9 — CÚRSAÍ COIMHDEACHA A BHAINNEANN LE TIONÓL DÁMH NA NEOLAÍOCHTAÍ SÓISIALTA
10. SCEIDEAL 10 — BUAN-ORDUITHE THIONÓL DHÁMH NA NEOLAÍOCHTAÍ SÓISIALTA
11. SCEIDEAL 11 — CÚRSAÍ COIMHDEACHA A BHAINNEANN LEIS AN TIONÓL DHÁMH NA HEOLAÍOCHTA AGUS NA HINNEALTÓIREACHTA
12. SCEIDEAL 12 — BUAN-ORDUITHE AN TIONÓIL DHÁMH NA HEOLAÍOCHTA AGUS NA HINNEALTÓIREACHTA
13. SCEIDEAL 13 — NITHE COIMHDEACHA A BHAINNEANN LEIS AN BHFÓRAM LEASA AGUS COMHIONANNAIS
14. SCEIDEAL 14 — BUAN-ORDUITHE AN FHÓRAIM LEASA AGUS COMHIONANNAIS
15. SCEIDEAL 15 — GRÚPAÍ OIBRE AN FHÓRAIM LEASA AGUS COMHIONANNAIS
16. SCEIDEAL 16 — NITHE COIMHDEACHA A BHAINNEANN LE COMHAIRLE NA GCLUBANNA
17. SCEIDEAL 17 — BUAN-ORDUITHE CHOMHAIRLE NA GCLUBANNA
18. SCEIDEAL 18 — GRÚPAÍ OIBRE CHOMHAIRLE NA GCLUBANNA
19. SCEIDEAL 19 — NITHE FOGHABHÁLACHA A BHAINNEANN LE COMHAIRLE NA GCUMANN
20. SCEIDEAL 20 — BUAN-ORDUITHE CHOMHAIRLE NA GCUMANN
21. SCEIDEAL 21 — MEITHLEACHA CHOMHAIRLE NA GCUMANN
22. SCEIDEAL 22 — BUANCHOISTÍ agus FOCHOISTE AN BHOIRD IONTAOBHAITHE
23. SCEIDEAL 23 — NÓSANNA IMEACHTA AGUS RIALACHA TOGHCHÁN
24. SCEIDEAL 24 — NÓSANNA IMEACHTA AGUS RIALACHA REIFRINN
25. SCEIDEAL 25 — ACHOMHAIRC I GCOINNE AON ATHRÚ DE CHUID AN AONTAIS CHUIG AN MBORD IONTAOBHAITHE
26. SCEIDEAL 26 — BUAN-ORDUITHE AN CHOISTE GNÓ

27. SCEIDEAL 27 — SAINMHÍNITHE

BROLLACH

Déanann muidne mic léinn Ollscoil Mhá Nuad agus Coláiste Phádraig, Má Nuad, chomh maith leis na campais uile a bhaineann leo ar fud na hÉireann (ar a dtugtar an “Ollscoil” anseo feasta ar institiúidí agus ar champais ghaolmhara, agus beidh comharbaí i dteideal agus sannaithe ceadaithe san áireamh sa chomhthéacs mar a gceadaíonn nó a éilíonn an comhthéacs é) agus athdheimhnítear leis seo an rún a bhí againn roimhe seo chun aontú le chéile agus chun aontas a bhunú chun ionadaíocht a dhéanamh ar ár gcomhaltaí san Ollscoil agus i gcomhlachtaí eile.

Déanfaidh an tAontas ionadaíocht thar ceann gach mac léinn agus is é an t-aon eagraíocht ionadaíoch do mhic léinn a bheidh ann.

Aithníonn Údarás Rialaithe Ollscoil na hÉireann, Má Nuad agus Comhlacht Rialaithe Choláiste Phádraig, Má Nuad é mar sin.

Is éard a bheidh san Aontas ná comhlachas neamhspleách neamhspleách a bheidh rialaithe go daonlathach agus a dhéanfaidh ionadaíocht ar chearta na mac léinn gan chlaontacht, gan eagla ná gan fhabhar, agus a thabharfaidh urraim do na tuairimí éagsúla laistigh den chomhaltas, ach a bheidh freagrach do na comhaltaí sin as ár gcumhachtaí a fheidhmiú.

Cúlghairtear leis seo an Bunreacht seo gach bunreacht roimhe sin.

1. AIRTEAGAL 1 — TEIDEAL

1. Aontas na Mac Léinn Má Nuad a bheidh mar ainm ar an eagraíocht.
2. Is é Aontas na Mac Léinn, Má Nuad, ainm an Aontais i nGaeilge.

2. AIRTEAGAL 2 — AN FHÍS, MISEAN AGUS LUACHANNA

1. Is í fíis an Aontais timpeallacht a chruthú ina gcuirtear taithí acadúil agus taithí saoil den scoth ar fáil do gach ball.
2. Is é misean an Aontais foráil a dhéanamh maidir le leasanna a chomhaltaí, iad a chur chun cinn agus a chosaint.
3. Is iad an daonlathas, an trédhearcacht, an chuntasacht, an tsláine, an inbhuanaitheacht agus an urraim luachanna an Aontais.

3. AIRTEAGAL 3 — AIDHMEANNA AGUS SPRIOCANNA

1. Is é príomhchuspóir an Aontais foráil a dhéanamh maidir le leasanna a chomhaltaí agus iad a chur chun cinn agus a chosaint. Féachfaidh sé go háirithe leis an méid seo a leanas a dhéanamh:
 1. Gníomhú mar chomhlacht ionadaíoch dá chomhaltaí agus do mhic léinn eile na hOllscoile.
 2. Gníomhú mar an modh aitheanta cumarsáide idir baill an Aontais agus údaráis na hOllscoile.
 3. Déan iarracht oibriú i gcomhpháirtíocht ar gach leibhéal leis an Ollscoil ar mhaithe le leas na mball.

4. Cleachtas an daonlathaithe a chur chun cinn ar gach leibhéal ardoideachais trí rannpháirtíocht chomhchoiteann agus aonair chomhaltaí an Aontais.
 5. Rannpháirtíocht na mac léinn a chur chun cinn go gníomhach i ngníomhaíochtaí an Aontais agus i ngnóthaí na mac léinn i gcoitinne.
 6. Seirbhísí sóisialta, áineasa agus tráchtála AMLMN a sholáthar agus a bhainistiú ar mhaithe lena chomhaltaí.
 7. Leathnú agus forbairt seirbhísí do mhic léinn a chur chun cinn mar a chuireann an Ollscoil ar fáil iad ar mhaithe le mic léinn.
 8. Na struchtúir agus na modhanna a chur ar fáil inar féidir le mic léinn páirt a ghlacadh in athmheastóireacht leanúnach ar an bpróiseas oideachais agus a bheith níos dearfaí ina gcuid oideachais.
 9. Aontacht na heagraíochta agus teagmháil idir na baill a chur chun cinn trí chúnamh a thabhairt do chlubanna, cumainn agus eagraíochtaí eile mac léinn san Ollscoil.
 10. A chinntiú nach ndéantar idirdhealú ar aon duine ar bhonn inscne, stádas pósta, stádas teaghlaigh, náisiúntacht, gnéaschlaonadh, reiligiún, creideamh polaitiúil, aois, míchumas, cine nó ballraíocht den Lucht Siúil.
 11. Leanúint go gníomhach dea-chaidreamh laistigh agus leis an bpobal áitiúil agus an teachtaireacht a chur chun cinn meas amháin ar bhaile ollscoile i measc na mac léinn.
 12. Feabhas a chur ar a feidhmíocht inbhuaine comhshaoil agus chun an Ollscoil agus an pobal i gcoitinne a spreagadh chun oireann a leanúint ar mhaithe lena pobal agus lena mac léinn anois agus amach anseo.
 13. An Ghaeilge a chur chun cinn agus a fhorbairt i measc a cuid ball, agus ar fud na hOllscoile.
2. Cleachtóidh an tAontas na haidhmeanna agus na cuspóirí thuas go neamhspleách ar pháirtithe polaitiúla, ar eagraíochtaí reiligiúnacha, ar ghrúpaí brústocaireachta agus i gcomhréir leis an dlí.

4. AIRTEAGAL 4 — BALLRAÍOCHT SAN AONTAS

1. Beidh dhá chineál ballraíochta san Aontas, eadhon; gnáthbhallraíocht, agus ballraíocht oinigh.
2. Ciallaíonn gnáthchomhalta, i ndáil leis an Aontas, duine atá cláraithe mar mhac léinn ag an Ollscoil nó oifigeach lánaimseartha de chuid Aontas na Mac Léinn san Ollscoil a toghadh nó a ceapadh den chéad uair chun a n-oifige fad a bhí siad ina mac léinn cláraithe den Ollscoil;
3. Ciallaíonn comhalta oinigh, i ndáil leis an Aontas:
 1. Duine a toghadh chun poist mar Uachtarán nó mar Leas-Uachtarán ach nach bhfuil an post sin aige nó aici a thuilleadh laistigh den Aontas; agus

2. aon daoine nó eagraíochtaí, a mbronnfaidh an Fheidhmeannacht comhaltas oinigh orthu de réir mar is cuí léi, faoi réir a ndaingnithe ag tromlach dhá thrian de Sheanad na Mac Léinn.
4. Ní ghearrann an tAontas táille ballraíochta agus braitheann sé ar ioncam a ghiniúint agus ar bhlocdheontais ón Ollscoil chun a cuid gníomhaíochtaí a mhaoiniú.
5. Féadfaidh aon mhac léinn a roghnú dícheangal ón Aontas trí fhógra i scríbhinn a thabhairt d'Uachtarán an Aontais faoi mhian an mhic léinn é sin a dhéanamh. Ar an bhfógra sin a fáil, déanfaidh an tAontas bearta, a mhéid atá an céanna faoi rialú nó faoi chumhacht soláthair an Aontais, chun ainm agus sonraí teagmhála an mhic léinn a bhaint de chlár na dtoghthóirí agus de bhunachar sonraí cumarsáide an Aontais. Tá an tAontas tiomanta do thacaíocht a thabhairt do mhic léinn uile na hOllscoile, bíodh baint acu leis an Aontas nó ná bíodh agus beidh sé fós ar fáil, d'ainneoin fógra dícheangail, chun tacú le mac léinn ar bith nach mbaineann leis más mian leis an mac léinn é sin a dhéanamh ina dhiaidh sin.

5. AIRTEAGAL 5 — CEARTA AGUS OIBLEAGÁIDÍ NA MBALL

1. Beidh na cearta seo a leanas ag gnáthchomhaltaí uile an Aontais:
 1. Úsáid a bhaint as saoráidí agus áitribh a chuireann an tAontas ar fáil mar atá á rialú ag an Aontas, cé is moite de na hoifigí, a bheidh faoi réir rogha an Choiste Gnó.
 2. Vótáil i dtoghcháin Aontais, faoi réir an Bhunreachta seo agus rialachán toghcháin Aontais.
 3. Bheith i seilbh oifige agus i seilbh oifige ina n-ábhar don Bhunreacht seo agus do rialachán toghcháin Aontais.
 4. Achomharc a dhéanamh in aghaidh aon ghnímh de chuid an Aontais chuig an mBord Iontaobhaithe, nó chuig cibé coiste arna chinneadh ag an mBord Iontaobhaithe, i cibé slí atá leagtha amach i Sceideal 25 den Bhunreacht seo.
2. Beidh na hoibleagáidí seo a leanas ar ghnáthchomhaltaí uile an Aontais:
 1. Rialacha an Chlub a chomhlíonadh agus féadfaidh siad a gcearta úsáid a bhaint as saoráidí agus áitribh an Aontais a aistriú má fhaightear amach gur sháraigh siad na rialacháin seo.
 2. A gcárta mac léinn a bheith ina seilbh acu i gcónaí agus iad ar áitreabh an Aontais, agus é a chur i láthair arna iarraidh sin d'aon bhall foirne de chuid an Aontais.
3. Beidh na cearta seo a leanas ag gach ball oinigh den Aontas:
 1. Úsáid a bhaint as saoráidí agus áitribh a chuireann an tAontas ar fáil mar atá á rialú ag an Aontas, cé is moite de na hoifigí, a bheidh faoi réir rogha an Choiste Gnó.
4. Beidh na hoibleagáidí seo a leanas ar chomhaltaí oinigh uile an Aontais:
 1. Rialacha an Chlub a chomhlíonadh agus féadfaidh siad a gcearta úsáid a bhaint as saoráidí agus áitribh an Aontais a aistriú má fhaightear amach gur sháraigh siad na rialacháin seo.

6. AIRTEAGAL 6 — RIALTAS AN AONTAIS

1. Faoi réir an Bhunreachta seo, déanfar údarás rialtas an Aontais a dhílsiú sna horgáin a bhunaítear leis an mBunreacht seo, agus is iad na horgáin sin a fheidhmeoidh iad, eadhon:
 1. Reifreann;
 2. An Bord Iontaobhaithe;
 3. Seanad na Mac Léinn;
 4. Coiste Gnó;
 5. Uachtarán.
2. Ní fhéadfar cinntí a athrú ná a chúlghairm ach amháin ag an leibhéal céanna rialtais nó ag leibhéal níos airde rialtais ag ar achtaíodh é.
3. Gach ábhar; maoin an Aontais i gcónaí a fhanfaidh fisiciúil agus leictreonach, arna dtáirgeadh ag comhaltaí an Choiste Gnó, ag comhaltaí Sheanad na Mac Léinn, agus ag fostaithe ceardchumainn i gcúrsa a ndualgas.
4. Sa ghnáthchúrsa, beidh údarás ag an gCathaoirleach, ar aon chruinniú a thionólfar laistigh de théarmaí an Bhunreachta seo, rialú a thabhairt ar aon ní a éireoidh i dtaobh phróiseas an chruinnithe sin, fad a bheidh an cruinniú i seisiún. Is féidir achomharc a dhéanamh chuig an gCoiste Rialacha & Nósanna Imeachta maidir le haon chinneadh den sórt sin agus gach cinneadh a dhéanann an Cathaoirleach.

7. AIRTEAGAL 7 — REIFREANN

1. Is é reifreann de chomhaltaí uile an Aontais an t-údarás uachtarach ar gach ábhar a bhaineann le rialtas agus beartas an Aontais.
2. Beidh trí chatagóir reifrinn ann, eadhon: An Reifreann Bunreachta; An Reifreann ar Pholasaí; agus an Reifreann ar Tháinseamh.
 1. Déanfaidh an Ceann Comhrimh Reifreann Bunreachtúil nó Reifreann Beartais a ghairm ar achainí scríofa nach lú ná 10 % de ghnáthchomhaltas an Aontais (“trí achainí”) nó ar threoir ón gCoiste Gnó, nó ó Sheanad na Mac Léinn (“ar threoir”).
 2. Glaofaigh an Ceann Comhrimh ar an Achainí scríofa 15 % ar a laghad de ghnáthchomhaltas an Aontais (“trí achainí”) nó ar threoir Sheanad na Mac Léinn ar Reifreann Táinsimh.
 3. I gcás reifrinn trí achainí, ní mór do gach achainíoch an achainí reifrinn a shíniú faoi, ag deireadh an reifrinn, nó ar bhileog a bheidh ceangailte le cóip chruinn d’fhoclaíocht an reifrinn atá beartaithe agus a n-ainm agus a n-uimhir mhic léinn a chur ar fáil. Cuirfidh na Cinn Comhrimh teimpléad no teimpléid ar fáil chun reifreann do ghlaoch tré achuinge is féidir d’úsáid chuige sin.
4. I gcás reifrinn a ghlaofar le treoir:

- (a) Déanfar an treoir trí rún a rithfear ag cruinniú de Sheanad na Mac Léinn. Ní mór foclaíocht bheacht an reifrinn atá beartaithe a bheith san áireamh sa rún.
 - (b) Ní mór fógra faoi thairiscint reifrinn a thabhairt do chomhaltaí Sheanad na Mac Léinn seachtain amháin ar a laghad roimh chruinniú ábhartha Sheanad na Mac Léinn. Tabharfar an fógra sin ar shlí a bheidh i gcomhréir le Buan-Orduithe Sheanad na Mac Léinn.
3. Is é Reifreann Bunreachtúil an t-aon mheán amháin trínar féidir airteagail an Bhunreachta seo a leasú.
 1. Measfar go bhformheasfar Reifreann Bunreachtúil trí chomhaltas an Aontais más i bhfabhar an togra a caitheadh tromlach na vótaí a caitheadh sa reifreann sin agus gur vótáil 15 % ar a laghad de chomhaltas an Aontais sa reifreann sin.
 2. Fanfaidh leasú bunreachta nó bunreacht nua arna fhorghas i Reifreann Bunreachtúil i bhfeidhm go dtí go gcuirfear i leataobh nó go leasófar é le Reifreann Bunreachtúil eile nó mar atá leagtha amach sa reifreann bunaidh.
 4. Iarrfar ar Reifreann Beartais, beartas an Aontais a shocrú nó a leasú i ndáil le saincheist ar leith nó sraith saincheisteanna gaolmhara, nó beartas atá leagtha amach i Reifreann Beartais roimhe seo a chur i leataobh.
 1. Measfar Reifreann Beartais a bheith formheasta ag comhaltas an Aontais más i bhfabhar an togra a caitheadh tromlach na vótaí a caitheadh sa reifreann sin agus má vótáil 10 % ar a laghad de chomhaltas an Aontais sa reifreann sin.
 2. Fanfaidh beartas arna fhorghas i Reifreann Beartais i bhfeidhm go dtí go gcuirfear Reifreann Beartais eile i leataobh nó go dtí go ndéanfar é a leasú nó mar a leagtar amach sa reifreann bunaidh.
 3. Cé go mbeidh éifeacht aige, beidh beartas a bheidh leagtha síos i Reifreann Beartais ina cheangal ar oifigigh agus orgáin uile an Aontais, faoi réir fhorálacha an Bhunreachta seo agus an dlí.
 4. Féadfaidh Reifreann Beartais, agus Reifreann Beartais amháin, a bheith i bhfoirm tosaíochta, i gcás ina dtugtar roinnt roghanna do chomhaltaí an Aontais ar féidir leo a roghanna a chur in iúl in ord trí aon vóta inaistrithe amháin.
 5. Seachas bás, éirí as oifig, nó buan-éagumas, is é Reifreann um Tháinseamh an t-aon acmhainn amháin chun oifig aon bhall den Choiste Gnó a fhágáil.
 1. Achainí scríofa nach lú ná 15 % de ghnáthchomhaltas an Aontais (“trí achainí”) nó ar threoir Sheanad na Mac Léinn (“ar threoir”).
 2. Ní thabharfar aird ar thogra le hordachán i gcoinne aon chomhalta den Fheidhmeannacht faoin alt seo mura rud é, ar fhógra foriarratais i scríbhinn arna shíniú ag dhá thrian ar a laghad de chomhaltas Sheanad na Mac Léinn.

- (a) Ní ghlacfaidh Seanad na Mac Léinn le haon togra den sórt sin ach amháin ar thairiscint ó Sheanad na Mac Léinn le tacaíocht ó dhá thrian ar a laghad dá chomhaltas iomlán.
 3. Nuair a bheidh cúiseamh tosaíochta le hordú, déanfaidh Coiste Araíonachta an Bhoird lontaobhaithe an cúiseamh a imscrúdú, nó cuirfidh sé faoi deara an cúiseamh a imscrúdú.
 4. Beidh de cheart ag an mball den Choiste Gnó atá faoi réir an mhuirir láithriú agus ionadaíocht a bheith aige nó aici le linn an cúiseamh a imscrúdú.
 - (a) Ní bheidh an tAontas faoi dhliteanas i leith aon chostas a bhaineann le hionadaíocht an chomhalta den Fheidhmeannacht atá faoi réir an mhuirir, ach amháin na costais sin arna ndámhachtain ag cúirt nó binse dlínse dleathaí.
 5. Tar éis imscrúdú a dhéanamh ar mhí-iompar sonraithe, gheobhaidh Cainteoir Sheanad na Mac Léinn tuarascáil Choiste Araíonachta an Bhoird lontaobhaithe agus déanfaidh sé:
 - (a) Plé agus vótáil ar an bhfógra foriarratais a éascú, má mheasann an Coiste Araíonachta gur coinníodh an cúiseamh/na cúisimh, nó cuid de, agus go raibh an mí-iompar sonraithe de chineál a d'fhágfadh go mbeadh an comhalta den Fheidhmeannacht neamhoiriúnach chun leanúint ar aghaidh in oifig; nó
 - (b) An fógra foriarratais gan phlé agus vótáil a chur siar ar feadh tréimhse éiginnte, má chinneann an Coiste Araíonachta nár gabhadh an cúiseamh nó gur tharla an cúiseamh/na cúisimh, nó cuid de, ach nach raibh an mí-iompar sonraithe de chineál a d'fhágfadh go mbeadh an comhalta den Fheidhmeannacht neamhinniúil chun leanúint ar aghaidh in oifig.
 6. Má ghlacann Seanad na Mac Léinn leis an bhfógra foriarratais in Alt 5.5.(a) ag cruinniú ar a dtugtar go bailí and quorate le tacaíocht ó dhá thrian ar a laghad de na comhaltaí atá i láthair, is féidir dul ar aghaidh le Reifreann Impeachment.
 7. Aon Reifreann um Thionchar a bhain le comhalta den Fheidhmeannacht seachas Mealltóir Dáimhe nó na hlonadaithe larchéime, measfar é a bheith formheasta ag comhaltas an Aontais más i bhfabhar an togra a caitheadh tromlach na vótaí a caitheadh sa reifreann sin agus beidh 15 % ar a laghad de chomhaltas an Aontais tar éis vótáil sa reifreann sin.
 - (a) Ní vótálfar i Reifreann do Mhúineadh a bhaineas le Comórtóir Dáimhe nó leis na hlonadaithe larchéime ach amháin do chomhaltaí den dáilcheantar iomchuí agus déanfar reifreann den sórt sin a cheadú má caitheadh tromlach na vótaí a caitheadh sa reifreann sin i bhfabhar an togra agus beidh 15 % ar a laghad de chomhaltaí an dáilcheantair iomchuí tar éis vótáil sa reifreann sin.
 8. Aon duine a bheidh táinsithe, beidh sé faoi urchosc ó sheasamh i dtoghchán san Aontas go ceann tréimhse trí bliana ó dháta an táinsithe. Déanfar na sainorduithe toghcháin uile a chur ar ceal leis an bhforáil sin.
6. Faoi réir fhorálacha an Bhunreacht seo, i gcás reifrinn trí achainí, ní mór do gach achainíoch an achainí reifrinn a shíniú faoi, ag deireadh, nó ar leathán a ghabhann le, cóip chruinn d'fhoclaíocht an reifrinn atá beartaithe agus a n-ainm, a n-uimhir mhac léinn, a chur ar fáil.

7. Fé réir forálacha an Bhunreachtá so, i gcás reifrinn a gairmfear le hordú; déanfar an treoir trí fhoríarratas a rithfear ag cruinniú den Fheidhmeannacht nó de Sheanad na Mac Léinn. Ní mór foclaíocht bheacht an reifrinn atá beartaithe a bheith san áireamh sa rún.
8. Is é a bheidh sa vótaíocht i reifreann lá seachtaine ar a mbíonn léachtaí ar siúl de ghnáth san Ollscoil agus nach faide ná deich lá agus nach giorra ná cúig lá ó dháta an reifrinn a ghairm.
9. Nuair a glaoth ar reifreann úsáid saoráidí Aontais ní bheidh sé teoranta do ghrúpaí bona fide i bhfabhar nó i gcoinne aon togra den sórt sin, nó i gcás polasaí is fearr le grúpa i bhfabhar gach rogha, a aithneoidh an Ceann Comhairimh ar bhonn pro rata chun críocha an reifrinn sin. Cuirfidh an Ceann Comhairimh an fhoráil seo i bhfeidhm go docht.
10. Chun críocha an chórait, ríomhfaidh an Ceann Comhairimh ballraíocht bunaithe ar líon na mac léinn a d'fhoilsigh an tÚdarás um Ard-Oideachas (ÚAO) don bhliain acadúil roimhe sin.
11. Áiritheoidh an tUachtarán go gcuirfear chun feidhme aon chinneadh a dhéanfar le reifreann.
12. Tá rialacha agus nósanna imeachta reifrinn le leagan amach i Sceideal 24 den Bhunreacht seo.

8. AIRTEAGAL 8 — SEANAD NA MAC LÉINN

1. Is é Seanad na Mac Léinn comhlacht rialaithe an Aontais.
2. Faoi réir fhorálacha an dlí, an Bunreacht seo, agus faoi réir beartas arna leagan síos le Reifreann Beartais, is é Seanad na Mac Léinn a chinnfidh beartas an Aontais ar chúrsaí ag cruinniú de Sheanad na Mac Léinn a ghairfear go bailí agus a ghairfear de. Áireofar i mbeartas an Aontais sainorduithe d'oifigigh de chuid an Aontais agus do thoscaireachtaí an Aontais.
3. Áireofar ar fheidhmeanna Sheanad na Mac Léinn inter alia;
 1. Ceapadh bheartas an Aontais
 2. An ceart sainordú a thabhairt do chomhaltaí Fheidhmeannacht an Aontais ina n-aonar nó mar chomhlacht tabhairt faoi chúraimí áirithe sa bhreis ar aon bheartas arna ghlacadh;
 3. A áirithiú go dtugtar comhaltaí Fheidhmeannacht an Aontais chun cuntais in iompar a ról faoi seach.
4. D'ainneoin an méid sin roimhe seo, ní bheidh feidhm ag feidhmeanna Sheanad na Mac Léinn:
 1. Sainordú a thabhairt don Aontas aon eagraíocht nó feachtas lasmuigh den Aontas a mhaoiniú,
 2. Aon chostas suntasach a ghabháil de láimh, nó
 - (a) Ní mholfaidh ball nó coiste aon sainordú lena mbaineann caiteachas lena cheadú ag Seanad na Mac Léinn mura bhfuil meastachán ar chaiteachais arna n-ullmhú ag feidhm airgeadais an Aontais ag gabháil leis.

3. Aon bheart a dhéanamh a thabódh caiteachas nach mbeadh i gcomhréir le buiséad an Aontais.
4. Aon pholasaí a achtú atá in aghaidh an Bhunreacht seo ar aon slí nó atá neamhdhleathach.
5. Beidh Seanad na Mac Léinn comhdhéanta de na painéil seo a leanas:
 1. Painéal an Choiste Gnó
 2. Painéal na dTionól Dáimhe
 3. Clár na nIarchéimithe
 4. Painéal Chomhairle na gCumann agus Chomhairle na gClubanna
 5. Painéal an Ghrúpa Leasa
 6. Painéal Neamhspleách
6. Leagfar amach sonraí rollaí Sheanad na Mac Léinn i Sceideal 1 den Bhunreacht.
7. Beidh Cathaoirleach neamhspleách (Ceann Comhairle) i gceannas ar chruinnithe Sheanad na Mac Léinn agus ní bheidh ina chomhalta den Aontas, tríd an nós imeachta don cheapachán a chuirtear amach sa Bhunreacht seo, ar feadh téarma bliana.
 1. Ní bheidh aon teorainn le líon na dtéarmaí a bhféadfadh duine a bheith ina Ceann Comhairle ar Sheanad na Mac Léinn ina leith.
 2. Ní bheidh aon chomhalta den Fheidhmeannacht i dteideal post mar Ceann Comhairle Sheanad na Mac Léinn a bheith aige.
 3. Leagfar amach i Sceideal 3.1.3 agus i Sceideal 3.1.4 den Bhunreacht seo an nós imeachta chun Ceann Comhairle Sheanad na Mac Léinn a cheapadh.
 4. Tar éis breithniú a dhéanamh ar an tuarascáil a chuir an Coiste Roghnóireachta faoina bhráid, cinnefidh Seanad na Mac Léinn cibé acu is mian nó nach mian leis an cheapachán chun an phoist mar Spéicéir don iarrthóir a cheadú a mholfaidh an Coiste Roghnóireachta leis sin. Más rud é:
 - (a) Go gcinnefidh Seanad na Mac Léinn nach mian leis an gcheapachán don iarrthóir a cheadú; nó
 - (b) Go gceadóidh Seanad na Mac Léinn an cheapachán chun an iarrthóra a bheidh beartaithe leis sin agus nach nglacfaidh an t-iarrthóir sin leis an tairiscint sin;
 - (a) Tá a thuairim tugtha ag an gCoiste Roghnóireachta nár cheart cheapachán a dhéanamh le haon iarrthóir

déanfaidh Seanad na Mac Léinn cibé bearta a mheasfaidh sé is cuí agus féadfaidh na bearta seo a leanas a bheith san áireamh iontu (gan teorainn):
 - (b) féadfaidh Seanad na Mac Léinn, má mhol an Coiste Roghnúcháin iarrthóir, a iarraidh ar an gCoiste Roghnóireachta moladh a dhéanamh ón ngearrliosta.

iarrthóir eile a mheasann an Coiste a bheith oiriúnach don phost mar Spéicéir; agus/nó

(c) féadfaidh Seanad na Mac Léinn an nós imeachta atá leagtha amach i Sceideal 3.1.3 agus i Sceideal 3.1.4 den Bhunreacht seo a atosú

8. Gníomhóidh an Ceann Comhairle i gcáil neamhspleách agus cloífidh siad le téarmaí a gceapúchán agus le buanorduithe Sheanad na Mac Léinn.
9. Toghfaidh Seanad na Mac Léinn Leas-Chathaoirleach ó dhuine dá líon tráth nach déanaí ná an dara cruinniú dá chuid. Gníomhóidh an Leas-Chathaoirleach má bhíonn an Cainteoir faoi éagumas sealadach agus ní bhfaighidh sé aon ath-áireamh. Gníomhóidh an Leas-Chathaoirleach i gcáil neamhspleách.
10. Ceapfaidh Seanad na Mac Léinn Rúnaí agus Cléireach chun cibé tacaíochtaí teicniúla agus riaracháin a chinnfidh sé a chur ar fáil.
11. Toghfaidh Seanad na Mac Léinn Leas-Rúnaí ó dhuine dá líon tráth nach déanaí ná an dara cruinniú dá chuid. Gníomhóidh an Leas-Rúnaí má bhíonn an Rúnaí faoi éagumas sealadach agus ní bhfaighidh sé aon ath-áireamh. Gníomhóidh an Leas-Rúnaí i gcáil neamhspleách.
12. Tiocfaidh Seanad na Mac Léinn le chéile i seisiúin rialta bhliantúla agus i cibé seisiúin speisialta is gá sa chás.
 1. Tiocfaidh Seanad na Mac Léinn le chéile gach bliain i seisiún rialta a thosóidh i mí Dheireadh Fómhair
 2. Socróidh Seanad na Mac Léinn, ag tús gach seisiúin, dáta deiridh don seisiún.
13. De ghnáth, tiocfaidh Seanad na Mac Léinn le chéile sé huair ar a laghad i seisiún rialta (bliain acadúil), de ghnáth le trí chruinniú in aghaidh an tseisiúin (seimeastar).
14. Déanfaidh Ceann Comhairle Sheanad na Mac Léinn seisiúin speisialta a chomórath ar iarratas i scríbhinn a fháil ó aon cheann díobh seo a leanas, eadhon: an tUachtarán, an Coiste Gnó, nó dhá thrian de chomhaltas Sheanad na Mac Léinn.
15. Déanfaidh Cainteoir Sheanad na Mac Léinn cruinnithe breise (speisialta) de Sheanad na Mac Léinn a ghairm ar iarratas i scríbhinn a fháil ó aon cheann acu seo a leanas, eadhon: an tUachtarán, an Fheidhmeannacht, nó dhá thrian de chomhaltas Sheanad na Mac Léinn.
 1. Tabharfar fógra ceithre huair is fiche ar a laghad do chruinniú speisialta de Sheanad na Mac Léinn.
16. Beidh gach comhalta den Aontas i dteideal freastal ar chruinnithe Sheanad na Mac Léinn, ar bhealach a shonraítear i mbuanorduithe Sheanad na Mac Léinn.
 1. D'fhéadfaí cead a thabhairt do dhaoine aonair seachas baill Sheanad na Mac Léinn cruinniú de Sheanad na Mac Léinn a phlé le comhaontú thromlach dhá thrian de na comhaltaí atá i láthair ag cruinniú an quorate de Sheanad na Mac Léinn ar mian leo dul i ngleic leis.
 2. D'fhéadfadh sé go gceadófaí do dhaoine aonair seachas baill de Sheanad na Mac Léinn ar mian leo labhairt le Seanad na Mac Léinn ar bhonn leanúnach é sin a dhéanamh trí lorg

creidiúnú do Sheanad na Mac Léinn ó Spéicéir Sheanad na Mac Léinn tráth nach déanaí ná an dara cruinniú de Sheanad na Mac Léinn.

17. Féadfaidh Seanad na Mac Léinn cinneadh a dhéanamh suí príobháideach a thionól, le toiliú ó thromlach simplí de na baill a bheidh i láthair ag an gcruinniú sin.
18. Faoi réir fhorálacha an Bhunreacht seo agus aon rialacha speisialta ordaithe a bhféadfaidh Seanad na Mac Léinn glacadh leo, beidh gach comhalta de Sheanad na Mac Léinn i dteideal freastal, labhairt agus vótáil ag cruinnithe de Sheanad na Mac Léinn.
19. I gcás comhionannas vótaí ar aon ní measfar nár ritheadh an t-ábhar ach féadfar é a atíolacadh lena bhreithniú ag cruinniú de Sheanad na Mac Léinn sa todhchaí.
20. 50 % + 1 de bhallraíocht Sheanad na Mac Léinn a bheidh sa chóram.
 1. Féadfar agóid a dhéanamh in aghaidh córam (Glaó Chóram) faoi dhó i gcruinniú; ina dhiaidh sin is as ord a chuirfear aon agóid i gcoinne córam i gcoinne an chórait.
21. Déanfar miontuairiscí oifigiúla, cláir oibre, tuarascálacha, beartais agus sainorduithe Sheanad na Mac Léinn a fhoilsiú ar láithreán gréasáin an Aontais, ach amháin i gcás inar tugadh aontú le tromlach dhá thrian de na comhaltaí atá i láthair le foilsiú a chur siar ar feadh tréimhse sonraithe ama.
22. Ní mór don Uachtarán an Plean Bliantúil Oibre a chur i láthair Sheanad na Mac Léinn, tráth nach déanaí ná an dara cruinniú, ina leagfar amach tosaíochtaí an Aontais sa bhliain atá le teacht. Féadfaidh Seanad na Mac Léinn nó na coistí freagracha grinnscrúdú a dhéanamh ar an bPlean Bliantúil Oibre tráth ar bith.
23. Beidh na buanchoistí seo a leanas de Sheanad Mac Léinn ann, eadhon:
 1. Coiste Athbheithnithe Bunreachtúil & Ionadaíochta
 2. An Coiste um Fhormhaoirsiú & Cuntasacht an Choiste Gnó
 3. Coiste Cuardaigh
 4. An Coiste Roghnúcháin
 5. An Coiste um Rialacha & Nósanna Imeachta
24. Beidh ag Seanad na Mac Léinn an oiread coistí eile a mheasfaidh sé is gá, mar atá leagtha amach i Sceideal 3, chun cabhrú lena gnó a sheoladh.
25. Measfar gur éirigh aon bhall de Sheanad na Mac Léinn as oifig má theipeann orthu freastal ar dhá chruinniú as a chéile de Sheanad na Mac Léinn, gan a leithscéal a chur faoi bhráid an Rúnaí roimh an gcruinniú.
 1. Féadfar an ball atá i gceist a chur ar ais ar achomharc trí chomhaontú Ceann Comhairle Sheanad na Mac Léinn agus an Uachtaráin, i gcás inarb é is cúis leis an asláithreacht sin imthosca inchosanta a míníodh do Spéicéir Sheanad na Mac Léinn agus an tUachtarán agus a ghlac leis.
26. Cuirfidh Ceann Comhairle Sheanad na Mac Léinn faoi deara go mbeidh séala déanta ag an Aontas a ghreamófar de gach doiciméad Aontais is gá, lena n-áirítear barántais cheapacháin, deimhniú ar tháinseamh agus cumarsáidí teicniúla eile agus

a shealbhófar in oifig Rúnaí Sheanad na Mac Léinn. Cinnfidh Spéicéir Sheanad na Mac Léinn na doiciméid dá ngreamófar an séala.

27. Ní fhéadfar an Ceann Comhairle, an Leas-Ceann Comhairle, an Rúnaí agus an Leas-Rúnaí a chur as oifig ach amháin le tromlach dhá thrian de Sheanad na Mac Léinn, ar choinníoll go dtabharfar fógra míosa ar a laghad faoin tairiscint sin agus go mbeidh Cathaoirleach an Choimisiúin Toghcháin nó a n-ainmnitheach mar chathaoirleach ar chuid de chruinniú Sheanad na Mac Léinn.

28. Rachaidh beartas agus sainorduithe an Aontais arna leagan síos ag Seanad na Mac Léinn i léig ag an gceann is luaithe díobh seo a leanas:

1. trí bliana féilire ó dháta rite na tairisceana atá i gceist;
2. cibé tráth is luaithe ná sin a bheidh sonraithe san fhorriarratas a bheidh i gceist;
3. polasaí nó sainordú dá mhalairt a rith ag Seanad na Mac Léinn; nó
4. tairiscint a rith ag Seanad na Mac Léinn a dhearbhaíonn go bhfuil an polasaí nó an sainordú atá i gceist curtha i gcrích chun a shástachta nó nach bhfuil sé ábhartha a thuilleadh.

29. Ní mór foclaíocht na dtairiscintí, le bheith éifeachtach, a bheith chomh soiléir agus chomh gonta agus is féidir. Aithnítear, áfach, nach féidir ach leis an gcomhalta de Sheanad na Mac Léinn a dhréachtaíonn na tairiscintí lena mbaineann cinneadh a dhéanamh ar ábhar na dtograí atá á n-urrú acu.

30. Beidh ar an Uachtarán gach sainordú a rithfidh Seanad na Mac Léinn a shíniú laistigh de sheacht lá óna sliocht. Laistigh de na seacht lá, féadfaidh an tUachtarán an sainordú/na sainorduithe sin a chrosadh trí Cheann Comhairle Sheanad na Mac Léinn a chur ar an eolas i scríbhinn go bhfuil sé ar intinn acu an sainordú (na sainorduithe) sin a chrosadh. Cuirfear sainorduithe crosta ag an Uachtarán ar ais chuig Seanad na Mac Léinn, agus le vóta dhá thrian, féadfar sárú a dhéanamh ar chrosadh an Uachtaráin. Más rud é go mainníonn an tUachtarán síniú nó crosadh laistigh de sheacht lá, achtófar an sainordú.

31. Seachadfaidh gach comhalta den Fheidhmeannacht a n-oifigeach chuig Seanad na Mac Léinn, nó chuig Seanad na Mac Léinn trína Choiste Maoirseachta agus Cuntasachta Feidhmiúcháin, le ceadú an Choiste, agus Sheanad na Mac Léinn.

1. I gcás inar diúltaíodh do thuarascáil chomhalta den Fheidhmeannacht ar níos mó ná uair amháin, cuirfidh Spéicéir Sheanad na Mac Léinn an cheist faoi bhráid Choiste Araíonachta an Bhoird Iontaobhaithe agus é ag iarraidh cead chun nós imeachta an Reifrinn ar Impeachment atá leagtha amach in Airteagal 7.5 den Bhunreacht seo a fhostú.

32. Is iad seo a leanas dualgais bhunúsacha agus feidhmeanna bunúsacha chomhaltaí Sheanad na Mac Léinn, cé is moite de na comhaltaí ex officio:

1. Iad féin a chur in iúl dá gcomhdhamhnaí
2. Páirt ghníomhach a ghlacadh i Seanad na Mac Léinn nó, mura féidir sin a dhéanamh, leithscéal a ghabháil trí ríomhphost chuig Rúnaí Sheanad na Mac Léinn.
3. Taithí a thabhairt chun sainorduithe agus beartais a mholadh agus tionchar a imirt orthu,
4. Ról gníomhach a ghlacadh i gceapadh bheartas an Aontais ar mhaithe lena gcomhdhamhnaí.

5. Na hoifigigh a choinneáil chun cuntais agus trí Sheanad na Mac Léinn
 6. Freastal ar chruinnithe coistí a bhfuil siad ina gcomhaltaí díobh agus na coistí sin a úsáid chun ionadaíocht a dhéanamh ar leas na mac léinn i gcomhréir le beartas an Aontais agus le tuairimí a dtoghthóirí.
 7. Dul i gcomhairle leis an Uachtarán nó leis an Oifigeach ábhartha sula ndéanfaidh tú aon ionadaíocht nó sula bhfoilseoidh sé nó sí aon fhoilseachán.
 8. Cuidiú le foilseacháin an Aontais a dháileadh ar a dtoghlaigh.
 9. A dtoghthóirí a chur ar an eolas go rialta faoi aon tionscnaimh nó feachtais atá á ndéanamh ag an Aontas.
 10. An Feidhmeannas a choinneáil chun cuntais ag cruinnithe Sheanad na Mac Léinn.
33. Faoi réir an Bhunreacht seo, cinnfidh Seanad na Mac Léinn a nósanna imeachta féin agus beidh sé faoi cheangal ag a mBuan-Orduithe atá i Sceideal 2 den Bhunreacht seo.

9. AIRTEAGAL 9 — COISTE GNÓ AN AONTAIS

1. Faoi réir an Bhunreacht seo agus Seanad na Mac Léinn, tiocfaidh Coiste Gnó an Aontais, dá ngairtear “an Coiste Gnó” anseo ina dhiaidh seo, le chéile agus gníomhóidh sí mar chomhúdarás, agus beidh sé freagrach i dteannta a chéile as obair an Aontais ó lá go lá, i dteannta le punann gach oifigigh féin, agus beidh cumhachtaí aici chun cinní riachtanacha a dhéanamh idir cruinnithe Sheanad na Mac Léinn. Ní mór aon chinntí den sórt sin a dhaingniú ag an gcéad chruinniú eile de Sheanad na Mac Léinn agus rachaidh siad i léig agus ní bheidh aon éifeacht eile acu mura ndaingneofar amhlaidh iad.
2. Is éard a bheidh san Fheidhmeannacht:
 1. Na hOifigigh Lán-Aimseartha;
 2. Na Tionólaithe Dáimhe;
 3. Na hIonadaithe Iarchéime; agus
 4. Oifigeach na Gaeilge.
3. Leagfar amach sonraí na gcomhaltaí Feidhmiúcháin in Airteagal 10 den Bhunreacht seo.
4. Is do réir Airtíogal 14 agus Sceideal 24 den Bhunreacht so a toghfar gach ball den Ard-Chomhairle go díreach.
5. Ní shealbhóidh aon duine níos mó ná post amháin ar an gCoiste Gnó ag an am céanna.
6. Tiocfaidh an Coiste Gnó le chéile chomh minic agus is gá agus uair amháin gach coicís ar a laghad le linn an téarma ama agus uair amháin ar a laghad gach mí lasmuigh d’am téarma.
 1. Tabharfar fógra ocht n-uaire a chloig is daichead ar a laghad do ghnáthchruinniú den Choiste Gnó.

7. Gairmfidh an tUachtarán cruinnithe breise (speisialta) den Choiste Gnó ar iarraidh i scríbhinn a fháil ó aon cheann acu seo a leanas, eadhon: an tUachtarán nó aon trian de bhall an Choiste Gnó.
 1. Tabharfar fógra ceithre huairé is fiche ar a laghad do chruinniú speisialta den Fheidhmeannacht.
8. Is gá an méid seo a leanas a dhéanamh i gcás cinntí a dhéanfaidh an Choiste Gnó:
 1. Tromlach simplí ag gnáthchruinniú den Fheidhmeannacht
 2. Tromlach dhá thrian ag cruinniú speisialta den Fheidhmeannacht.
9. Is é a bheidh sa chóram:
 1. 50 % + 1 de bhallraíocht an Choiste Gnó le linn an téarma
 2. Dhá thrian de bhallraíocht an Choiste Gnó lasmuigh d'am téarma.
10. I gcás comhionannas vótaí ar aon ní measfar nár ritheadh an t-ábhar ach féadfar é a aíolacadh lena bhreithniú ag cruinniú sa todhchaí.
11. Gníomhóidh an tUachtarán mar chathaoirleach ar chruinnithe uile an Choiste Gnó.
 1. Féadfaidh an tUachtarán Oifigeach Lan-Aimseartha eile a ainmniú chun cathaoirleacht a dhéanamh ar chruinniú nuair atá siad as láthair.
12. Gníomhóidh an Leas-Uachtarán Oideachais mar rúnaí agus mar thionólaí ar chruinnithe uile an Choiste.
13. Beidh sé éigeantach freastal ar chruinnithe Feidhmiúcháin dóibh siúd go léir atá i dteideal bheith i láthair agus vótáil.
14. Ba cheart leithscéal a ghabháil roimh an gcruinniú agus ba cheart iad a chur chuig Rúnaí an Choiste Gnó.
 1. Aon bhall a chaillfidh níos mó ná dhá chruinniú as a chéile, aon cheithre chruinniú i seimeastar amháin, nó aon ocht gcruinniú den Fheidhmeannacht gan leithscéal a ghlacadh, measfar é a bheith éirithe as.
 2. Féadfar an comhalta atá i gceist a athbhunú ar achomharc trí chomhaontú an Uachtaráin, i gcás inarb é is cúis leis an neamhláithreacht sin imthosca inchosanta a míníodh don Uachtarán agus ar ghlac an tUachtarán leo.
15. Ní mór do gach ball den Choiste Gnó tuarascáil bhliantúil a chur ar fáil ina mbeidh rannóg leanúnachais. Ní mór don rannóg leanúnachais réimsí freagrachta a leagan amach a chreideann siad a bhfuil gá acu le tuilleadh forbartha.
16. Beidh sé de cheart ag an gCoiste Gnó cur i bhfeidhm aon chinntí a dhéanann Seanad na Mac Léinn a chur siar, i gcás ina gcreideann siad dá lánrogha féin, go bhfuil an cinneadh contrártha leis an mBunreacht nó le beartas an Aontais. Déanfaidh an tUachtarán aon chinneadh den sórt sin a tharchur i scríbhinn laistigh de 24 uair an chloig ó rinneadh é, chuig Ceann Comhairle Sheanad na Mac Léinn, a chuirfidh an t-ábhar le plé tosaíochta ag an gcéad chruinniú sceidealta eile de Sheanad na Mac Léinn.

17. Tá dualgas ar bhaill uile an Choiste Gnó gníomhú de réir beartas nó sainorduithe arna n-achtú ag Reifreann Beartais nó Seanad na Mac Léinn, ach amháin mar a mhalairt faoi réir an Bhunreachta seo agus an dlí.
18. Ní fhéadfaidh aon duine fónamh ar feadh níos mó ná dhá théarma in aon phost amháin mar oifigeach páirtaimseartha, ná níos mó ná trí théarma in aon teaghlaim de phoist oifigigh pháirtaimseartha.
19. Ní fhéadfaidh aon duine níos mó ná dhá théarma a úsáid in aon suíomh lán-aimseartha amháin agus ní fhéadfaidh sé níos mó ná trí théarma a úsáid in aon teaghlaim de shuíomhanna lán-aimseartha.
20. Ach amháin mar a luaitear a mhalairt go sainráite sa Bhunreacht seo, déanfaidh an Coiste Gnó, ar mholadh an Uachtaráin, ainmniúcháin agus ceapacháin, ach amháin nuair is poist ex officio iad, do gach bord Ollscoile, comhairle, dámha, coistí, agus grúpaí eile, agus tabharfaidh Seanad na Mac Léinn faoi deara iad.
 1. Eiseoidh an tUachtarán barántais cheapacháin chuig an ainmnitheach ina sonrófáir na téarmaí agus na coinníollacha seirbhíse.
21. Ach amháin mar a luaitear a mhalairt go sainráiteach sa Bhunreacht seo, ainmniúcháin agus ceapacháin, ach amháin nuair is poist ex officio iad, ar bhoird uile an Aontais; cóimeálacha; comhairlí; fóraim; coistí; agus grúpaí eile; chomh maith le comhlachtaí seachtracha, déanfaidh an Fheidhmeannacht, ar mholadh an Uachtaráin, agus tabharfaidh Seanad na Mac Léinn faoi deara iad.
 1. Eiseoidh an tUachtarán barántais cheapacháin chuig an ainmnitheach ina sonrófáir na téarmaí agus na coinníollacha seirbhíse.
22. Ní mór a aithint i gceapacháin den sórt sin gurb iad ionadaithe Aontas na Mac Léinn iad agus go bhfuil siad faoi réir Bhunreacht agus bheartas an Aontais laistigh de théarmaí rúndachta a éilíonn aon chomhlacht dá leithéid.
23. Faoi réir an Bhunreachta seo agus Seanad na Mac Léinn, cinntí an Coiste Gnó a nósanna imeachta féin agus beidh siad faoi cheangal ag a mBuan-Orduithe atá in Airteagal 9 agus i Sceideal 26 den Bhunreacht.

10. AIRTEAGAL 10 — OIFIGH AN AONTAIS

1. Beidh ceathrar oifigeach lán-aimseartha ann a thoghfaidh gnáthbhaill an Aontais go díreach de réir Airteagal 14 agus Sceideal 24 den Bhunreacht seo agus a shaothróidh a ndualgais go lánaimseartha. Is iad seo a leanas na nithe a bheidh i gceist:
 1. An tUachtarán
 2. An Leas-Uachtarán um Oideachas
 3. An Leas-Uachtarán um Leas & Comhionannas
 4. An Leas-Uachtarán um Shaol na Mac Léinn
2. Beidh triúr tionólaithe dámha, a thoghfaidh gnáthchomhaltáí a ndámh faoi seach go díreach de réir Airteagal 14 agus Sceideal 24 den Bhunreacht seo agus a shaothróidh a ndualgais ar bhonn páirtaimseartha. Is iad seo a leanas na nithe a bheidh i gceist:

1. Tionólaí Dhámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta;
2. Tionólaí Dhámh na nEolaíochtaí Sóisialta; agus
3. Tionólaí Dhámh na hEolaíochta agus na hInnealtóireachta.
3. Beidh beirt Ionadaí Iarchéime ann. Is iad seo a leanas na nithe a bheidh i gceist:
 1. An tIonadaí Iarchéime; agus
 2. An tIonadaí Iarchéime Dochtúireachta
4. Is iad gnáthbhaill iarchéime an Aontais a thoghfaidh an tIonadaí Iarchéime go díreach de réir Airteagal 14 agus Sceideal 24 den Bhunreacht seo agus saothróidh siad a ndualgais go páirtaimseartha agus déanfaidh na gnáthbhaill dochtúireachta iarchéime den Aontas an tIonadaí Iarchéime Dochtúireachta a thoghadh go díreach de réir Airteagal 14 agus Sceideal 24 den Bhunreacht seo agus rachaidh siad i mbun a gcuid dualgas ar bhonn páirtaimseartha.
5. Beidh Oifigeach na Gaeilge (Oifigeach Gaeilge) ann a thoghfaidh gnáthchomhaltaí an Aontais go díreach de réir Airteagal 14 agus Sceideal 24 den Bhunreacht seo agus a ghabhfaidh dá ndualgais ar bhonn páirtaimseartha.
6. An tUachtarán
 1. Is é nó is í an tUachtarán Príomhoifigeach Feidhmiúcháin, Céadoifigeach & Príomh-Urlabhraí an Aontais agus beidh sé nó sí freagrach ar deireadh as riarachán an Aontais. Beidh foireann uile an Aontais freagrach ar deireadh thiar don Uachtarán.
 2. Feidhmeoidh agus comhlíonfaidh siad na cumhachtaí agus na feidhmeanna a thugtar don Uachtarán leis an mBunreacht seo mar aon le haon fheidhmeanna, dualgais nó freagrachtaí breise a bhronnann Seanad na Mac Léinn orthu.
 3. I gcomhar le feidhm airgeadais an Aontais, beidh siad freagrach as máistirbhuiséad don Aontas a ullmhú lena fhormheas ag an mBord Iontaobhaithe agus as a áirithiú go gcloífear go docht leis an mbuiséad sin.
 4. Beidh siad freagrach as forbairt straitéiseach agus as treo foriomlán an Aontais.
 5. Beidh siad freagrach faoi dheoidh as gnóthaí airgeadais an Aontais agus bunóidh siad rialacháin maidir le riarachán airgeadais an Aontais.
 6. Beidh siad freagrach ar deireadh as siamsaí a chur ar fáil do chomhaltaí an Aontais
 7. Beidh siad ina gcathaoirligh ex-officio ar chruinnithe uile an Aontais, mura sonraítear a mhalairt go sainráite sa Bhunreacht ach féadfaidh siad aon cheann de na poist sin a tharmligean chuig oifigeach eile.
 8. Beidh cumhachtaí iomlánacha acu idir cruinnithe an Fheidhmeannais chun aidhmeanna agus cuspóirí an Aontais a chomhlíonadh, ach beidh siad freagrach don Fheidhmeannacht agus do Sheanad na Mac Léinn as na gníomhaíochtaí sin.

9. Beidh an ceart acu chun bheith i láthair agus aitheasc a thabhairt ag gach cruinniú a bhunófar de réir théarmaí an Bhunreachta seo.
 10. Beidh siad, ex officio, ina gcomhaltaí d'Údarás Rialaithe na hOllscoile agus den Chomhairle Acadúil
 - (a) Féachfaidh siad le suí ar choistí agus ar fhochoistí ábhartha na hOllscoile.
 11. Coimeádfaidh an tUachtarán taifead ar gach bord, coiste agus comhlacht eile laistigh den Ollscoil, agus ionadaíocht an Aontais ag gach ceann acu.
 12. Beidh siad freagrach as gach feachtas náisiúnta a stiúradh thar ceann an Aontais.
 13. Is iad a bheidh freagrach, sa deireadh thiar, as gach foilseachán de chuid an Aontais.
 14. Ainmneoidh siad duine de na hoifigigh shabóideacha chun ionadaíocht a dhéanamh agus an t-ord comharbais a shonrú i measc na Leas-Uachtarán.
 15. Coimeádfaidh siad taifead ar gach bord, coiste agus comhlacht eile laistigh den Ollscoil, agus ionadaíocht an Aontais ag gach ceann acu. Áiritheoidh siad go n-áireofar an taifead sin in aon doiciméad crosmhálartaithe a thiomsófar chun oiliúint agus tagairt a dhéanamh dá gcomharbaí.
 16. Áiritheoidh siad go gcuirfear oiliúint traschúrsála iomlán ar fáil d'oifigigh uile an Aontais atá ag teacht isteach agus beidh siad freagrach ar deireadh as a áirithiú go gcuirfidh gach oifigeach sabóideach lámhleabhar crosmhálartach ar fáil agus go gcloífidh sé le beartais acmhainní daonna arna gcur chun feidhme ag an Aontas.
 17. Áiritheoidh siad go ndéanfaidh gach comhalta Feidhmiúcháin tuarascálacha oifigigh a ullmhú agus a fhoilsiú sé huair in aghaidh na bliana agus ar a laghad trí huair in aghaidh an tseimeastair.
 18. Déanfaidh siad idirchaidreamh idir an Choiste Gnó agus an Bord Iontaobhaithe idir cruinnithe an Bhoird Iontaobhaithe.
 19. Don am go bhfuil an tAontas ina bhall d'Aontas na Mac Léinn in Éirinn, is é an tUachtarán a bheidh ina phríomhthoscaire agus ina phríomhurlabhraí don Chomhairle Náisiúnta agus do Chomhdháil Bhliantúil Aontas na Mac Léinn in Éirinn.
7. An Leas-Uachtarán um Oideachas
1. Beidh an Leas-Uachtarán Oideachais freagrach as déileáil le saincheistean a bhfuil spéis acadúil ag baint leo agus dul chun cinn acadúil ginearálta i measc mhic léinn na hOllscoile.
 2. A bheith freagrach as déileáil leis an gcásobair acadúil go léir ar na bealaí seo a leanas:
 - (a) Gníomhú mar phointe treorach piaraí
 - (b) Feidhmiú mar sheirbhís éisteachta agus atreoraithe
 3. Beidh siad freagrach as comhaltaí a thabhairt cothrom le dáta maidir le hathruithe ar an gcóras oideachais nó maidir le hathruithe laistigh de struchtúr oideachais na hOllscoile atá ábhartha do mhic léinn.

4. Beidh siad freagrach as beartais agus feachtais oideachais uile an Aontais a fhorbairt agus a achtú.
 5. Beidh siad freagrach as cothabháil córas éifeachtach d'Ionadaithe Acadúla Mac Léinn, Tionól Acadúil, agus Tionól Dáimhe, lena n-áireofar comhordú oiliúna agus forbartha d'Ionadaithe Acadúla.
 6. Féachfaidh siad le freastal ar chruinnithe uile na gcoistí a bhfuil siad ina mball díobh agus ionadaíocht na mac léinn a chomhordú agus a uasmhéadú ar struchtúir acadúla chúí eile.
 7. Déanfaidh siad iarracht ionadaíocht a dhéanamh ar riachtanais na mac léinn trí fheachtasaíocht a dhéanamh ar an leibhéal áitiúil agus ar an leibhéal náisiúnta araon.
 8. Don am go bhfuil an tAontas ina bhall d'Aontas na Mac Léinn in Éirinn, beidh an Leas-Uachtarán Oideachas ina thoscaire chuig an gComhairle Náisiúnta agus Comhdháil Bhliantúil Aontas na Mac Léinn in Éirinn.
8. Leas-Uachtarán um Leas agus Comhionannas
1. Beidh an Leas-Uachtarán Leasa & Comhionannais freagrach as saincheisteanna a bhaineann le leas mac léinn, comhionannas, agus saincheisteanna eile a bhfuil tábhacht shóisialta ag baint leo.
 2. A bheith freagrach as déileáil leis an gcásobair uile a bhaineann leis an leas trí:
 - (a) Gníomhú mar phointe treorach piaraí
 - (b) Feidhmiú mar sheirbhís éisteachta agus atreoraithe
 3. Dínit agus cosaint chearta bhallaíocht an Aontais agus na hOllscoile a chinntiú.
 4. A bheith freagrach as ar a laghad trí fheachtas leasa agus dhá fheachtas chomhionannais in aghaidh na bliana a phleanáil agus a chur chun feidhme.
 5. A chinntiú go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm, a chloítear leo, do bhaill a ndéantar idirdhealú orthu ar bhonn inscne, stádas pósta, stádas teaghlaigh, gnéaschlaonadh, reiligiún, creideamh polaitiúil, aois, náisiúntacht, míchumas, cine nó ballraíocht den Lucht Siúil.
 6. Rachaidh sé i gcomhairle, i ndlúthmhuintín leis na comhaltaí, i gcás ina ndéanfaidh aon chomhalta den Aontas nó den Ollscoil idirdhealú, agus déanfaidh sé ionadaíocht ar dhaoine aonair nuair a iarrfar sin ar an gcomhlacht nó ar an údarás ábhartha.
 7. A bheith freagrach as beartais agus nósanna imeachta an Aontais maidir le leas agus comhionannas a fhoirmlíú agus a achtú.
 8. Féachfaidh siad le freastal ar chruinnithe uile na gcoistí a bhfuil siad ina gcomhaltaí díobh agus bainfidh siad úsáid as na coistí sin chun ionadaíocht a dhéanamh ar leas na mac léinn.
 9. Féachfaidh siad le bheith ag obair leis an Ollscoil chun cur chun cinn éifeachtach na sláinte a chinntiú.
 10. Déanfaidh siad iarracht ionadaíocht a dhéanamh ar riachtanais na mac léinn trí fheachtasaíocht a dhéanamh ar an leibhéal áitiúil agus ar an leibhéal náisiúnta araon.

11. Tabharfaidh siad faoi chlár oiliúna ábhartha agus críochnóidh siad clár oiliúna den sórt sin sula gcuirfead tús leis an gcéad seimeastar.
 12. Don am go bhfuil an tAontas ina bhall d'Aontas na Mac Léinn in Éirinn, beidh an Leas-Uachtarán Leas & Comhionannas ina thoscaire chuig an gComhairle Náisiúnta agus Comhdháil Bhliantúil Aontas na Mac Léinn in Éirinn.
9. Leas Uachtarán um Shaol na Mac Léinn
1. Áiritheoidh an Leas-Uachtarán Saol na Mac Léinn go soláthróidh gach Club agus Cumann iarratas caipitíochta, liosta iomlán d'iniúchtaí sócmhainní agus seimeastair.
 2. Beidh sé freagrach as oiliúint agus forbairt a dhéanamh ar chomhaltaí de choistí Feidhmiúcháin na gClubanna agus na gCumann.
 3. Liosta iomlán agus cothrom le dáta a choinneáil de na Clubanna agus na Cumainn go léir agus a gcuid sonraí teagmhála.
 4. Gach ní iomchuí ón Aontas a chur in iúl do na Clubanna agus do na Cumainn agus ó Chlubanna agus Cumainn don Aontas.
 5. Cúnamh agus comhairle a thabhairt do Chlubanna agus do Chumainn maidir le himeachtaí agus gníomhaíochtaí eile a eagrú.
 6. Clubanna agus Cumainn a chur chun cinn rannpháirtíocht agus gníomhaíochtaí ar fud na hOllscoile.
 7. Cruthaigh lámhleabhar Clubanna agus Cumann ar fáil do gach Club agus Cumann ag tús gach bliana Acadúla.
 8. Suí ar gach coiste a bhaineann le Saol agus Rannpháirtíocht na Mac Léinn ag leibhéal an Aontais agus ag leibhéal na hOllscoile araon.
 9. Rannpháirtíocht an Aontais a chinntiú i mbainistiú agus i reáchtáil imeachtaí ábhartha ar fud an champais a bhaineann le saol na mac léinn
 10. Idirchaidreamh a dhéanamh leis an gCoiste Gnó ar nithe a bhaineann le gníomhaíochtaí agus siamsaí an Aontais a fhógairt agus a chur chun cinn
 11. Freagrach, i gcomhar leis an gCoiste Siamsaíocht, as gníomhaíochtaí agus siamsaíocht uile an Aontais a chur chun cinn
 12. Tabharfaidh siad cúnamh do Chuimhneoirí Dáimhe agus d'Ionadaithe Acadúla Mac Léinn in eagrú na siamsaí dá dtoghcheantair.
 13. Aimsigh iarrthóirí carthanachta oiriúnacha agus trí vóta de Sheanad Mac Léinn MSU a chinneadh an Charthanais MSU Bliantúil.
 14. Gníomhú mar urlabhraí don Aontas ar ábhair a bhaineann le forbairt fhiontraíocht agus obair dheonach na mac léinn.
 15. Beidh sé freagrach as tiomsú airgid uile an Aontais chun críocha agus spriocanna carthanachta, agus socróidh sé mórimeacht amháin chun na críche sin i ngach seimeastar.

16. Don am go bhfuil an tAontas ina bhall d'Aontas na Mac Léinn in Éirinn, beidh an Leas-Uachtarán Saol na Mac Léinn ina thoscaire chuig an gComhairle Náisiúnta agus Comhdháil Bhliantúil Aontas na Mac Léinn in Éirinn.

10. Tionólaithe Dáimhe

1. Beidh na Tionólaithe Dáimhe a bheith ar an bpríomh-mhodh cumarsáide idir na mic léinn agus ionadaithe acadúla mac léinn ina dámh agus an Coiste Gnó. Beidh na Comhairlí Dáimhe freagrach go háirithe as feachtas a mhúscailt maidir le saincheisteanna a bhaineann go sonrach lena ndámha faoi seach i ngach fóram cuí, lena n-áirítear cruinnithe Sheanad na Mac Léinn agus cruinnithe Feidhmiúcháin.

(a) Beidh siad freagrach as faisnéis a dháileadh agus as feachtais an Aontais a chur chun feidhme laistigh dá ndámha.

(b) Agus aitheantas á thabhairt acu do nádúr páirt-aimseartha sheasaimh an Tionólaithe Dáimhe, féachfaidh na hoifigigh lán-aimseartha agus an tAontas i gcoitinne le tacaíocht a chur ar fáil do Thionólaithe Dáimhe i gcomhlíonadh a ról.

2. Beidh siad freagrach as Ionadaithe Acadúla Mac Léinn a earcú laistigh dá ndámh féin.

(a) Beidh siad freagrach as toghchán na nIonadaithe Acadúla Mac Léinn do na toghlaigh a eagrú laistigh dá ndámh.

3. Socróidh gach Tionólaí Dáimhe go dtarlóidh cruinnithe Tionóil Dáimhe ina ndámha faoi seach de ghnáth sé huairt in aghaidh na bliana acadúla, de ghnáth le trí chruinniú in aghaidh an tseimeastair.

4. Beidh an Tionólaí Dáimhe ina gCathaoirleach ar a gcuid Thionóil Dáimhe faoi seach.

(a) Toghfar leasathaoirleach agus Rúnaí as an Tionól Dáimhe ag an gcéad chruinniú den bhliain.

5. I gcás inarb indéanta, cuirfear oiliúint orthu le linn mhíonna an tsamhraidh mar a eagróidh an tAontas iad.

11. Ionadaí Iarchéime

1. Beidh an tIonadaí Iarchéime freagrach as déileáil le saincheisteanna a bhaineann le hoideachas, leas agus taithí mac léinn bhaill iarchéime an Aontais.

2. Déanfaidh siad iarracht freastal ar chruinnithe uile na gcoistí a bhfuil siad ina mball díobh, agus ionadaíocht na mac léinn a chomhordú agus a uasmhéadú ar struchtúir acadúla chuí eile.

3. Cabhróidh siad leis an Leas-Uachtarán um Leas agus Comhionannas agus Leas Uachtarán um Oideachas le dualgais na n-oifigeach sin a bhaineann le mic léinn iarchéime.

4. Beidh siad freagrach, in éineacht leis an Leas-Uachtarán Oideachais agus an Comhthionól Dáimhe ábhartha, as Ionadaithe Acadúla Mic Léinn Iarchéime a earcú.

5. Tionólfaidh siad cruinniú d'Ionadaithe Acadúla na Mac Léinn iarchéime ceann amháin ar a laghad in aghaidh an tseimeastair.
6. Déanfaidh siad iarracht, a mhéid is indéanta, iad féin a chur in iúl do bhaill iarchéime an Aontais
7. Beidh siad freagrach as forbairt gairme gach comhalta den Aontas a chur ar an eolas agus a spreagadh agus déanfaidh siad an méid seo a leanas:
 - (a) idirchaidreamh a dhéanamh le hoifig gairmeacha na hOllscoile ar bhonn leanúnach;
 - (b) faisnéis a chur ar fáil faoi dheiseanna fostaíochta do chéimithe agus faoi staidéar iarchéime; agus
 - (c) rannpháirtíocht na mac léinn a spreagadh le haontaí gairmréime agus oideachais ábhartha.
8. Beidh siad i dteagmháil leis an gCoiste Gnó maidir le nithe a bhaineann le baill iarchéime den Aontas.
9. Beidh siad freagrach as cumarsáid éifeachtach a áirithiú idir an tAontas agus baill iarchéime den Aontas.
10. Beidh sé mar aidhm acu a chinntiú go bhfuil baill iarchéime den Aontas ar an eolas faoina bhfreagrachtaí maidir le nósanna imeachta Ollscoile.
11. Reáchtálfaidh siad dhá imeacht ar a laghad do mhic léinn iarchéime gach seimeastar
12. Glacfaidh siad ról ceannasach i ngach feachtas náisiúnta a bhfuil ábharthacht ar leith ag baint leo maidir le baill iarchéime den Aontas
13. Beidh Ionadaí Iarchéime ina mball ex officio den Údarás Rialaithe, den Chomhairle Acadúil, agus den Chomhairle Aiseolais Iarchéime.
12. Ionadaí Iarchéime Dochtúra
 1. Beidh an tIonadaí Iarchéime Dochtúireachta freagrach as déileáil le saincheisteanna a bhaineann le hoideachas, le leas agus le taithí na mac léinn ar bhaill iarchéime dochtúireachta den Aontas.
 2. Déanfaidh siad iarracht freastal ar chruinnithe uile na gcoistí a bhfuil siad ina mball díobh, agus ionadaíocht na mac léinn a chomhordú agus a uasmhéadú ar struchtúir acadúla chuí eile.
 3. Cabhróidh siad leis an Leas-Uachtarán Leas-Uachtarán agus Comhionannas agus leis an Leas-Uachtarán Oideachas le dualgais na n-oifigeach sin a bhaineann le mic léinn iarchéime dochtúireachta.
 4. Déanfaidh siad iarracht, a mhéid is indéanta, iad féin a chur in iúl do bhaill dochtúireachta iarchéime den Aontas
 5. Beidh siad freagrach as forbairt gairme gach comhalta den Aontas a chur ar an eolas agus a spreagadh agus déanfaidh siad an méid seo a leanas:
 - (a) idirchaidreamh a dhéanamh le hoifig gairmeacha na hOllscoile ar bhonn leanúnach;

- (b) faisnéisa chur ar fáil faoi dheiseanna fostaíochta do chéimithe agus faoi staidéar iarchéime; agus
 - (c) rannpháirtíocht na mac léinn a spreagadh le haontaí gairmréime agus oideachais ábhartha.
6. Beidh siad i dteagmháil leis an gCoiste Gnó maidir le nithe a bhaineann le baill iarchéime dochtúireachta den Aontas.
 7. Beidh siad freagrach as cumarsáid éifeachtach a áirithiú idir an tAontas agus baill dochtúireachta iarchéime an Aontais.
 8. Beidh sé mar aidhm acu a áirithiú go bhfuil baill iarchéime dochtúireachta den Aontas ar an eolas faoina bhfreagrachtaí maidir le nósanna imeachta Ollscoile.
 9. Reáchtálfaidh siad imeacht amháin ar a laghad do mhic léinn iarchéime dochtúireachta gach seimeastar
 10. Glacfaidh siad ról ceannasach i ngach feachtas náisiúnta a bhfuil ábharthacht ar leith ag baint leo maidir le baill dochtúireachta iarchéime an Aontais
 11. Beidh an tIonadaí Iarchéime Dochtúireachta ina chomhalta ex officio den Chomhairle Acadúil agus den Chomhairle Aiseolais Iarchéime.
13. Oifigeach na Gaeilge (Oifigeach Gaeilge)
1. Déanfaidh Oifigeach na Gaeilge (Oifigeach Gaeilge) úsáid na Gaeilge san Aontas a chur chun cinn agus forbairt cultúir dhétheangaigh a chothú san Ollscoil.
 2. Ionadaíocht a dhéanamh don Fheidhmeannas agus san Ollscoil ag coistí éagsúla Ollscoile de réir mar is cuí, lena n-áirítear Coiste na Gaeilge.
 3. I gcomhar leis an Leas-Uachtarán Saol na Mac Léinn agus le grúpaí mac léinn ábhartha, eagraíonn agus comhordaíonn siad gníomhaíochtaí cultúrtha lena n-áirítear Seachtain na Gaeilge, ach gan a bheith teoranta do Sheachtain na Gaeilge.
 4. A bheith freagrach as cur chun cinn na Gaeilge san Aontas, trí ghníomhaíochtaí sóisialta agus eile, lena n-áirítear Seachtain na Gaeilge ach gan a bheith teoranta dóibh.
 5. A bheith freagrach as dea-chaidreamh a chothú le cumainn a chuireann an Ghaeilge chun cinn san Ollscoil.
 6. Idirchaidreamh a dhéanamh leis an Ollscoil agus le cónaitheoirí lóistín campais i scéimeanna Gaeilge
 7. Déan iarracht comharthaíocht dhátheangach a chur ar taispeáint ar fud an champais.

11. Airteagal 11 — IONADAITHE ACADÚLA AGUS TIONÓLAITHE ACADÚLA

1. Beidh Ionadaithe Acadúla na Mac Léinn ann a ghníomhóidh mar ionadaí oifigiúil ar rang/modúl/clár/cúrsa. Beidh Ionadaithe Acadúla na Mac Léinn freagrach as aiseolas rialta a thabhairt dá gcomhdhamhnaí.

2. Déanfaidh an Coimisiún Toghcháin (an Coimisiún) foráil, ar chomhairle ón Leas-Uachtarán Oideachais, chun grúpaí ranga/modúl/cláir/cúrsa a chinneadh chun líon na nIonadaithe Acadúla do Mhic Léinn a chinneadh agus toghlaigh a bhunú chun Ionadaithe Acadúla Mac Léinn a thoghadh ag leibhéal fochéime agus iarchéime nó eile laistigh den Ollscoil. Féadfaidh an Coimisiún Toghcháin (an Coimisiún), ar chomhairle ón Leas-Uachtarán Oideachais, foráil a dhéanamh do chónascadh agus do roinnt grúpaí ranga/modúl/cláir/cúrsa in imthosca inar gá, dar leis, a leithéid de ghníomh a dhéanamh chun ionadaíocht chothrom a bhaint amach, lena chinntiú go ndéanann ionadaí Acadúil Mac Léinn ionadaíocht ar fhoghrúpaí nó sruthanna ranga/modúl/cláir/cúrsa.
3. Faoi réir an Bhunreacht seo agus Seanad na Mac Léinn, beidh na dualgais, na ról agus na freagrachtaí seo a leanas ag Ionadaithe Acadúla Mac Léinn;
 1. iad féin a chur in iúl dá gcomhdhamhnaí
 2. idirchaidreamh a dhéanamh le léachtóirí, le teagascóirí agus le léirsitheoirí thar ceann a gcomhdhamhnaí;
 3. braistint pobail a chothú laistigh dá gcomhdhamhnaí;
 4. freastal ar chruinnithe dá dTionól Dáimhe ábhartha, agus den Tionól Acadúil más infheidhme, nó mura bhfuil siad in ann é sin a dhéanamh, leithscéal a ghabháil le Rúnaí an Tionóil ábhartha.
 5. freastal ar chruinnithe coistí a bhfuil siad ina gcomhaltaí díobh agus na coistí sin a úsáid chun ionadaíocht a dhéanamh ar leas na mac léinn i gcomhréir le beartas an Aontais agus le tuairimí a dtoghthóirí.
 6. A dtoghthóirí a chur ar an eolas go rialta faoi phléití an Tionóil Dáimhe ábhartha, agus an Tionól Acadúil más infheidhme, agus gníomhú thar ceann a dtoghthóirí ag an Tionól Dáimhe ábhartha, agus ag an Tionól Acadúil más infheidhme
 7. Freastal ar oiliúint Ionadaí Acadúla Mac Léinn agus ar oiliúint eile a chuirtear ar fáil d'Ionadaithe Acadúla Mac Léinn.
 8. Chomh fada agus a d'fhéadfadh sé a bheith praiticiúil, cuir iad féin in iúl, mar Ionadaí Acadúil tofa na Mac Léinn agus mar idirchaidreamh idir na rannóga, lena gcomhdhéanamh agus leis an lucht acadúil ábhartha ar fad chun dualgais Ionadaí Acadúil Mac Léinn a chomhlíonadh.
 9. Gníomhaíochtaí sóisialta a eagrú dá gcomhdhamhnaí agus obair a dhéanamh chun timpeallacht shóisialta dhearfach a chruthú dá rang
4. Beidh Comhthionól Dáimhe ann chun fóram a chur ar fáil le haghaidh plé ar gach saincheist a bhaineann go háirithe le dámh ar leith, lena n-áirítear, ach gan a bheith teoranta dóibh: cláir acadúla; gach réimse teagaisc agus foghlama; saoráidí; agus gach ní a bhaineann le hoideachas, leas agus taithí mac léinn sa dámh iomchuí.
 1. Cruthófar Thionól Dáimhe agus beidh siad díscailte inlíne le cruthú agus díscailleadh dámha laistigh de struchtúir na hOllscoile.
 2. Beidh struchtúr agus ballraíocht na dTionól Dáimhe comhdhéanta de bhaill an Choiste Gnó agus Ionadaithe Acadúla na Mac Léinn óna gcuid faoi seach

dámha agus beidh siad leagtha amach i Sceideal 4, i Sceideal 7, i Sceideal 9, agus i Sceideal 11 den Bhunreacht seo.

3. Beidh cruinnithe na dTionól Dáimhe oscailte don Ionadaí Acadúil na Mac Léinn tofa don dámh sin; mar sin féin, ní fhéadfaidh aon duine seachas baill Sheanad na Mac Léinn, baill an Choiste Gnó, nó daoine eile a dtugtar cuireadh dóibh amhlaidh, labhairt nó éisteacht a fháil ag Cruinniú Tionóil Dáimhe.
4. Déanfaidh gach Tionól Dáimhe, mar atá leagtha amach i Sceideal 4, a n-ionadaithe a thoghadh ag a gcéad chruinniú chun bheith ina gcomhaltáí de Sheanad na Mac Léinn. Ní mór do chomhaltáí Tionól na Dáimhe a thoghtar chuig Seanad na Mac Léinn freastal ar chruinnithe an Tionóil Dáimhe as ar toghadh iad agus cruinnithe Sheanad na Mac Léinn.
5. Faoi réir an Bhunreachta seo agus Seanad na Mac Léinn, cinntídh Thionóil Dáimhe a nósanna imeachta féin agus beidh siad faoi cheangal ag a mBuan-Orduithe atá i Sceideal 8, Sceideal 10, agus Sceideal 12 den Bhunreacht seo.
5. Beidh Tionól Acadúil ann chun fóram a chur ar fáil chun plé a dhéanamh ar shaincheisteanna a bhaineann le gnóthaí acadúla, teagasc agus foghlaim, agus dearbhú cáilíochta, chomh maith le réimsí a mbíonn tionchar acu ar fhoghlaim na mac léinn, de réir mar a dhéanann siad difear do gach mac léinn ar fud na hOllscoile ionas go mbeidh siad in ann comhairle a chur ar an Leas-Uachtarán Oideachais agus ar an Aontas nuair is gá.
 1. Beidh baill na dTionól Acadúil comhdhéanta de bhaill den Choiste Gnó agus d'Ionadaithe Acadúla na Mac Léinn go léir agus leagfar amach iad i Sceideal 4 den Bhunreacht seo.
 2. Tionólfadh an Tionól Acadúil de réir mar is gá agus nuair is gá.
 - (a) Is féidir cruinnithe den Tionól Acadúil a chomórath ar iarratas i scríbhinn a fháil ó aon cheann díobh seo a leanas, eadhon: an Leas-Uachtarán um Oideachas, gach tionól dáimhe, nó aon trian de chomhaltas an Tionóil Acadúil.
 - (b) Tabharfar fógra dhá uair is seachtó ar a laghad do chruinniú den Tionól Acadúil.
6. Beidh na buanchoistí seo a leanas ag an Tionól Acadúil, eadhon:
 1. Coiste Athbhreithnithe na hIonadaíochta Acadúla Mac Léinn
 2. Coiste Rannpháirtíochta agus Aiseolais na Mac Léinn
7. Beidh ag an Tionól Acadúil an oiread coistí eile a mheasfaidh sé is gá, mar atá leagtha amach i Sceideal 6, chun cabhrú lena ghnó a sheoladh.
8. Faoi réir an Bhunreachta seo agus Seanad na Mac Léinn, cinntídh an Tionól Acadúil a nósanna imeachta féin agus beidh sé faoi cheangal ag a mBuan-Orduithe atá i Sceideal 5 den Bhunreacht seo.

12. Airteagal 12 — FÓRAM LEASA AGUS COMHIONANNAIS

1. Beidh Fóram Leasa & Comhionannais ann chun fóram plé a chur ar fáil ar cheisteanna a bhaineann le leas, comhionannas agus feachtais.

1. Is é a bheidh i gcomhaltas an Fhórait Leasa agus Comhionannais ná Leas-Uachtarán um Leas agus Comhionannas (Cathaoirleach) agus beidh sé ar oscailt do ghnáthbhaill uile an Aontais.
 2. Tioctaidh an Fóram Leasa agus Comhionannais le chéile de réir mar is gá agus nuair is gá.
 3. Is é a bheidh sa chóram trian de bhallraíocht an Fhórait Leasa agus Comhionannais
 4. Ceapfaidh an Leas-Uachtarán & Comhionannas Rúnaí don Fhóram Leasa agus Comhionannais, agus do ghrúpaí oibre, chun tacaíochtaí teicniúla agus riaracháin a chur ar fáil de réir mar a chinneadh an Fóram Leasa agus Comhionannais.
 5. Beidh gach ball reatha den Aontas in ann freastal ar chruinnithe den Fhóram Leasa agus Comhionannais.
 6. Beidh na meithleacha seo a leanas ag an bhFóram Leasa agus Comhionannais, eadhon:
 - (a) An Grúpa Oibre um Leas
 - (b) An Grúpa Oibre um Chomhionannas
 - (c) Grúpa Oibre na bhFeachtas
 7. De ghnáth, tioctaidh grúpaí oibre an Fhórait Leasa agus Comhionannais le chéile sé huair in aghaidh na bliana acadúla, agus is iondúil go mbíonn trí chruinniú acu in aghaidh an tseimeastair.
2. Faoi réir an Bhunreachta seo agus an Fhórait um Sheanad, Leas agus Comhionannas na Mac Léinn, agus a mheithleacha oibre, cinneadh sé a nósanna imeachta féin agus beidh siad faoi cheangal ag a mBuan-Orduithe atá i Sceideal 14 den Bhunreacht seo.

13. Airteagal 13 — Comhairle na gClubanna & Comhairle

1. Beidh Comhairle na gClubanna ann chun fóram a chur ar fáil chun saincheistean a bhaineann le Clubanna na hOllscoile a phlé agus tuairim a thabhairt ina dtaobh. Tabharfaidh Comhairle na gClubanna comhairle don Aontas maidir le cúrsaí club agus tabharfaidh sí comhairle agus eolas do bheartas clubanna
 1. Is iad a bheidh ina gcomhaltaí de Chomhairle na gClubanna Saol na Mac Léinn (Cathaoirleach) Leas-Uachtarán agus Uachtarán (nó ainmnitheach) gach Club aitheanta.
 2. Ní fhéadfaidh comhaltaí ionadaíocht a dhéanamh ach d'aon Chlub amháin ag Comhairle na gClubanna.
 3. Tioctaidh Comhairle na gclubanna le chéile sé huair in aghaidh na bliana acadúla de ghnáth, le trí chruinniú in aghaidh an tseimeastair de ghnáth.
 4. Déanfaidh an Leas-Uachtarán Saol na Mac Léinn cruinnithe breise (speisialta) de Chomhairle na gClubanna a ghairm ar iarratas i scríbhinn a fháil ón Leas-Uachtarán Saol na Mac Léinn nó ó thrian de chomhaltaí Chomhairle na gClubanna.
 5. Is é is córam trian de chomhaltaí Chomhairle na gClubanna
 6. Ceapfaidh an Leas-Uachtarán Saol na Mac Léinn Rúnaí do Chomhairle na gClubanna chun cibé tacaíochtaí teicniúla agus riaracháin a chinneadh Comhairle na gClubanna a chur ar fáil.
 7. Beidh grúpaí oibre, mar atá leagtha amach i Sceideal 18, ag Comhairle na

gClubanna chun cabhrú lena gnó a sheoladh.

(a) Is féidir ballraíocht chlub i ngrúpaí oibre a athbhreithniú ag nó roimh an dara cruinniú de Sheanad na Mac Léinn gach seisiún.

8. Beidh gach ball reatha den Aontas i láthair ag cruinnithe de Chomhairle na gClubanna. Féadfar a cheadú do phearsana aonair seachas comhaltaí (Uachtarán, nó ainmní, gach Club aitheanta) de Chomhairle na gClubanna labhairt ag aon chruinniú le comhaontú thromlach chomhaltaí Chomhairle na gClubanna
 9. Faoi réir an Bhunreachta seo agus Seanad na Mac Léinn, cinnfidh Comhairle na gClubanna a nósanna imeachta féin agus beidh siad faoi cheangal ag a mBuan-Orduithe atá i Sceideal 17 den Bhunreacht.
2. Beidh Comhairle na gCumann ann chun fóram a chur ar fáil chun saincheisteanna a bhaineann le Cumainn na hOllscoile a phlé agus tuairim a thabhairt ina dtaobh. Tabharfaidh Comhairle na gCumann comhairle don Aontas maidir le cúrsaí Cumann agus tabharfaidh sí comhairle agus eolas do bheartas na gCumann.
1. Is éard a bheidh i mballraíocht Chomhairle na gCumann ná Leas-Uachtarán um Shaol na Mac Léinn (Cathaoirleach) agus Uachtarán (nó ainmní) gach Cumann aitheanta.
 2. Ní fhéadfaidh baill ionadaíocht a dhéanamh ach d'aon Chumann amháin ag Comhairle na gCumann.
 3. Tiocfaidh Comhairle na gCumann le chéile sé huaire in aghaidh na bliana acadúla de ghnáth, agus trí chruinniú in aghaidh an tseimeastair de ghnáth.
 4. Déanfaidh an Leas-Uachtarán um Shaol na Mac Léinn cruinnithe breise (speisialta) de Chomhairle na gCumann a ghairm ar iarratas i scríbhinn a fháil ón Leas-Uachtarán Saol na Mac Léinn nó ó aon trian de chomhaltaí Chomhairle na gCumann.
 5. Is é is córam trian de Chomhairle na gCumann
 6. Ceapfaidh an Leas-Uachtarán um Shaol na Mac Léinn, rúnaí do Chomhairle na gCumann chun cibé tacaíochtaí teicniúla agus riaracháin a chinnfidh Comhairle na gCumann a chur ar fáil.
 7. Beidh grúpaí oibre, mar atá leagtha amach i Sceideal 21, ag Comhairle na gCumann chun cabhrú lena gnó a sheoladh.

(a) Is féidir ballraíocht an chumainn i ngrúpaí oibre a athbhreithniú ag nó roimh an dara cruinniú de Sheanad na Mac Léinn gach seisiún.
 8. Beidh freastal ar chruinnithe de Chomhairle na gCumann ar oscailt do gach comhalta reatha den Aontas. Féadfar a cheadú do dhaoine seachas comhaltaí (Uachtarán, nó ainmní, gach Club Cumann) de Chomhairle na gCumann labhairt ag aon chruinniú le comhaontú thromlach chomhaltaí Chomhairle na gCumann.
 9. Faoi réir an Bhunreachta seo agus Seanad na Mac Léinn, cinnfidh Comhairle na gCumann a nósanna imeachta féin agus beidh siad faoi cheangal ag a mBuan-Orduithe atá i Sceideal 20 den Bhunreacht seo.

14. AIRTEAGAL 14 — AN EAGRAÍOCHT TOGHCHÁIN

1. Beidh Coimisiúin Toghcháin agus Foireann an Cheann Comhairimh ann a dhéanfaidh gach toghchán Aontais agus gach reifreann Aontais a bhainistiú agus a chur i bhfeidhm.

2. Rialóidh an Coimisiún Toghcháin stiúradh toghchán trí rialacháin toghcháin a tháirgeadh, a bheidh ina Lámhleabhar Rialaithe Toghcháin, a bhronnfar ar Sheanad na Mac Léinn as a nótaíl ar bhonn bliantúil.
 1. Cúigear ball ar a laghad agus naoi mball ar a mhéid a bheidh i mballraíocht an Choimisiúin Toghcháin.
 2. Tiocfaidh an Coimisiún Toghcháin le chéile a mhinice is iomchuí leis ach uair amháin ar a laghad in aghaidh an tseimeastair.
 3. Ní fhreastalóidh neamhbhaill den Choimisiún Toghcháin ar chruinnithe den Choimisiún Toghcháin ar chuireadh ón gCoimisiún Toghcháin ach amháin
 4. Ceapfaidh an tUachtarán rúnaí chun cibé tacaíochtaí teicniúla agus riaracháin a chinnfidh sé a chur ar fáil don Choimisiún Toghcháin.
 5. Cuirfidh an Coimisiún Toghcháin i bhfeidhm rialacháin a rialóidh iompar iarrthóirí agus feachtasóirí i leith toghcháin agus reifrinn, ina mbeidh rialacháin á cheangal ar iarrthóirí nó ar fheachtasóirí gan rialacháin Ollscoile ná an dlí a shárú.
 - (a) Gan dochar do ghinearáltacht an mhéid sin roimhe seo, féadfaidh an Coimisiún Toghcháin, tar éis dó dul i gcomhairle leis an Uachtarán, cibé rialacháin a dhéanamh is cuí leo chun caiteachas i dtoghcháin agus reifrinn a rialú.
 - (b) I reifreann no i dtoghchán go mbeidh teora chaiteachais ann ina thaobh, is tré sna Ceann Comhrimh a riarfar an caiteachas toghcháin uile. Beidh a mbeidh in abhair thoghcháin fé mar is rogha le hiarrthóirí aonair, faid a mheasfídh na Cinn Chomhrimh an méid sin do bheith ag sárú na rialacha toghcháin no reifrinn iomchuibhe no nea-dhleathach.
 - (c) Féadfaidh na Cinn Chomhrimh gníomhú de réir aon tsárúithe ar rialacháin a déanfar fén Airtíogal so i pé slí is oiriúnach leo. I gcásanna ina gcinneadh na Cinn Chomhairimh go ndearnadh sárú ábhartha ar iompar toghcháin, féadfaidh siad cibé pionóis is cuí leo a ghearradh, chun go n-áireofar leis na pionóis sin deireadh a chur le hiarrthóir as an toghchán a bheidh i gceist.
 6. Féadfaidh an Coimisiún Toghcháin, tar éis dó aon mholadh arna dhéanamh ag an gCoiste Gnó a bhreithniú, a ordú go ndéanfaidh an tAontas méid sonraithe de chaiteachais toghcháin gach iarrthóra a aisíoc. Chun cáiliú d'aisíocaíocht den sórt sin, ní mór d'iarrthóir nár éirigh leis/léi íoschéatadán áirithe a bheith faighte aige, arna shocrú ag an gCoimisiún Toghcháin, den vótaíocht bhailí iomlán sa chomhaireamh inar cuireadh as an áireamh é. D'fhéadfadh an céatadán íosta atá i gceist arna leagan síos ag an gCoimisiún Toghcháin a bheith inathraithe chun líon na n-iarrthóirí i ngach toghchán a léiriú.
3. Beidh Foireann an Cheann Comhairimh ann a dhéanfaidh rialacháin an Choimisiúin Toghcháin a fheidmiú agus a chur i bhfeidhm maidir le próiseas na dtoghchán agus na reifreann uile Aontais a stiúradh agus a mhaoirsiú.
 1. Ceapfaidh an Coiste Comhrimh & Athchomhairc an Príomh-Cheann Comhrimh agus an Leas-Cheann Comhrimh.
 2. Déanfaidh an Príomh-Cheann Comhrimh:

- (a) Ní bheidh aon phost oifigigh ná foirne acu in aon cheann den Aontas; Ollscoil Mhá Nuad; nó Coláiste Phádraig, Maigh Nuad; agus go léir a gcuid campais ghaolmhara, fiontair, agus cuideachtaí; agus ní bheidh sé ina chomhalta de Bhord lontaobhaithe an Aontais
 - (b) Ceapfar iad ar feadh téarma trí bliana. Ní bheidh aon teorainn leis an líon téarmaí a bhféadfar duine a cheapadh ina Phríomh-Cheann Comhairimh ina leith.
3. Déanfaidh an Leas-Cheann Comhrimh
- (a) I gcomhar leis an bPríomh-Cheann Comhairimh, maoirseacht a dhéanamh ar gach toghchán agus reifreann, agus a bheidh freagrach go príomha as na toghcháin agus na reifrinn sin a riaradh. I gcás easaontais, déanfar cinneadh an Phríomh-Cheann Comhairimh.
 - (b) Ceapfar iad ar feadh téarma bliana. Ní bheidh aon teorainn leis an líon téarmaí a bhféadfar duine a cheapadh ina Phríomh-Cheann Comhairimh ina leith.
4. Ceapfaidh an Príomh-Cheann Comhairimh agus an Leas-Cheann Comhrimh, ar a dtabharfar “na Ceann Comhrimh” le chéile, pé Oifigigh Ceannais, cléirigh vótaíochta agus pearsanra eile is dó leo is gá agus déanfid gach socrú is dó leo is gá chun a ndualgaisí do chólíonadh fé réir forálacha an Bhunreacht so agus, sa mhéid gur dó leo gur féidir é do réir réasúin, do réir na nAchtanna Toghcháin mar a leasuítear iad.
- (a) Féadfidh ceachtar acu agus iad ag gníomhú ina n-aonar có-chomhachta na gCeann Comhrimh d’fheidhmiú, fé réir chirt an Phríomh-Cheann Comhrimh chun aon bhreith no aicsean ón Leas-Cheann Comhrimh do chur ar ceal no chun cur ina choin-ordú. Ní féidir ach leis an bPríomh-Cheann Comhrimh aon chomhacht a bheidh forcoimeáda do heisiach don Cheann Comhrimh d’fheidhmiú.
4. Fé réir aon athchomhairc chun Coiste Comhrimh & Athchomhairc Toghchán an Bhuird lontaobhaithe, déanfaidh na Ceann Comhrimh breith do thabhairt ar nós imeachta toghcháin ar an gcéad dul síos, agus beidh na forálacha so leanas, agus forálacha Sceideal 23 agus Sceideal 24 den Bhunreacht so, éigeantach:
1. Toghfar baill an Choiste Gnó agus an tSeanaid gach bliain i dtoghcháin a thionólfar laistigh de 50 lá ó thosach feidhme an dara seimeastar.
 - (a) Ach amháin Seanadóir na Chéad Bhliana a thoghfar gach bliain i dtoghcháin a thionólfar laistigh de 30 lá ó thús an chéad seimeastair.
 2. Beidh toghcháin d’Ionadaí Acadúla Mac Léinn ar siúl roimh an gcéad chruinniú den Tionól Acadúil Mac Léinn.
 3. Tabharfar fógra i dtaobh toghchán 20 lá ar a laghad roimh oscailt na vótaíochtaí.
 4. Beidh ainmniúcháin ar oscailt don chéad 10 lá de na laethanta sin, agus ní dhéanfar aon chanbhasáil lena linn.
 5. Gach ball den Aontas a bheidh ag lorg ainmniúcháin iarrthóra chun a thoghtha sighneoidh sé an fhuirm ainmniúcháin oiriúnach a fhoillseoidh na Cinn Chomhrimh agus cuirfe sé a n-ainm agus a n-uimhir mhac léinn ar fáil, agus pé eolas eile ordóidh na Cinn Chomhrimh.

- (a) Áireofar ar chumhachta na gCeann Comhrihm an cumhacht chun diúltú d'aon achuinge ainmniúcháin no reifrinn ná cólónann aon cheanglas den Bhunreacht so.
6. Dúnfaidh ainmniúcháin ar 12 meán lae ar an deichiú lá fógra.
- (a) Cuirfear ainmniúcháin i lámha an Chinn Chomhrihm nó a ngníomhaire ainmnithe.
7. I ngach toghchán don Fheidhmeannacht agus do Sheanad na Mac Léinn i gcás ina mbeidh ainmniúchán amháin nó níos mó ann, áireofar mar rogha an ráiteas "Ainmniúcháin Athoscailte". Chun na vótanna do chóimhreamh, deighleálfar mar iarrthóir leis an rogha "Ainmniúcháin Athoscailte". Má toghtar an t-iarrthóir "Ainmniúcháin Athoscailte" dearbhóidh na Cinn Chomhrihm an post do bheith gan líonadh agus comórfar fothoghchán agus leanfar na nósanna imeachta atá leagtha amach in Airtíogal 14.4.9 agus Airtíogal 14.4.10 den Bhunreacht seo.
8. Déanfar liosta iomlán de na hainmniúcháin a fhaightear a fhoilsiú agus a chur ar taispeáint go poiblí faoi 5pm an lá tar éis dheireadh na n-ainmniúchán.
9. Sa chás go dtoghtar post mar Sheanad Feidhmiúcháin nó mar Sheanad Mac Léinn sa seimeastar dhá thoghchán gan líonadh, líonfar é trí fhothoghchán a reáchtáil roimh dheireadh an chéad seimeastair den bhliain acadúil dár gcionn.
10. I gcás ina mbeidh post sheimeastair amháin gan líonadh, líonfar é tríthoghchán a dhéanfar roimh dheireadh an tseimeastair a chomóradh.
11. I gcás go scarfaidh comhalta den Fheidhmeannacht lena phost nó go gcuirfear as a phost é roimh dheireadh an chéad seimeastair, déanfar fothoghchán chun an post sin a líonadh, agus cuirfidh an Fheidhmeannacht i bhfeidhm cibé bearta is cuí léi san idirthréimhse.
12. I gcás go scarfaidh comhalta den Fheidhmeannacht lena phost nó go gcuirfear as a phost é nó í tar éis dheireadh an chéad seimeastair, cuirfidh an Fheidhmeannacht i bhfeidhm cibé bearta is cuí léi ar feadh a bhfuil fágtha den téarma oifige iomchuí.
13. Is é an Leas-Cheann Comhairimh nó a n-ainmní a chomórfaidh gach séideadh nó gach díospóireacht phoiblí a eagróidh an tAontas le hiarrthóirí nó le páirtithe leasmhara i dtoghchán nó i reifreann nó eatarthu.
14. Tar éis dul i gcomhairle leis an Uachtarán, déanfar an vótaíocht i pé tráthanna agus i pé ionaid a shocróidh na Cinn Chomhrihm.
15. Déanfar treoracha do vótálaithe, arna gcinneadh ag na Cinn Chomhrihm, faoi réir aon achomhairc chun an Choiste Toghchán agus Achomhairc, a thaispeáint go soiléir i ngach stáisiún vótaíochta i ngach toghchán.
16. Laistigh de 24 huaire a' chluig o chríochnú na vótaíochta i dtoghchán no i reifreann, déanfidh na Cinn Chomhrihm maoirseacht ar chóimhreamh na vótanna.
17. Foillseoidh agus taisbeánfaidh na Cinn Chóimhrihm go puiblí torthaí an toghacháin fé 5pm an lá i ndiaidh an chomhairimh.
18. Déanfaidh an Ceann Comhrihm gan mhoill an dearbhú torthaí do chur fé bhráid an Choiste Toghchán agus Athchomhairc a thiofidh le chéile laistigh de chúig lá tar éis dó an

dearbhu i dtaobh na dtorthaí chun aon nithe a éireoidh as stiúradh an toghcháin a phlé.

19. Aon duine a mbeidh cúis aige chun a chreidiúint go raibh aon mhírialtacht d'aon sórt ann maidir le stiúradh toghcháin, beidh sé de cheart aige litir ghearáin scríofa a chur i lámha na gCeann Comhairimh, nó a ngníomhaire ainmnithe, ina mbeidh na sonraí go léir a bhaineann leis an ngearán agus eolas teagmhála duine amháin atá toilteanach labhairt mar thaca leis an ngearán.
- (a) Déanfar an gearán sin a thaisceadh laistigh de thréimhse trí lá ón tráth a ndearbhófar torthaí an toghcháin.
 - (b) Ar ghearán a fháil, tíolacfaidh na Cinn Chomhrimh é do Chathaoirleach an Choiste um Ráthú agus Achomhairc Toghchán, agus cuirfidh seisean an gearán le clár oibre chruinniú an choiste a thuairiscítear in Airteagal 14.4.18 thuas.
 - (c) Beidh sé de cheart ag an gCoiste um Dhaingniú agus Achomhairc Toghchán an duine a shonraítear sa ghearán a thoghairm agus aon duine eile a thoghairm chun cabhrú lena rialú.
 - (d) Féadfar achomharc breise a dhéanamh chun an Bhoird Iontaobhaithe i gcoinne rialú an Choiste um Dhaingniú agus Achomhairc Toghchán, agus is cinneadh críochnaitheach a bheidh i gcinneadh an Choiste sin.
20. Ní chuirfidh aon ní sa Bhunreacht seo cosc ar an bhféidearthacht vótáil ar líne nó vótáil leictreonach a dhéanamh. Má bheartaíonn na Cinn Comhairimh vótáil ar líne nó vótáil leictreonach a úsáid i dtoghchán nó i reifreann, ní fhéadfaidh siad é sin a dhéanamh ach amháin le toiliú an Choimisiúin Toghcháin, ag gníomhú dóibh trí thromlach dhá thrian. Féadfaidh an Coiste um Dhaingniú agus Achomhairc Toghchán cinneadh chun vótáil ar líne nó vótáil leictreonach a chur ar ceal a chur ar ceal dhá sheachtain ar a laghad roimh phríomhdháta vótála an toghcháin nó an reifrinn ábhartha má tá imní shuntasach ar an gCoiste um Dhaingniú agus Achomhairc Toghchán maidir le slándáil, sláine nó cruinneas na vótála beartaithe ar líne nó leictreonach.
21. Déanfar gach toghchán trí ionadaíocht chionúireach le vóta inaistrithe amháin cé is moite d'ionadaí Acadúil Mac Léinn agus toghcháin, a oibreoidh ar mhodh a chinnfidh an Coimisiún Toghcháin.
22. Ar ghlacadh le hainmniúchán, ceanglófar ar iarrthóirí le haghaidh toghchán don Fheidhmeannacht comhaontú a bheith faoi cheangal ag cibé Téarmaí agus Coinníollacha Oifige a shocróidh an Bord Iontaobhaithe ó am go ham de bhun comhairle an chomhairleora dlí don Aontas. Cuirfear na Téarmaí agus Coinníollacha Oifige ar fáil roimh na toghcháin agus cuirfear i leataobh iad maidir le hiarrthóirí nár éirigh leo.
- (a) Áireofar i dTéarmaí agus Coinníollacha Oifigeachachta na gceithre Oifigeach lánaimseartha lánaimseartha forálacha maidir le hiompar ginearálta an oifigigh a bheidh le cur i bhfeidhm ag an mBord Iontaobhaithe, lena n-áirítear, ach gan a bheith teoranta dóibh, rátaí stipinn, uaireanta oifige, neamhchomhlíonadh agus araíonacht, stipinn a chailleadh i gcásneamhchomhlíontachta etcetera.
23. Tuairisceoidh na Cinn Chóimhrimh don Seanad Mac Léinn. Is i bhfoirm Memoir Aide a bheidh na tuarascálacha sin

15. AIRTEAGAL 15 — TÉARMAÍ NA HOIFIGE

1. Is mar seo a leanas a bheidh téarma oifige na gcomhaltaí den Aontas a bhfuil post acu san Aontas:
 1. Mar bhaill den Choiste Gnó
 - (a) Toghfar gach ball den Choiste Gnó ar feadh téarma bliana ón 1 Iúil go dtí an 30 Meitheamh an bhliain dár gcionn.
 2. Mar bhaill de Sheanad na Mac Léinn
 - (a) Toghfar gach ball de Sheanad na Mac Léinn a thoghtar go díreach chuig Seanad na Mac Léinn ar feadh téarma bliana ón 1 Iúil go dtí an 30 Meitheamh.
 1. Toghfar gach ball de Sheanad na Mac Léinn a thoghtar go díreach chuig Seanad na Mac Léinn a thoghtar i bhfothoghchán ar feadh téarma bliana ó dháta a dtoghtha go dtí 30 Meitheamh na bliana dár gcionn.
 - (b) Toghfar gach ball eile de Sheanad na Mac Léinn ar feadh téarma bliana ó dháta a dtoghtha chuig Seanad na Mac Léinn go dtí an 30 Meitheamh den bhliain dár gcionn.
 3. Mar Ionadaithe Acadúla na Mac Léinn
 - (a) Toghfar gach Ionadaí Acadúla Mac Léinn ar feadh téarma bliana ó dháta a dtoghtha sa chéad seimeastar go dtí an 30 Meitheamh den bhliain dár gcionn.
 4. Mar bhaill de Choistí/Grúpaí Oibre
 - (a) Beidh ballraíocht na gcoistí agus na ngrúpaí oibre comhtheorannach lena dtéarma coibhneasta oifige ar an gCoiste Gnó, ar Sheanad na Mac Léinn, nó mar Ionadaithe Acadúla Mac Léinn.
 5. Mar bhaill den Choimisiún Toghcháin
 - (a) Fónfaidh an Príomhcheann Comhairimh do théarma trí bliana a rachaidh in éag ar an 30 Meitheamh trí bliana ó dháta a gceaptha
 - (b) Beidh an Leas-Cheann Comhairimh ag fónamh ar feadh téarma bliana ó dháta a dtoghtha go dtí an 30 Meitheamh den bhliain dár gcionn.
 - (c) Fónfaidh an chuid eile den Choimisiún Toghcháin téarma bliana ó dháta a dtoghtha go dtí an 30 Meitheamh an bhliain dár gcionn.

16. Airteagal 16 — ÉIRÍ AS ÓN OIFIG & CUR AS SEASAMH ÓN OIFIG

1. Is mar seo a leanas a bheidh aon chomhalta den Aontas a bhfuil seasamh aige san Aontas d'éirí as nó do chur as seasamh:
 1. Mar chomhaltaí den Fheidhmeannacht
 - (a) Glacfaidh éirí as aon Leas-Uachtarán nó Oifigeach Páirtaimseartha de chuid an Choiste Gnó éifeacht ar an gcéanna a chur in iúl i scríbhinn don Uachtarán. Ní mór dóibh fógra faoi éirí as a bheith i scríbhinn agus ní gá glacadh leis an éirí as oifig.
 - (b) Beidh éifeacht ag éirí as an Uachtarán nuair a cuirfear sin in iúl i scríbhinn don Phríomh-Cheann Comhairimh. Ní mór fógra faoi éirí as a bheith i scríbhinn agus ní gá glacadh leis an éirí as oifig.

- (c) Forálann Airteagal 7.5 den Bhunreacht seo, seachas bás, éirí as oifig, nó buan-éagumas, gurb é Reifreann um Imscrúdú an t-aon acmhainn amháin chun oifig aon bhall den Choiste Gnó a fhágáil.
2. Mar chomhaltaí de Sheanad na Mac Léinn
- (a) Tiocfaidh éirí as oifig aon bhall de Sheanad na Mac Léinn, seachas bhaill den Phainéal an Choiste Gnó, as a bpost ar Sheanad na Mac Léinn, i bhfeidhm ar fhógra i scríbhinn a thabhairt do Spéicéir Sheanad na Mac Léinn. Ní mór fógra faoi éirí as a bheith i scríbhinn agus ní gá glacadh leis an éirí as oifig.
- (b) Féadfar aon chomhalta de Sheanad na Mac Léinn, seachas comhaltaí den Phainéal Feidhmiúcháin, a chur as oifig trí Thairiscint chun Díchur a rith arna cheadú ag tromlach dhá thrian de chomhaltas Sheanad na Mac Léinn a bheidh i láthair ag an gcruinniú ag ar cuireadh an tairiscint síos.
1. Ní mór tairiscint chun aon bhall de Sheanad na Mac Léinn a chur as oifig a bheith comhdhéanta de na cúiseanna le moladh a dhéanamh an comhalta de Sheanad na Mac Léinn a chur as oifig.
3. Mar bhaill de Thionól Acadúil na Mac Léinn
- (a) Tiocfaidh aon Ionadaí Acadúil Mac Léinn as oifig mar chomhalta den Tionól Acadúil Mac Léinn i bhfeidhm ar fhógra i scríbhinn a thabhairt don Leas-Uachtarán Oideachais. Ní mór fógra faoi éirí as a bheith i scríbhinn agus ní gá glacadh leis an éirí as oifig.
- (b) Féadfar aon chomhalta den Tionól Acadúil do Mhic Léinn a chur as oifig trí Thairiscint chun Díbeartha a rith, arna cheadú ag tromlach dhá thrian de chomhaltas Sheanad na Mac Léinn a bheidh i láthair ag an gcruinniú ag ar cuireadh an rún síos.
1. Ní mór do rún chun aon bhall de Thionól Acadúil Mac Léinn a chur as oifig a bheith comhdhéanta de na cúiseanna le moladh an comhalta den Tionól Acadúil Mac Léinn a chur as oifig
4. Mar Ionadaithe Acadúla na Mac Léinn
- (a) Beidh éifeacht ag éirí as aon Ionadaí Acadúil Mac Léinn nuair a chuirfear sin in iúl i scríbhinn don chuimhneoir dáimhe ábhartha. Ní mór fógra faoi éirí as a bheith i scríbhinn agus ní gá glacadh leis an éirí as oifig.
- (b) Is féidir aon Ionadaí Acadúil Mac Léinn a chur as oifig trí Tairiscint chun Díbeartha a rith, arna fhorghéas ag tromlach dhá thrian de chomhaltas Sheanad na Mac Léinn a bhí i láthair ag an gcruinniú ag ar cuireadh an rún síos.

- i. Ní mór achainí ó thrian de chomhaltaí an toghlaigh a chur faoi bhráid an Tionóil Dáimhe ag tabhairt na gcúiseanna ar lorg táinsimh.
- ii. Ní mór do rún chun Ionadaí Acadúil Mac Léinn ar bith a bhaint de na cúiseanna le moladh Ionadaí Acadúil na Mac Léinn a bhaint.

5. Mar bhaill de Choistí/Grúpaí Oibre

- (a) Gabhfaidh éifeacht le haon chomhalta de Choiste nó de Ghrúpa Oibre éirí as oifig tar éis fógra faoin méid sin a thabhairt i scríbhinn don chathaoirleach ábhartha ar an gCoiste nó ar an nGrúpa Oibre. Ní mór fógra faoi éirí as a bheith i scríbhinn agus ní gá glacadh leis an éirí as oifig.
- (b) Féadfar aon chomhalta de Choiste nó de Ghrúpa Oibre a chur as oifig trí Thairiscint chun Díbeartha a rith arna cheadú ag tromlach dhá thrian de chomhaltas Sheanad na Mac Léinn a bheidh i láthair ag an gcuinniú ag ar cuireadh an tairiscint síos.
 1. Ní mór tairiscint chun comhalta ar bith de Choiste nó de Ghrúpa Oibre a chur as oifig a bheith comhdhéanta de na cúiseanna lena mholadh comhalta de Choiste nó de Ghrúpa Oibre a chur as oifig.
- (c) Féadfar comhalta de chomhlacht ad hoc nó d'fhochoiste de Sheanad na Mac Léinn, nó d'fhóram eile Aontais a chur as oifig le tromlach dhá thrian díobh siúd a bheidh i láthair ag aon chruinniú den chomhlacht sin.

6. Mar bhaill den Choimisiún Toghcháin

- (a) Glacfaidh éirí as aon chomhalta de Choimisiún Toghcháin mar chomhalta den Choimisiún Toghcháin éifeacht ar an gcéanna a chur in iúl i scríbhinn do Spéicéir Sheanad na Mac Léinn, agus cuirfidh seisean an méid sin in iúl don Bhord lontaobhaithe. Ní mór fógra faoi éirí as a bheith i scríbhinn agus ní gá glacadh leis an éirí as oifig.
- (b) Féadfar aon bhall den Choimisiún Toghcháin, ach amháin an Príomh-Cheann Comhrimh agus an Leas-Cheann Comhrimh, do chur as oifig tré Thairiscint chun Curtha as oifig do rith le móráireamh dhá dtrian de bhaill Sheanad na Mac Léinn a bheidh i láthair ag an gcuinniú ag ar cuireadh an rún síos.
 - i. Ní foláir gurb é a bheidh i dtairiscint chun aon chomhalta den Choimisiún Toghcháin a chur as oifig na cúiseanna lena mholadh comhalta den Choimisiún Toghcháin a chur as oifig.
 - ii. Ní féidir ach leis an mBord lontaobhaithe an Príomh-Cheann Comhrimh agus an Leas-Cheann Comhrimh do chur as oifig.

7. Mar bhaill den Bhord lontaobhaithe

- (a) Glacfaidh éirí as aon chomhalta den Bhord lontaobhaithe éifeacht ar an gcéanna a chur in iúl i scríbhinn do Chathaoirleach an Bhoird lontaobhaithe. Ní mór fógra faoi éirí as a bheith i scríbhinn agus ní gá glacadh leis an éirí as oifig.

- (b) Glacfaidh éirí as oifig Chathaoirleach an Bhoird Iontaobhaithe éifeacht ar an méid sin a chur in iúl i scríbhinn do Rúnaí an Bhoird Iontaobhaithe. Ní mór fógra faoi éirí as a bheith i scríbhinn agus ní gá glacadh leis an éirí as oifig.
- (c) Féadfar aon chomhalta den Bhoird Iontaobhaithe a chur as oifig trí Thairiscint chun Díchur a rith arna cheadú ag tromlach dhá thrian de chomhaltas Sheanad na Mac Léinn agus ag tromlach dhá thrian de bhaill an Choiste Gnó a bheidh i láthair ag na cruinnithe faoi seach ag ar cuireadh an rún síos.
 1. Ní foláir gurb é a bheidh i dTairiscint chun aon chomhalta den Bhoird Iontaobhaithe a chur as oifig na cúiseanna a bhí le beartú comhalta den Bhoird Iontaobhaithe a chur as oifig.

17. AIRTEAGAL 17 — AN BORD IONTAOBHAI THE

1. Beidh Bord Iontaobhaithe ann chun leasanna fadtéarmacha an Aontais a chosaint mar aon le maoirseacht agus freagracht i ndáil le cúrsaí airgeadais, tráchtála, buiséid agus rialachais chorparáidigh an Aontais agus déanfaidh sé maoirseacht ar na gnéithe seo a leanas den Aontas:
 1. airgeadas, bainistíocht airgeadais agus pleanáil airgeadais;
 2. gníomhaíochtaí tráchtála agus forbairt tráchtála;
 3. caiteachas agus rialuithe airgeadais;
 4. rialachas corparáideach;
 5. beartas coinbhleachta leasa a chur chun feidhme a bheidh ina cheangal ar oifigigh uile an Aontais;
 6. beartais, nósanna imeachta agus costais i ndáil le híocaíochtaí caiteachais le hoifigigh agus le foireann an Aontais agus leis an gcaiteachas inchomparáide uile; agus
 7. foireann a fhostú agus a bhainistiú
2. Déanfaidh an Bord Iontaobhaithe an méid seo a leanas:
 1. Sula ndéanfaidh an Bord Iontaobhaithe é a fhorghnó go críochnaitheach, buiséad bliantúil an Aontais a athbhreithniú, barúil a thabhairt air agus é a leasú, i gcomhairle leis an Uachtarán agus le feidhm airgeadais an Aontais
 2. Buiséad faofa bliantúil an Aontais a chur faoi bhráid an Fheidhmeannais agus Sheanad na Mac Léinn gach bliain;
 3. Faireachán a dhéanamh ar chomhlíonadh buiséad bliantúil an Aontais ar bhonn rialta
 4. Moltaí iomchuí a chur faoi bhráid an Uachtaráin chun aon diall diúltach ón mbuiséad a cheartú
 5. A áirithiú go ndéanfar cuntais bhliantúla a ullmhú agus a iniúchadh agus go gceapfar iniúcháirí an Aontais

6. Na cuntais bhliantúla iniúchta a chur faoi bhráid an Fheidhmeannais agus Sheanad na Mac Léinn gach bliain
7. Cuidiú leis an Uachtarán plean straitéiseach an Aontais a fhorbairt
8. Plean straitéiseach an Aontais a fhorbairt
9. Sócmhainní an Aontais a choimirciú
10. A chinneadh go bliantúil, sé seachtaine ar a laghad roimh thoghadh na nOifigeach Sabbatical don bhliain acadúil dár gcionn, na Téarmaí & Coinníollacha Oifigeachta do na hOifigigh Sabbatical don bhliain acadúil dár gcionn
3. Déanfaidh an Bord Iontaobhaithe maoin, sócmhainní, dliteanais agus infheistíochtaí uile an Aontais a shealbhú ar iontaobhas do chomhaltaí an Aontais. Ní bheidh na hiontaobhaithe i mbaol pearsanta d'éilimh i gcoinne an Aontais ná do dhliteanais an Aontais tráth ar bith. Déanfaidh an tAontas agus a chomhaltaí na hiontaobhaithe a shlánú agus a choinneáil neamhdhíobhálach ó gach éileamh, costas, riosca agus speansas a eascraíonn as a seasamh mar iontaobhaithe.
4. Tá Bord na nIontaobhaithe freagrach ar deireadh thiar do Chomhaltas na Mac Léinn maidir le gach ábhar a thagann faoina smacht.
 1. Ní bheidh baint ag Bord na nIontaobhaithe le beartas an Aontais nach mbaineann le hoibríochtaí ginearálta, airgeadas, agus/nó seirbhísí tráchtála an Aontais, agus i gcás coimhlinte, is cinneadh críochnaitheach a bheidh i gcinneadh Sheanad na Mac Léinn.
5. Is iad seo a leanas comhaltaí an Bhoird Iontaobhaithe:
 1. Uachtarán
 2. an t-Iar-Uachtarán is déanaí ar an Aontas
 3. cúigear comhaltaí seachtracha eile ar a laghad a bhfuil scileanna suntasacha tráchtála agus riaracháin léirithe acu
6. Ní fhéadfaidh comhaltaí an Bhoird Iontaobhaithe, seachas an tUachtarán, a bheith ina ngnáthbhaill reatha den Aontas.
7. Is é is córam do chruinnithe den Bhord Iontaobhaithe ná ceathrar comhaltaí den Bhord Iontaobhaithe a bheith i láthair (lena n-áirítear láithreach neamhchorprach) agus ní foláir duine acu a bheith ina Uachtarán.
8. Roghnóidh an Bord Iontaobhaithe cathaoirleach ar an mBord Iontaobhaithe as measc chomhaltaí seachtracha an Bhoird Iontaobhaithe.
9. Déanfaidh an Bord Iontaobhaithe Rúnaí don Bhord Iontaobhaithe a roghnú as líon na mball foirne atá ag an Aontas.
10. Tiocfaidh an Bord Iontaobhaithe le chéile a mhíne is cúí leis ach uair sa ráithe ar a laghad agus sé huair ar a laghad in aghaidh na bliana airgeadais.
11. Beidh an Bord Iontaobhaithe i dteideal cuireadh a thabhairt d'aon oifigeach agus fostaí de chuid an Aontais, nó do thríú páirtí, freastal ar chruinniú sonraithe den Bhord Iontaobhaithe nó de chuid den Bhord Iontaobhaithe.

1. Déanfaidh gach comhalta foirne a bheidh fostaithe ag leibhéal ardbhainistíochta agus níos airde ná sin tuarascáil a thabhairt don Bhord Lontaobhaithe maidir le nithe a thagann faoina gcúram do gach cruinniú den Bhord Lontaobhaithe, mura saoradh ó Chathaoirleach an Bhoird Lontaobhaithe déanamh amhlaidh.
12. Is í an Fheidhmeannacht a cheapfaidh comhaltaí an Bhoird Lontaobhaithe (seachas an tUachtarán), ach is é an tUachtarán amháin a bheidh i dteideal pearsa aonair a ainmniú lena cheapadh chun an Bhoird Lontaobhaithe.
13. Cumhachtaítear don Bhord Lontaobhaithe cuideachta a chruthú atá teoranta trí ráthaíocht chun maoirseacht a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí tráchtála an Aontais, agus a Bord Stiúrthóirí a chruthú, faoi réir na réamhchoinníollacha seo a leanas.
 1. Beidh aon chuideachta a chruthóidh an bord fós faoi úinéireacht iomlán an Aontais, agus beidh sí freagrach don Aontas i ndáil le gach ábhar a thagann faoi rialú na cuideachta.
 2. D'ainneoin aon fhorála dá mhalairt sa Bhunreacht seo, déanfar aon chuideachta a bhunóidh an Bord Lontaobhaithe a fhoirmiú agus a oibriú de réir fhorálacha Achtanna na gCuideachtaí.
14. Coinneoidh an tAontas lámhleabhar rialachais lena n-áirítear nósanna imeachta soláthair agus nósanna imeachta airgeadais inmheánacha a chuirfidh an Bord Lontaobhaithe i bhfeidhm agus a ndéanfaidh an Bord Lontaobhaithe athbhreithniú orthu uair amháin ar a laghad gach bliain acadúil.
15. Agus a fheidhmeanna á gcomhlíonadh aige, déanfar an tUachtarán ag an am agus Cathaoirleach an Bhoird Lontaobhaithe ag an am a tharmligean agus a chumhachtú chun aon doiciméadacht a shíniú agus a fhorghníomhú thar ceann an Bhoird Lontaobhaithe ar fad agus/nó thar ceann an Aontais agus beidh siad ina ndaoine atá i dteideal ceangal a chur ar an mBord Lontaobhaithe agus/nó ar an Aontas in aon chomhaontú. Cé nach sealbhóidh an tUachtarán an tráth sin agus Cathaoirleach an Bhoird Lontaobhaithe an tráth sin an chumhacht sin go haontaobhach ach ina ionad sin i gcomhthéacs struchtúir formheasa inmheánaigh an Aontais, beidh aon tríú páirtí gan eolas faoi aon mhainneachtainí i bhformheas inmheánach i dteideal seasamh ar an toimhde go bhfuil an tUachtarán ag an am agus Cathaoirleach an Bhoird Lontaobhaithe an tráth sin i dteideal déanamh amhlaidh.
16. Aon oifigeach nó fostaí de chuid an Aontais agus aon chomhalta den Bhord Lontaobhaithe a mbeidh coinbhleacht leasa aige nó aici i ndáil le haon bhreithniú, cinneadh nó próiseas eile a bhaineann le hábhar airgeadais nó tráchtála, fanfaidh sé nó sí as láthair ón mbreithniú, ón gcinneadh nó ón bpróiseas atá i gceist agus cuirfidh sé an choinbhleacht leasa in iúl don Bhord Lontaobhaithe.
17. Beidh na buanchoistí seo a leanas ag an mBord Lontaobhaithe:
 1. Coiste na nAchomharc & na nAchomharc Toghcháin
 2. An Coiste Araíonachta
 3. Coiste Iniúchta & Riosca
 4. An Coiste um Airgeadas, Acmhainní Daonna agus Forbairt Caipitil
18. Beidh na buan-fhochoistí seo a leanas ag Coiste Airgeadais, Acmhainní Daonna agus Forbartha Caipitil an Bhoird Lontaobhaithe:
 1. An Fochoiste um Ghníomhaíochtaí Tráchtála

2. Fochoiste Seirbhísí & Áiseanna

19. Faoi réir an Bhunreacht seo, cinnfidh coistí agus fochoistí an Bhoird Iontaobhaithe a nósanna imeachta féin agus beidh siad faoi cheangal ag a mBuan-Orduithe atá i Sceideal 22 den Bhunreacht.

18. AIRTEAGAL 18 — BEARTAS AN AONTAIS

1. Tiocfaidh beartas an Aontais faoi na ceannteidil seo a leanas, eadhon:
 1. Sainorduithe
 2. Moltaí
 3. Rialacháin
2. Sainorduithe
 1. Is féidir sainorduithe a eisiúint ag leibhéal Seanad na Mac Léinn agus níos airde i rialtas ordlathas an aontais
 2. Is cinneadh ceangailteach ar an Aontas é sainordú agus ní bhaineann sé ach leis na réimsí sin a thagann faoi raon feidhme dhualgais an orgáin tionscnaimh
3. Moladh
 1. Is féidir moltaí a eisiúint ag leibhéal Sheanad na Mac Léinn agus níos ísle i rialtas ordlathas an Aontais
 2. Is éard is moladh ann cinneadh neamhcheangailteach nach mór a bheith laistigh de raon feidhme dhualgais an orgáin tionscnaimh
4. Rialacháin
 1. Is féidir rialacháin a eisiúint ar gach leibhéal i rialtas ordlathas an Aontais
 2. Is ceanglas ceangailteach é rialachán ar gach comhalta den orgán tionscnaimh amháin agus ní bhaineann sé ach leis na dualgais agus na gnóthaí laistigh de raon feidhme an orgáin tionscnaimh agus rialaíonn sé na dualgais agus na gnóthaí sin amháin.
5. Ní ghabhfaidh beartas ionad aon fhorála den Bhunreacht seo.

19. Airteagal 19 — CAIDRIMH EACHTRACHA AGUS CEANGAIL

1. Dearbhaíonn an tAontas go dtacaíonn sé le hidéal an chomh-oibriú i measc eagraíochtaí a bhfuil a n-aidhmeanna agus a gcuspóirí ag teacht i gcoitinne le hábhair a bhaineann leis an ardoideachas, le hoiliúint agus le heolas a chur chun cinn.
2. Is é an Coiste Gnó a oibreoidh cumhacht an Aontais i ndáil lena chaidreamh eachtrach, i gcomhréir leis an mBunreacht seo, nó is ar údarás an Choiste Gnó a oibreofar í.
3. Ní mór reifreann ar chleamhnacht an Aontais, mar bhalleagraíocht, d'Aontas na Mac Léinn in Éirinn a reáchtáil gach tríú bliain acadúil.

4. D'ainneoin Airteagal 8.2 den Bhunreacht seo, déanfaidh Seanad na Mac Léinn gach toscaire chuig Comhdháil Bhliantúil Aontas na Mac Léinn in Éirinn a roghnú le bheith i láthair ag an gCoiste Gnó, ach amháin mar a n-ordaítear a mhalairt le hAirteagal 10.6.19, le hAirteagal 10.7.8, le hAirteagal 10.8.12, agus le hAirteagal 10.9.14 den Bhunreacht seo. Rialóidh an Feidhmeannas na téarmaí agus na coinníollacha a bhaineann le toscairí uile an Aontais a bheidh i láthair.

20. AIRTEAGAL 20 — AN BUNREACTH SEO

1. Beidh an Bunreacht seo níos mó ná gach bunreacht a bhí ann roimhe sin agus cúlghairtear leis seo gach bunreacht roimhe sin.
2. Is é Uachtarán an Aontais a bheidh ina chéad ateangaire ar an mBunreacht.
3. Féadfar aon léiriú a dhéanfaidh an tUachtarán a achomharc chun an Bhoird Iontaobhaithe.
4. Is é an Bord Iontaobhaithe an binse achomhairc deiridh laistigh den Aontas agus ateangaire deiridh an Bhunreachta.
5. Ní cead Airteagail an Bhunreachta a leasú ach amháin le Reifreann Bunreachtúil a ghairfear de réir an Bhunreachta seo.
 1. Is gá tromlach simplí i Reifreann Bunreachta a quorate chun aon athruithe a dhéanamh ar Airteagail an Bhunreachta seo agus tiocfaidh siad i bhfeidhm ag 1am an mhaidin i ndiaidh an lae a ndearbhófar toradh an Reifrinn Bhunreachtúil iomchuí, nó cibé tráth eile a shonrófar sa reifreann iomchuí.
6. Féadfar aon athruithe ar Sceidil an Bhunreachta seo a ghairm go bailí ag cruinniú de Sheanad na Mac Léinn a ghairfear go bailí.
 1. Is gá tromlach dhá thrian i gcruinniú de Sheanad na Mac Léinn chun aon athruithe a dhéanamh ar Sceidil an Bhunreachta seo agus tiocfaidh siad i bhfeidhm ar 1am an mhaidin i ndiaidh an lae a dhearbófar toradh na foriarratais, nó cibé tráth eile a shonrófar sa rún iomchuí.
7. Ar an mBunreacht seo a leasú, déanfaidh na Cinn Chomhrimh pé athruithe is gá agus bhéarfadh go n-ullmhófar leagan iomlán den Bhunreacht seo ina mbeidh gach leasú.
8. Daingneofar na hathruithe sin ag cruinniú den Choiste um Dhaingniú agus Achomhairc Toghcháin, a bheidh le déanamh a luaithe is indéanta tar éis na tréimhsí teorann le haghaidh achomharc i gcoinne thoradh an Reifrinn a bheith rite. Deimhneoidh an Coiste um Dhaingniú agus Achomhairc Toghchán an leagan leasaithe den Bhunreacht seo.
9. Coimeádfaidh an tUachtarán Bunreacht dheimhnithe mar Bhunreacht Oifigiúil an Aontais
10. Má bhíonn coimhlint idir Sceideal agus Airteagal den Bhunreacht, beidh tosaíocht ag Airteagail an Bhunreachta.

11. Cuirfear an bunreacht seo ar fáil i mBéarla agus i nGaeilge, áfach; i gcás coinbhleachta, beidh tosaíocht ag an leagan Béarla.
12. Cuirfidh an tUachtarán cóipeanna den Bhunreacht seo ar fáil mar a iarrfaidh agus nuair a iarrfaidh aon chomhalta den Aontas iad.
13. Féadfar an Bunreacht seo a chur in ionad an Bhunreachta go huile trí Reifreann Bunreachtúil de réir fhorálacha Airteagal 7.3 den Bhunreacht seo.

SCEIDIL AN BHUNREACHTA

- 1 SCEIDEAL 1 — NITHE COIMHDEACHA A BHAINNEANN LE SEANAD NA MAC LÉINN
- 2 SCEIDEAL 2 — BUAN-ORDUITHE SHEANAD NA MAC LÉINN
- 3 SCEIDEAL 3 — COISTÍ SHEANAD NA MAC LÉINN
- 4 SCEIDEAL 4 — CÚRSAÍ COIMHDEACHA A BHAINNEANN LE TIONÓL ACADÚIL NA MAC LÉINN
- 5 SCEIDEAL 5 — BUAN-ORDUITHE AN TIONÓIL ACADÚIL MAC LÉINN
- 6 SCEIDEAL 6 — COISTÍ AN TIONÓIL ACADÚIL DO MHC LÉINN
- 7 SCEIDEAL 7 — CÚRSAÍ COIMHDEACHA A BHAINNEANN LE TIONÓL DHÁMH NA NEALAÍON, AN LÉINN CHEILTIGH AGUS NA FEALSÚNACHTA
- 8 SCEIDEAL 8 — BUAN-ORDUITHE THIONÓL DHÁMH NA NEALAÍON, AN LÉINN CHEILTIGH AGUS NA FEALSÚNACHTA
- 9 SCEIDEAL 9 — CÚRSAÍ COIMHDEACHA A BHAINNEANN LE TIONÓL DHÁMH NA NEOLAÍOCHTAÍ SÓISIALTA
- 10 SCEIDEAL 10 — BUAN-ORDUITHE THIONÓL DHÁMH NA NEOLAÍOCHTAÍ SÓISIALTA
- 11 SCEIDEAL 11 — CÚRSAÍ COIMHDEACHA A BHAINNEANN LEIS AN TIONÓL DÁIMHE EOLAÍOCHTAAGUS INNEALTÓIREACHTA
- 12 SCEIDEAL 12 — BUAN-ORDUITHE AN TIONÓIL DHÁMH NA HEOLAÍOCHTA AGUS INNEALTÓIREACHTA
- 13 SCEIDEAL 13 — NITHE COIMHDEACHA A BHAINNEANN LEIS AN BHFÓRAM LEASAAGUS COMHIONANNAIS
- 14 SCEIDEAL 14 — BUAN-ORDUITHE AN FHÓRAIM LEASAAGUS COMHIONANNAIS
- 15 SCEIDEAL 15 — GRÚPAÍ OIBRE AN FHÓRAIM LEASAAGUS COMHIONANNAIS
- 16 SCEIDEAL 16 — NITHE COIMHDEACHA A BHAINNEANN LE COMHAIRLE NA GCLUBANNA
- 17 SCEIDEAL 17 — BUAN-ORDUITHE CHOMHAIRLE NA GCLUBANNA
- 18 SCEIDEAL 18 — GRÚPAÍ OIBRE CHOMHAIRLE NA GCLUBANNA
- 19 SCEIDEAL 19 — NITHE FOGHABHÁLACHA A BHAINNEANN LE COMHAIRLE NA GCUMANN
- 20 SCEIDEAL 20 — BUAN-ORDUITHE CHOMHAIRLE NA GCUMANN
- 21 SCEIDEAL 21 — MEITHLEACHA CHOMHAIRLE NA GCUMANN
- 22 SCEIDEAL 22 — BUANCHOISTÍ agus FOCHOISTE AN BHOIRD IONTAOBHAITHE
- 23 SCEIDEAL 23 — NÓSANNA IMEACHTA AGUS RIALACHA TOGHCHÁN
- 24 SCEIDEAL 24 — NÓSANNA IMEACHTA AGUS RIALACHA REIFRINN
- 25 SCEIDEAL 25 — ACHOMHAIRC I GCOINNE AON CHAINGNE DE CHUID AN AONTAIS CHUIG AN MBORD IONTAOBHAITHE
- 26 SCEIDEAL 26 — BUAN-ORDUITHE AN FHEIDHMEANNAIS

27 SCEIDEAL 27 — SAINMHÍNITHE

1. SCEIDEAL 1 — NITHE COIMHDEACHA A BHAINNEANN LE SEANAD NA MAC LÉINN

1. Is éard a bheidh i gcomhaltas Sheanad na Mac Léinn na nithe seo a leanas:
 1. Comhaltaí Feidhmiúcháin
 - (a) Uachtarán, ex officio
 - (b) An Leas-Uachtarán um Oideachas, ex officio
 - (c) Leas-Uachtarán um Leas agus Comhionannas, ex officio
 - (d) Leas-Uachtarán um Shaol na Mac Léinn, ex officio
 - (e) Tionólaí Dhámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta, ex officio
 - (f) Tionólaí Dhámh na nEolaíochtaí Sóisialta, ex officio
 - (g) Tionólaí Dhámh na hEolaíochth agus na hInnealtóireachta, ex officio
 - (h) Oifigeach na Gaeilge, ex officio
 - (i) Ionadaí Iarchéime, ex officio
 - (j) Ionadaí Iarchéime Dochtúireachta, ex officio
 2. Comhaltaí Chomhairle na Dáimhe
 - (a) Triúr Ionadaithe Acadúla ó Thionól Dhámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta
 - (b) Triúr Ionadaithe Acadúla ó Thionól Dhámh na nEolaíochtaí Sóisialta
 - (c) Triúr Ionadaithe Acadúla ón Tionól Dhámh na hEolaíochta & na hInnealtóireachta
 3. Ionadaithe Acadúla Iarchéime
 - (a) Triúr Ionadaithe Acadúla Iarchéime tofa ó na hIonadaithe Acadúla Iarchéime
 4. Painéal Chomhairle & Cumann na gClubanna
 - (a) Beirt Uachtarán ar Chlubanna
 - (b) Beirt Uachtarán ar Chumann
 5. Comhaltaí an Ghrúpa Leasa
 - (a) Seanadóir Lóistín
 - (b) Seanadóir Shaol an Champais
 - (c) Seanadóir Carthanachta

SCEIDIL AN BHUNREACHTA

- (d) Seanadóir Pobail
 - (e) Seanadóir Comaitéara
 - (f) Seanadóir DARE
 - (g) Seanadóir maidir le hÉagsúlacht Eitneach
 - (h) Seanadóir na Chéad Bliana
 - (i) Seanadóir um Chomhionannas Inscne
 - (j) Seanadóir an Champais Ghlais
 - (k) Seanadóir HEAR
 - (l) Seanadóir LADTA+
 - (m) Seanadóir Mac Léinn Aibí
 - (n) Seanadóir Meabhairshláinte
 - (o) Seanadóir Cúrsaí Páirtaimseartha
 - (p) Seanadóir Choláiste Phádraig
 - (q) Seanadóir Staidéar Thar Lear & Erasmus +
6. Comhaltaí Neamhspleácha
- (a) Ceathrar Seanadóirí Neamhspleácha
2. Dualgais, róil agus freagrachtaí breise chomhaltaí Sheanad na Mac Léinn
1. Seanadóir Lóistín
- (a) Tabharfaidh an Seanadóir Lóistín cuidiú leis an Leas-Uachtarán Leasa agus Comhionannais agus leis an Leas-Uachtarán Saol na Mac Léinn:
 - i. Ionadaíocht a dhéanamh agus aghaidh a thabhairt ar na cearta agus ar na saincheistanna a bhíonn ag mic léinn atá ag ligean ar cíós ar an gcampas agus lasmuigh den champas
 - ii. Idirchaidreamh a dhéanamh leis an Oifig um Chóiríocht/Ionadaithe Ollscoile chun tacú le baill an Aontais ina rannpháirtíocht san Aontas agus san Ollscoil, imeachtaí a eagrú do na mic léinn sin
 - iii. Rannpháirtíocht mac léinn atá ina gcónaí lasmuigh den champas a spreagadh i ngach gné de ghníomhaíocht an Aontais
 - iv. Seirbhísí an Aontais a fhógairt dá gcomhdhamhnaí
 - v. Idirchaidreamh a dhéanamh le cumainn ábhartha, lena n-áirítear trí chomhoibriú le himeachtaí
2. Seanadóir Shaol an Champais
- (a) Tabharfaidh Seanadóir Shaol an Champais cabhrú leis an Leas-Uachtarán Saol Mac Léinn:

- i. Rannpháirtíocht an Aontais a chinntiú i mbainistiú agus i reáchtáil imeachtaí ábhartha ar fud an champais a bhaineann le saol na mac léinn
- ii. Idirchaidreamh a dhéanamh leis an gCoiste Gnó ar nithe a bhaineann le gníomhaíochtaí agus siamsaí an Aontais a fhógairt agus a chur chun cinn
- iii. Gníomhaíochtaí agus siamsaíocht uile an Aontais a chur chun cinn
- iv. Rannpháirtíocht na mac léinn a spreagadh i ngach gné de ghníomhaíocht an Aontais
- v. Seirbhísí an Aontais a fhógairt dá gcomhdhamhnaí
- vi. Idirchaidreamh a dhéanamh le cumainn ábhartha, lena n-áirítear trí chomhoibriú le himeachtaí

3. Seanadóir Carthanachta

(a) Tabharfaidh an Seanadóir Carthanachta cabhrú leis an Leas-Uachtarán Saol Mac Léinn:

- i. Baill an Aontais a spreagadh chun páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí agus i dtionscnaimh charthanachta arna n-eagrú ag an Aontas agus ag an Ollscoil
- ii. Dea-chaidreamh a choinneáil le cumainn a chuireann obair charthanúil chun cinn
- iii. Gníomhaíochtaí uile an Aontais a bhaineann le tiomsú airgid carthanachta a chur chun cinn
- iv. Seirbhísí carthanachta an Aontais a fhógairt do chomhdhamhnaí
- v. Idirchaidreamh a dhéanamh le cumainn ábhartha, lena n-áirítear trí chomhoibriú le himeachtaí

4. Seanadóir pobail

(a) Tabharfaidh an Seanadóir Pobail cabhrú leis an Leas-Uachtarán um Shaol na Mac Léinn:

- i. Baill an Aontais a spreagadh chun páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí agus i dtionscnaimh phobail arna n-eagrú ag an Aontas agus ag an Ollscoil
- ii. Dea-chaidreamh a choinneáil le heagraíochtaí agus le cumainn a chuireann spiorad agus luachanna an phobail chun cinn
- iii. Fógraíocht a dhéanamh ar sheirbhísí an Aontais do chomhdhamhnaí
- iv. Idirchaidreamh a dhéanamh le cumainn ábhartha, lena n-áirítear trí chomhoibriú le himeachtaí

5. Seanadóir comaitéara

(a) Tabharfaidh an Seanadóir Comaitéara cabhrú leis an Leas-Uachtarán Leas & Comhionannas agus leis an Leas-Uachtarán Saol na Mac Léinn:

- i. Ionadaíocht a dhéanamh ar riachtanais na mac léinn comaitéireachta i ndáil le hoideachas, leas agus taithí na mac léinn agus aghaidh a thabhairt ar na riachtanais sin

- ii. Rannpháirtíocht na mac léinn comaitéireachta a spreagadh i ngach gné de ghníomhaíocht an Aontais
- iii. Fógraíocht a dhéanamh ar sheirbhísí an Aontais do mhic léinn chomaitéireachta

iv. Idirchaidreamh a dhéanamh le cumainn ábhartha, lena n-áirítear trí chomhoibriú le himeachtaí

6. Seanadóir DARE

(a) Oibreoidh an Seanadóir Bealach Rochtana do Dhaoine faoi Mhíchumas ar Oideachas (DARE) leis an Leas-Uachtarán um Leas & Comhionannas:

- i. Ábhair a bhaineann le mic léinn faoi mhíchumas
- ii. Comhtháthú mac léinn faoi mhíchumas a chur chun cinn i ngach gné de thimpeallacht na hOllscoile
- iii. A áirithiú go mbeidh gach imeacht de chuid an Aontais inrochtana do chathaoireacha rothaí, a mhéid is indéanta
- iv. Dea-chaidreamh a choinneáil le sochaithe a chuireann cearta míchumais chun cinn san Ollscoil
- v. Cuidiú le himeachtaí poiblíochta a eagrú chun cearta míchumais agus feasacht a chur chun cinn
- vi. Dea-chaidreamh oibre a choinneáil leis an Ollscoil maidir le cláir rochtana do mhic léinn faoi mhíchumas
- vii. Fógraíocht a dhéanamh ar sheirbhísí an Aontais do chomhdhamhnaí

viii. Idirchaidreamh a dhéanamh le cumainn ábhartha, lena n-áirítear trí chomhoibriú le himeachtaí

7. Seanadóir maidir le hÉagsúlacht Eitneach

(a) Oibreoidh an Seanadóir um Éagsúlacht Eitneach leis an Leas-Uachtarán Leas & Comhionannas:

- i. Feasacht a mhúscailt ar éagsúlacht na mac léinn uile san Aontas agus san Ollscoil. Áirítear leis an éagsúlacht sin, inter alia: cine, eitneachas, cultúr agus reiligiún
- ii. Rannpháirtíocht na mionlach cultúrtha agus eitneach san Aontas agus i saol na hollscoile a mhéadú
- iii. Fógraíocht a dhéanamh ar sheirbhísí an Aontais do chomhdhamhnaí

iv. Idirchaidreamh a dhéanamh le cumainn ábhartha, lena n-áirítear trí chomhoibriú le himeachtaí

8. Seanadóir na Chéad Bliana

(a) Beidh Seanadóir na Chéad Bhliana ann chun cabhrú leis an Leas-Uachtarán Saol Mac Léinn:

- i. Ionadaíocht a dhéanamh ar riachtanais mhic léinn na chéad bhliana maidir le hoideachas, leas agus taithí na mac léinn agus aghaidh a thabhairt ar na riachtanais sin
- ii. Rannpháirtíocht na mac léinn chéad bhliana a spreagadh i ngach gné de ghníomhaíocht an Aontais
- iii. Seirbhísí an Aontais a fhógairt dá gcomhdhamhnaí

iv. Idirchaidreamh a dhéanamh le cumainn ábhartha, lena n-áirítear trí chomhoibriú le himeachtaí

9. Seanadóir um Chomhionannas Inscne

(a) Beidh an Seanadóir um Chomhionannas Inscne ann chun cuidiú leis an Leas-Uachtarán Leas & Comhionannas:

- i. Feachtasaíocht agus stocaireacht ar shaincheisteanna comhionannais inscne
- ii. Imeachtaí a eagrú a bhaineann le saincheisteanna a bhaineann le cearta comhionannais inscne
- iii. Rannpháirtíocht chomhionann na mac léinn de gach inscne agus gan aon cheann acu a spreagadh i ngach gné de ghníomhaíocht an Aontais, go háirithe i Seanad na Mac Léinn agus san Fheidhmeannas
- iv. Stocaireacht ar son comhionannas deiseanna agus comhionannas inscne i dtimpeallacht na hOllscoile
- v. Fógraíocht a dhéanamh ar sheirbhísí an Aontais do chomhdhamhnaí
- vi. Idirchaidreamh a dhéanamh le cumainn ábhartha, lena n-áirítear trí chomhoibriú le himeachtaí

10. Seanadóir Inbhuanaitheachta Comhshaoil

(a) Beidh an Seanadóir Inbhuanaitheachta Comhshaoil ann chun cabhrú leis an Leas-Uachtarán Saol Mac Léinn:

- i. Feasacht agus saincheisteanna comhshaoil a chur chun cinn san Aontas agus san Ollscoil
- ii. Oibriú leis an Aontas agus leis an Ollscoil chun rannpháirtíocht i dtionscadail chomhshaoil champais a chur chun cinn.
- iii. Athchúrsáil ar an gcampas a chur chun cinn agus a chinntiú go gcoinnítear na saoráidí sin
- iv. Teagmháil a dhéanamh le comhghleacaithe i gceardchumainn agus in eagraíochtaí eile mac léinn chun feachtas a dhéanamh ar an leibhéal náisiúnta le haghaidh gníomhaíochta comhshaoil
- v. Fógraíocht a dhéanamh ar sheirbhísí an Aontais do chomhdhamhnaí
- vi. Idirchaidreamh a dhéanamh le cumainn ábhartha, lena n-áirítear trí chomhoibriú le himeachtaí

11. Éist le Seanadóir

(a) Beidh an Seanadóir um Bealach Rochtana ar Ardoideachas (HEAR) ann chun cabhrú leis an Leas-Uachtarán Oideachais agus Leas-Uachtarán Leas & Comhionannas:

- i. Ionadaíocht a dhéanamh do mhic léinn HEAR agus aghaidh a thabhairt orthu maidir le hoideachas, leas agus taithí na mac léinn
- ii. Fógraíocht a dhéanamh ar sheirbhísí an Aontais do chomhdhamhnaí
- iii. Idirchaidreamh a dhéanamh le cumainn ábhartha, lena n-áirítear trí

chomhoibriú le himeachtaí

12. Seanadóir LADTA+

(a) Beidh an Seanadóir LADTA+ chun cuidiú leis an Leas-Uachtarán Leas agus Comhionannas:

- i. Ar aon ábhar a bhaineann le cearta agus saincheisteanna LADTA+
- ii. Dea-chaidreamh a choinneáil leis an bpobal LADTA+ laistigh den Ollscoil
- iii. Feachtais a eagrú maidir le cearta agus saincheisteanna LADTA+
- iv. Cearta bhaill LADTA+ an Aontais a chur chun cinn agus a chosaint
- v. Idirchaidreamh a dhéanamh le cumainn ábhartha, lena n-áirítear trí chomhoibriú le himeachtaí

13. Seanadóir na Mac Léinn Aibí

(a) Beidh Seanadóir na Mac Léinn aibí ann chun cuidiú leis an Leas-Uachtarán Oideachais agus Leas-Uachtarán Leas & Comhionannas:

- i. Ionadaíocht a dhéanamh ar riachtanais na mac léinn aibí maidir le hoideachas, leas agus taithe na mac léinn agus aghaidh a thabhairt ar na riachtanais sin
- ii. Rannpháirtíocht mac léinn lánfhásta aibí a spreagadh i ngach gné de ghníomhaíocht an Aontais
- iii. Fógraíocht a dhéanamh ar sheirbhísí an Aontais do mhic léinn aibí
- iv. Idirchaidreamh a dhéanamh le cumainn ábhartha, lena n-áirítear trí chomhoibriú le himeachtaí

14. An Seanadóir Meabhair-Shláinte

(a) Beidh an Seanadóir Meabhair-Shláinte ann chun cuidiú leis an Leas-Uachtarán Leas agus Comhionannas:

- i. Feachtasaíocht agus brústocaireacht maidir le saincheisteanna meabhairshláinte
- ii. Feasacht dhearfach ar mheabhairshláinte a chur chun cinn trí imeacht
- iii. Feasacht a chur chun cinn maidir le saincheisteanna a d'fhéadfadh difear a dhéanamh do mheabhairshláinte bhaill an Aontais
- iv. Idirchaidreamh a dhéanamh le cumainn ábhartha, lena n-áirítear trí chomhoibriú le himeachtaí

15. Seanadóir do Cúrsaí Páirtaimseartha

(a) Beidh Seanadóir do Chúrsaí Pháirtaimseartha ann chun cabhrú leis an Leas-Uachtarán Oideachais agus Leas-Uachtarán Leas & Comhionannas:

- i. Ionadaíocht a dhéanamh ar riachtanais na mac léinn atá ag gabháil do staidéar páirtaimseartha i ndáil le hoideachas, leas agus taithe na mac léinn agus aghaidh a thabhairt ar na riachtanais sin
- ii. Rannpháirtíocht na mac léinn a spreagadh i mbun staidéir pháirtaimseartha i ngach gné de ghníomhaíocht an Aontais
- iii. Fógraíocht a dhéanamh ar sheirbhísí an Aontais do mhic léinn atá ag gabháil do staidéar páirtaimseartha

- iv. Comhoibriú leis an Ollscoil agus le haon chumann mac léinn iomchuí chun cabhrú le mic léinn a bheith páirteach i staidéar páirtaimseartha i ngach gné de shaol an Aontais agus na hOllscoile agus chun páirt a ghlacadh sa staidéar sin

16. Seanadóir do Choláiste Phádraig

- (a) Beidh Seanadóir Choláiste Phádraig chun cabhrú leis an Leas-Uachtarán Oideachais agus Leas-Uachtarán Leasa agus Comhionannais:
 - i. Ionadaíocht a dhéanamh do riachtanais mhic léinn Choláiste Phádraig agus aghaidh a thabhairt orthu i ndáil le hoideachas, leas agus taithí na mac léinn
 - ii. Rannpháirtíocht mhic léinn Choláiste Phádraig a spreagadh i ngach gné de ghníomhaíocht an Aontais
 - iii. Fógraíocht a dhéanamh ar sheirbhísí an Aontais do mhic léinn Choláiste Phádraig
 - iv. Idirchaidreamh a dhéanamh le cumainn ábhartha, lena n-áirítear trí chomhoibriú le himeachtaí

17. Seanadóir Staidéar Thar Lear & Erasmus +

- (a) Beidh an Seanadóir Staidéar Thar Lear & Erasmus + ann chun cabhrú leis an Leas-Uachtarán Oideachais agus Leas-Uachtarán Leas & Comhionannas:
 - i. Naisc a chothú le gach eagraíocht a dhéanann ionadaíocht ar mhic léinn idirnáisiúnta san Ollscoil
 - ii. Idirchaidreamh a dhéanamh le hOifig Idirnáisiúnta na hOllscoile chun tacú le baill idirnáisiúnta an Aontais ina rannpháirtíocht san Aontas agus san Ollscoil, imeachtaí a eagrú do mhic léinn den sórt sin
 - iii. Cinntiú go gcuirtear gach Mac Léinn Idirnáisiúnta ar an eolas faoi na tacaíochtaí agus na seirbhísí a chuireann an tAontas agus an Ollscoil ar fáil dóibh
 - iv. Cuidiú le heagrú agus le poiblíocht imeachtaí chun éagsúlacht chultúrtha a chur chun cinn laistigh den Ollscoil
 - v. Ag obair leis an Ollscoil agus leis an Oifig Cónaithe na Mac Léinn chun tuiscint an phobail agus tacaíocht a fheabhsú do mhic léinn idirnáisiúnta atá ina gcónaí ar an gcampas
 - vi. Idirchaidreamh a dhéanamh le cumainn ábhartha, lena n-áirítear trí chomhoibriú le himeachtaí

3. Tá sé d'oibleagáid ar gach comhalta de Sheanad na Mac Léinn gníomhú de réir na mbeartas nó na sainorduithe a achtaíodh le reifreann beartais, Seanad na Mac Léinn, nó an Fheidhmeannacht, faoi réir an Bhunreacht seo agus an dlí.

2. SCEIDEAL 2 — BUAN-ORDUITHE SHEANAD NA MAC LÉINN

1. Rialacha Ord Sheanad na Mac Léinn

1. Beidh Seanad na Mac Léinn faoi rialú ag na rialacha atá san eagrán reatha de Rialacha Ord nua-Athbhreithnithe Robert (RONR, 11ed) i ngach cás a bhfuil siad

infheidhme agus nach bhfuil siad ar neamhréir leis an mBunreacht seo agus le haon rialacha speisialta ordaithe a fhéadfaidh Seanad na Mac Léinn a ghlacadh.

2. Rialacha Speisialta Ordaithe Sheanad na Mac Léinn

1. Ní bheidh baill an Choiste Gnó i dteideal vótáil ar cheadú tuarascálacha oifigigh a chuirtear faoi bhráid Sheanad na Mac Léinn, ná faoi bhráid Sheanad na Mac Léinn trína Choiste Feidhmiúcháin Maoirseachta agus Cuntasachta.

3. SCEIDEAL 3 — COISTÍ SHEANAD NA MAC LÉINN

1. Foráiltear le hAirteagal 8.23 do na buanchoistí seo a leanas de Sheanad na Mac Léinn, eadhon: Coiste Athbhreithnithe Bunreachtúil agus Ionadaí; An Coiste Feidhmiúcháin um Fhormhaoirseacht & Cuntasacht; Coiste Cuardaigh; An Coiste Roghnúcháin; agus Coiste Rialacha & Nósanna Imeachta.

1. Bunaítear an Coiste Athbhreithnithe Bunreachtúil agus Ionadaí leis an mBunreacht agus le Seanad na Mac Léinn chun an Bunreacht a scrúdú ionas go mbeidh sé in ann comhairle a thabhairt do Sheanad na Mac Léinn maidir leis an ngá atá le haon athruithe a mheasann sé a bheith riachtanach, agus chun struchtúir ionadaíoch an Aontais a athbhreithniú agus a fhorbairt.

(a) Is mar seo a leanas a bheidh comhaltas an choiste, eadhon:

- i. Uachtarán
- ii. Leas-Uachtarán
- iii. Iar-Uachtarán nó Leas-Uachtarán amháin de chuid an Aontais
- iv. Ceann Comhairle amháin roimhe seo ar Sheanad na Mac Léinn
- v. Beirt bhall d'Oifigigh Pháirtaimseartha den Choiste Gnó
- vi. Beirt bhaill de Sheanad na Mac Léinn (seachas comhaltaí ex officio) arna dtoghadh ag Seanad na Mac Léinn
- vii. Beirt bhall den Tionól Acadúil Mac Léinn tofa ag Tionól Acadúil na Mac Léinn
- viii. Ball amháin de Chomhairle na gClubanna tofa ag Comhairle na gClubanna
- ix. Ball amháin de Chomhairle na gCumann tofa ag Comhairle na gCumann

(b) Beidh an tUachtarán ina chathaoirleach nó ina cathaoirleach ar an gCoiste ach féadfaidh sé nó sí freagracht a tharmligean chuig comhalta eile den Choiste.

(c) Tíocfaidh an Coiste le chéile dhá uair ar a laghad in aghaidh na bliana acadúla, uair amháin in aghaidh an téarma acadúil de ghnáth, agus ansin chomh minic agus is gá chun a fheidhm a chomhlíonadh.

2. Bunaítear an Coiste Feidhmiúcháin Formhaoirseachta & Cuntasachta leis an mBunreacht seo agus le Seanad na Mac Léinn chun ról mór maoirseachta agus monatóireachta a bheith aige maidir le gníomhaíochtaí chomhaltaí an Fheidhmeannais agus maidir le grinnscrúdú a dhéanamh ar thosaíochtaí agus ar fheidhmíocht chomhaltaí an Fheidhmeannais maidir lena ngealltanais forógra, plean bliantúil oibre, agus sainorduithe.

- (a) Is mar seo a leanas a bheidh comhaltas an choiste, eadhon:
- Beirt bhall de Sheanad na Mac Léinn a toghadh go díreach chuig Seanad na Mac Léinn
 - Ball amháin de Thionól Dhámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus Fealsúnachta atá ina mball de Sheanad na Mac Léinn freisin
 - Ball amháin den Tionól Dhámh na nEolaíochtaí Sóisialta atá ina mball de Sheanad na Mac Léinn freisin
 - Ball amháin den Tionól Dhámh na hEolaíochta & na hInnealtóireachta atá ina mball de Sheanad na Mac Léinn freisin
 - Ball amháin de Chomhairle na gClubanna atá ina mball de Sheanad na Mac Léinn freisin
 - Ball amháin de Chomhairle na gCumann atá ina mball de Sheanad na Mac Léinn freisin
 - Ball amháin den Leas & Comhionannas atá ina bhall de Sheanad na Mac Léinn freisin
 - Ball amháin de Phainéal Iarchéime Sheanad na Mac Léinn
- (b) Beidh Ceann Comhairle Sheanad Mac Léinn MSU ina chathaoirleach nó ina cathaoirleach ar an gCoiste ach féadfaidh sé nó sí freagracht a tharmligean chuig comhalta eile den Choiste.
- (c) Tiofadh an Coiste le chéile sé huairt i seisiún rialta (bliain acadúil), de ghnáth trí chruinniú in aghaidh an tseisiúin (seimeastar), agus ansin a mhinice is gá chun a fheidhm a chomhlíonadh
3. Bunaítear an Coiste Cuardaigh leis an mBunreacht seo agus le Seanad na Mac Léinn chun páirt a ghlacadh ar an mbealach atá leagtha amach thíos sa nós imeachta le haghaidh ceapacháin sa phost mar Cheann Comhairle Sheanad na Mac Léinn.
- (a) Is é an fheidhm a bheidh ag an gCoiste Cuardaigh na céimeanna sin a ghlacadh is fearr, dar leis, a chinnteoidh go mbeidh iarrthóirí ar ardchaighdeán rannpháirteach sa phróiseas roghnúcháin do phost Ceann Comhairle Sheanad na Mac Léinn. Socróidh sé go bhfógrófar an post i cibé foirm agus i cibé foilseacháin is cuí leis an gCoiste Cuardaigh. Féadfaidh an Coiste Cuardaigh aon soláthraí amháin nó níos mó de cibé seirbhísí gairmiúla a mheasann sé a bheith cuí a choinneáil thar ceann Aontas na Mac Léinn Mhá Nuad.
- (b) Comhlíonfaidh an Coiste Cuardaigh a fheidhm faoi réir aon treoracha ó Sheanad na Mac Léinn ó am go ham ar choinníoll, mura n-ordóidh Seanad na Mac Léinn a mhalairt agus ach amháin sa mhéid go n-ordóidh Seanad na Mac Léinn a mhalairt, nach mbeidh gníomhartha an Choiste Cuardaigh faoi réir a ndaingnithe ag Seanad na Mac Léinn.
- (c) Beidh comhaltas an Choiste Cuardaigh agus an Choiste Roghnúcháin comheisiach. Is mar seo a leanas a bheidh comhaltas an choiste, eadhon:
- Ceann Comhairle amháin ar Sheanad na Mac Léinn roimhe seo
 - Beirt bhall de Sheanad na Mac Léinn tofa ag Seanad na Mac Léinn

- (d) Beidh iar-Cheann Comhairle Sheanad na Mac Léinn ina gcathaoirleach ar an gCoiste ach féadfaidh siad freagracht a tharmligean chuig comhalta eile den Choiste.
- (e) Tíocfaidh an Coiste le chéile uair amháin ar a laghad in aghaidh na bliana acadúla, agus ansin chomh minic agus is gá chun a fheidhm a chomhlíonadh.
4. Bunaítear an Coiste Roghnóireachta leis an mBunreacht seo agus Seanad na Mac Léinn chun páirt a ghlacadh ar an mbealach atá leagtha amach thíos sa nós imeachta le haghaidh ceapacháin sa phost mar Cheann Comhairle Sheanad na Mac Léinn.
- (a) Is é feidhm an Choiste Roghnúcháin tuarascáil i scríbhinn a thabhairt do Sheanad na Mac Léinn á mholadh do Sheanad na Mac Léinn an t-iarthóir (más ann) don phost mar Cheann Comhairle Sheanad na Mac Léinn a mheasfaidh an Coiste Roghnóireachta a bheith ar an gceann is oiriúnaí don phost sin nó, más é tuairim an Choiste Roghnúcháin nár chóir ceapachán a thairiscint d'aon iarthóir, agus an tuairim sin á lua aige. Sula ndéanfaidh an Coiste Roghnúcháin aon togra den sórt sin gheobhaidh sé toiliú an iarthóra lena mholadh nó lena moladh mar iarthóir do phost Cainteoir Sheanad Mac Léinn MSU mar a dúradh. Chun a fheidhm a chomhlíonadh, déanfaidh an Coiste Roghnúcháin an méid seo a leanas:
- i. breithniú a dhéanamh ar na hiarratais uile a fhaightear don phost mar Cheann Comhairle Sheanad na Mac Léinn;
 - ii. gearrliosta an iarthóra/na n-iarthóirí le haghaidh agallaimh; agus
 - iii. agallamh amháin nó níos mó a dhéanamh ar an iarthóir/na hiarrthóirí ar an ngearrliosta má mheastar gur gá sin agus féadfaidh sé dul i mbun cibé nósanna imeachta roghnúcháin eile a mheasfaidh sé is iomchuí.
- (b) Comhlíonfaidh an Coiste Roghnóireachta a fheidhm faoi réir aon treoracha ó Sheanad Mac Léinn MSU ó am go ham ar choinníoll, mura rud é agus ach amháin a mhéid a ordaíonn Seanad Mac Léinn MSU a mhalairt, nach mbeidh gníomhartha an Choiste Roghnúcháin faoi réir a ndaingnithe ag Seanad na Mac Léinn MSU.
- (c) Beidh vóta réitigh ag Cathaoirleach an Choiste Roghnúcháin i gcás comhionannas vótaí ar aon saincheist os comhair an Choiste Roghnúcháin.
- (d) Beidh ball an Choiste Cuardaigh agus an Choiste Roghnúcháin comheisiach. Is mar seo a leanas a bheidh ballraíocht an choiste, eadhon:
- i. Ceathrar comhaltaí de Sheanad na Mac Léinn tofa ag Seanad na Mac Léinn
 - ii. Rúnaí Sheanad Mac Léinn MSU
- (e) Beidh Rúnaí Sheanad na Mac Léinn ina gcathaoirleach ar an gCoiste ach féadfaidh siad freagracht a tharmligean chuig comhalta eile den Choiste. Gníomhóidh an Cathaoirleach i gcáil neamhspleách.
- (f) Tíocfaidh an Coiste le chéile uair amháin ar a laghad in aghaidh na bliana acadúla, agus ansin chomh minic agus is gá chun a fheidhm a chomhlíonadh.

5. Bunaítear an Coiste Rialacha agus Nósanna Imeachta leis an mBunreacht seo agus le Seanad na Mac Léinn chun nithe a bhaineann le nósanna imeachta a bhreithniú i gcoitinne agus chun aon bhreithe nó leasuithe a mholadh maidir le Buanorduithe a d'fhéadfadh a mheas agus chun maoirseacht a dhéanamh ar na Nósanna Imeachta ina gCoistí (de réir mar a bheidh) sheasamh, roghnaigh agus Speisialta (cé acu atá nó nach bhfuil), arna iarraidh sin ón gcoiste ábhartha nó ar shlí eile, agus scrúdú a dhéanamh, más cuí, an ról na gCoistí de réir mar a fhorbraíonn siad.
 - (a) Is mar seo a leanas a bheidh baill an choiste, eadhon:
 - i. Uachtarán
 - ii. Rúnaí an Choiste Gnó
 - iii. Ceann Comhairle Sheanad na Mac Léinn
 - iv. Rúnaí Sheanad na Mac Léinn
 - v. Rúnaí an Choiste Athbhreithnithe Bunreachtúil agus Ionadaíochta
 - vi. Cathaoirleach Thionól Acadúil na Mac Léinn
 - vii. Cathaoirleach Chomhairle na gCumann agus na gClubanna
 - viii. Beirt bhall eile de Sheanad na Mac Léinn arna dtoghadh ag Seanad na Mac Léinn
 - (b) Ceapfaidh an Coiste, Cathaoirleach óna uimhir.
 - (c) Tiofadh an Coiste le chéile de réir mar is gá agus nuair is gá.
2. Déantar foráil in Airteagal 8.24 maidir leis an oiread coistí a bhunú a mheasann sé is gá chun a ghnó a sheoladh.
 1. Bunaíonn Seanad na Mac Léinn na coistí seo a leanas de Sheanad na Mac Léinn, eadhon:
 - (a) An Coiste um Thionscadail Thobhaigh
 - (b) An Coiste Aiseolas Gníomhaíochtaí Tráchtála
 - (c) Coiste Aiseolas Áiseanna & Seirbhísí
 - (d) An Coiste Siamsaíochta
 2. Bhunaigh Seanad na Mac Léinn Coiste na dTionscadal Tobhaigh chun monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn agus ar fhorbairt na dtionscadal a mhaoinítear trí thobhach na mac léinn.
 - (a) Is mar seo a leanas a bheidh ballraíocht an choiste, eadhon:
 - i. Uachtarán
 - ii. Beirt bhall de bhainistíocht shinsearach foirne an Aontais arna n-ainmniú ag an Uachtarán
 - iii. Ceathrar comhaltaí de Sheanad na Mac Léinn tofa ag Seanad na Mac Léinn

- (b) Beidh an tUachtarán ina chathaoirleach nó ina cathaoirleach ar an gCoiste ach féadfaidh sé nó sí freagracht a tharmligean chuig comhalta eile den Choiste.
- (c) Tíocfaidh an Coiste le chéile ceithre huaire ar a laghad in aghaidh na bliana acadúla, de ghnáth dhá chruinniú in aghaidh an tseimeastair, agus ansin a mhinice is gá chun a fheidhm a chomhlíonadh.
3. Bhunaigh Seanad na Mac Léinn an Coiste Aiseolas Gníomhaíochtaí Tráchtála chun comhairle a chur ar mhic léinn agus aiseolas a chur ar fáil maidir le gníomhaíochtaí tráchtála na gCeardchumann.
- (a) Is mar seo a leanas a bheidh ballraíocht an choiste, eadhon:
- Uachtarán
 - Beirt bhall de bhainistíocht shinsearach foirne an Aontais arna n-ainmniú ag an Uachtarán
 - Ceathrar comhaltaí de Sheanad na Mac Léinn tofa ag Seanad na Mac Léinn
- (b) Beidh an tUachtarán ina gcathaoirleach ar an gCoiste ach féadfaidh siad freagracht a tharmligean chuig ball eile den Choiste.
- (c) Tíocfaidh an Coiste le chéile ceithre huaire ar a laghad in aghaidh na bliana acadúla, de ghnáth dhá chruinniú in aghaidh an tseimeastair, agus ansin a mhinice is gá chun a fheidhm a chomhlíonadh.
4. Bhunaigh Seanad na Mac Léinn an Coiste Aiseolais Áiseanna & Seirbhísí chun comhairle agus aiseolas a thabhairt do mhic léinn maidir le háiseanna agus seirbhísí an Aontais.
- (a) Is mar seo a leanas a bheidh comhaltas an choiste, eadhon:
- Uachtarán
 - Beirt bhall de bhainistíocht shinsearach foirne an Aontais arna n-ainmniú ag an Uachtarán
 - Ceathrar comhaltaí de Sheanad na Mac Léinn tofa ag Seanad na Mac Léinn
- (b) Beidh an tUachtarán ina chathaoirleach nó ina cathaoirleach ar an gCoiste ach féadfaidh sé nó sí freagracht a tharmligean chuig comhalta eile den Choiste.
- (c) Tíocfaidh an Coiste le chéile ceithre huaire ar a laghad in aghaidh na bliana acadúla, de ghnáth dhá chruinniú in aghaidh an tseimeastair, agus ansin a mhinice is gá chun a fheidhm a chomhlíonadh.
5. Bhunaigh Seanad na Mac Léinn an Coiste Siamsaíochta chun imeachtaí sóisialta agus siamsaíochta an Aontais a phleanáil, a chur chun cinn, agus cabhrú leo.
- (a) Is mar seo a leanas a bheidh comhaltas an choiste, eadhon:
- Uachtarán (Cathaoirleach)
 - Saol na Mac Léinn

- iii. Beirt bhall de Sheanad na Mac Léinn, arna dtoghadh ag Seanad na Mac Léinn
 - iv. Beirt bhall de Thionól Acadúil na Mac Léinn, arna dtoghadh ag an Tionól Acadúil
 - v. Comhalta amháin de Chomhairle na gClubanna, arna dtoghadh ag Comhairle na gClubanna
 - vi. Comhalta amháin de Chomhairle na gCumann, arna thoghadh ag Comhairle na gCumann
- (b) Tiocfaidh an Coiste le chéile chomh minic agus is gá agus gach trí seachtaine ar a laghad i rith an téarma.
- (c) Tuairisceoidh an Coiste do Sheanad na Mac Léinn dhá uair sa bhliain ar a laghad, de ghnáth uair amháin in aghaidh an tseimeastair.

3. Beidh Coistí Sheanad na Mac Léinn faoi cheangal ag na forálacha seo a leanas:

1. Ceapfaidh gach Coiste Leas-Chathaoirleach ó dhuine dá líon tráth nach déanaí ná an dara cruinniú dá chuid. Gníomhóidh an Leas-Chathaoirleach má bhíonn an Cathaoirleach éagumasaithe go sealadach agus ní bhfaighidh sé nó sí aon atháireamh.
2. Ceapfaidh gach Coiste Rúnaí chun cibé tacaíochtaí teicniúla agus riaracháin a chinneadh sé a chur ar fáil.
3. Ceapfaidh gach Coiste Leas-Rúnaí ó dhuine dá líon tráth nach déanaí ná an dara cruinniú dá chuid. Gníomhóidh an Leas-Rúnaí má bhíonn an Rúnaí faoi éagumas sealadach agus ní bhfaighidh sé aon ath-áireamh.
4. Féadfaidh foireann an Aontais, ar chuireadh ó Choiste, freastal ar chruinniú iomlán nó ar chuid de chruinniú den Choiste. I gcás saineolaithe seachtracha neamhspleácha breise, féadfaidh Coiste a iarraidh ar an gCoiste freastal ar chruinniú Coiste ar fad nó ar chuid de.
5. Measfar aon chomhalta de Choiste a bheith éirithe as mura bhfreastalaíonn sé nó sí ar dhá chruinniú as a chéile den Choiste, gan a leithscéal a chur faoi bhráid an Rúnaí roimh an gcrúinniú.
 - (a) Féadfar an comhalta atá i gceist a chur ar ais ar achomharc trí chomhaontú Spéicéir Sheanad na Mac Léinn agus an Uachtaráin, i gcás inarb é is cúis leis an asláithreacht sin imthosca inchosanta a míníodh do Spéicéir Sheanad na Mac Léinn agus an tUachtarán agus a ghlac leis.
6. Ach amháin i gcás ina luaitear a mhalairt go sainráite, tabharfaidh gach Coiste tuairisc do Sheanad na Mac Léinn tar éis gach cruinnithe agus uair amháin ar a laghad in aghaidh an tseimeastair.
7. Ní lú ná 50 % díobh siúd atá i dteideal freastal agus vótáil a bheidh córam do gach coiste.
8. Is trí chomhthoil a dhéanfar cinntí ar an gcéad ásc, ach i gcás inar gá, féadfar iad a dhéanamh trí vóta tromlaigh shimplí de chruinniú a quorate.

4. SCEIDEAL 4 — NITHE COIMHDEACHA A BHAINNEANN LEIS AN TIONÓL ACADÚIL MAC LÉINN

1. Beidh na Comhthionóil Dáimhe seo a leanas ag Tionól Acadúil na Mac Léinn, eadhon:

- (a) Tionól Dáimhe na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta
- (b) Na hEolaíochtaí Sóisialta Tionól Dámh
- (c) Eolaíocht & Innealtóireacht Tionól Dámh

2. Is éard a bheidh i mballraíocht an Tionóil Acadúil na Mac Léinn ná na nithe seo a leanas:

1. Baill an Choiste Gnó:

- (a) An Leas-Uachtarán um Oideachas
- (b) Tionólaí Dhámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta
- (c) Tionólaí Dhámh na nEolaíochtaí Sóisialta
- (d) Tionólaí Dhámh na hEolaíochta & na hInnealtóireachta

2. Tionól na Dáimhe

- (a) Ballraíocht i dTionól Dhámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta
- (b) Ballraíocht an Tionóil Dhámh na nEolaíochtaí Sóisialta
- (c) Ballraíocht an Tionóil Dhámh na hEolaíochta & na hInnealtóireachta

5. SCEIDEAL 5 — BUANORDUITHE AN TIONÓIL ACADÚIL NA MAC LÉINN

1. Le cur isteach ag Seanad na Mac Léinn

6. SCEIDEAL 6 — COISTÍ AN TIONÓIL ACADÚIL NA MAC LÉINN

1. Déantar foráil in Airteagal 11.6 do na buanchoistí seo a leanas de chuid Thionól Acadúil na Mac Léinn, eadhon: Coiste Athbhreithnithe na hIonadaíochta Acadúla, Coiste Rannpháirtíochta na Mac Léinn & Aiseolas.

1. Bunaítear Coiste Athbhreithnithe na hIonadaíochta Acadúla leis an mBunreacht seo agus leis an Tionól Acadúil do Mhic Léinn chun athbhreithniú agus comhairle a thabhairt don Leas-Uachtarán Oideachas maidir le héifeachtacht agus riachtanais forbartha ionadaíocht acadúil na mac léinn san Aontas agus san Ollscoil

(a) Is mar seo a leanas a bheidh comhaltas an choiste, eadhon:

- i. Leas-Uachtarán Oideachais (Cathaoirleach)
- ii. Dámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta
- iii. Dámh na nEolaíochtaí Sóisialta
- iv. Dámh na hEolaíochta & Innealtóireachta
- v. Beirt bhall de Thionól Dhámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta, tofa ag Tionól Dhámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta,

- vi. Beirt bhall de Thionól Dhámh na nEolaíochtaí Sóisialta, arna dtoghadh ag Tionól Dámh na nEolaíochtaí Sóisialta
- vii. Beirt bhall den Tionól Dáimhe Eolaíochta & Innealtóireachta, tofa ag an Tionól Dáimhe Eolaíochta & Innealtóireachta
- (b) Tiocfaidh an Coiste le chéile ceithre huair ar a laghad in aghaidh na bliana acadúla, de ghnáth le dhá chruinniú in aghaidh an tseimeastair, agus ansin a mhinice is gá chun a fheidhm a chomhlíonadh.
2. Bunaítear Coiste Rannpháirtíochta agus Aiseolais na Mac Léinn leis an mBunreacht seo agus leis an Tionól Acadúil do Mhic Léinn chun athbhreithniú a dhéanamh ar na meicníochtaí atá ann do mhic léinn aiseolas a thabhairt ar chaighdeán a dteagaisc agus a gcuid foghlama chomh maith leis an timpeallacht teagaisc agus foghlama laistigh den Ollscoil.
- (a) Is mar seo a leanas a bheidh comhaltas an choiste, eadhon:
- Leas-Uachtarán um Oideachais (Cathaoirleach)
 - Tionólaí Dhámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta
 - Tionólaí Dhámh na nEolaíochtaí Sóisialta
 - Tionólaí Dhámh na hEolaíochta & na hInnealtóireachta
 - Beirt bhall de Thionól Dhámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta, tofa ag Tionól Dhámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta,
 - Beirt chomhaltáí de Thionól Dámh na nEolaíochtaí Sóisialta, arna dtoghadh ag Tionól Dámh na nEolaíochtaí Sóisialta
 - Beirt bhall den Tionól Dáimhe Eolaíochta & Innealtóireachta, tofa ag an Tionól Dáimhe Eolaíochta & Innealtóireachta
- (b) Tiocfaidh an Coiste le chéile ceithre huair ar a laghad in aghaidh na bliana acadúla, de ghnáth le dhá chruinniú in aghaidh an tseimeastair, agus ansin a mhinice is gá chun a fheidhm a chomhlíonadh.
2. Foráiltear le hAirteagal 11.7 go mbunófar a oiread coistí a mheasann sé is gá chun a ghnó a sheoladh.
- Bunaíonn Tionól Acadúil na Mac Léinn na coistí seo a leanas de Thionól Acadúil na Mac Léinn, eadhon:
 - Coiste Cairt na Mac Léinn
 - Tá an Coiste um Chairt na Mac Léinn bunaithe ag Tionól Acadúil na Mac Léinn chun Cairt na Mac Léinn a athbhreithniú agus a fhorbairt.
 - Is mar seo a leanas a bheidh comhaltas an choiste, eadhon:
 - Leas-Uachtarán Oideachais (Cathaoirleach)
 - Dámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta

- iii. Dámh na nEolaíochtaí Sóisialta
- iv. Dámh na hEolaíochta & Innealtóireachta
- v. Beirt bhall de Thionól Dhámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta, tofa ag Tionól Dhámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta,
- vi. Beirt chomhaltaí de Thionól Dámh na nEolaíochtaí Sóisialta, arna dtoghadh ag Tionól Dámh na nEolaíochtaí Sóisialta
- vii. Beirt bhall den Tionól Dáimhe Eolaíochta & Innealtóireachta, tofa ag an Tionól Dáimhe Eolaíochta & Innealtóireachta

(b) Tiocfaidh an Coiste le chéile ceithre huair ar a laghad in aghaidh na bliana acadúla, de ghnáth le dhá chruinniú in aghaidh an tseimeastair, agus ansin a mhinice is gá chun a fheidhm a chomhlíonadh.

3. Beidh Coistí an Tionóil Acadúil na Mac Léinn faoi cheangal ag na forálacha seo a leanas:
 1. Ceapfaidh gach Coiste Leas-Chathaoirleach ó dhuine dá líon tráth nach déanaí ná an dara cruinniú dá chuid. Gníomhóidh an Leas-Chathaoirleach má tá an Cathaoirleach éagumasaithe go sealadach
 2. Ceapfaidh gach Coiste Rúnaí chun cibé tacaíochtaí teicniúla agus riaracháin a chinneadh sé a chur ar fáil.
 3. Ceapfaidh gach Coiste Leas-Rúnaí ó dhuine dá líon tráth nach déanaí ná an dara cruinniú dá chuid. Gníomhóidh an Leas-Rúnaí má bhíonn an Rúnaí éagumasaithe go sealadach.
 4. Féadfaidh foireann an Aontais, ar chuireadh ó Choiste, freastal ar chruinniú iomlán nó ar chuid de chruinniú den Choiste. I gcás saineolaithe seachtracha neamhspleácha breise, féadfaidh Coiste a iarraidh ar an gCoiste freastal ar chruinniú Coiste ar fad nó ar chuid de.
 5. Measfar aon chomhalta de Choiste a bheith éirithe as mura bhfreastalaíonn sé nó sí ar dhá chruinniú as a chéile den Choiste, gan a leithscéal a chur faoi bhráid an Rúnaí roimh an gcruinniú.
 6. Tuairisceoidh gach Coiste don Tionól Acadúil Mac Léinn dhá uair sa bhliain ar a laghad, uair amháin in aghaidh an tseimeastair de ghnáth.
 7. Ní lú ná 50 % díobh siúd atá i dteideal freastal agus vótáil a bheidh córam do gach coiste.
 8. Is trí chomhthoil a dhéanfar cinntí ar an gcéad ásc, ach i gcás inar gá, féadfar iad a dhéanamh trí vóta tromlaigh shimplí de chruinniú a quorate.
 9. Cé is moite den Leas-Uachtarán Oideachais; Na hEalaíona, an Léann Ceilteach, & Comhthionól Dáimhe na Fealsúnachta; Cumann Dáimhe na nEolaíochtaí Sóisialta; agus Tionól Dámh na hEolaíochta agus na hInnealtóireachta beidh ballraíocht Choiste Athbheithnithe na hIonadaíochta Acadúla, Coiste Rannpháirtíochta agus Aiseolais na Mac Léinn, agus Coiste Cairte na Mac Léinn comheisiatach.

7. **Sceideal 7 — Daoine a bhaineann leis an Tionól Dhámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta**

1. Is iad seo a leanas comhaltaí Thionól Dhámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta:

1. Baill an Choiste Gnó

(a) Tionólaí Dhámh na nEalaíon, an Léinn Cheiltigh agus na Fealsúnachta (Cathaoirleach)

(b) An Leas-Uachtarán Oideachas

2. Ionadaithe Acadúla na Mac Léinn

(a) 1d Bliain Fochéime Clasaiceach Ársa

(b) 2a Bliain Fochéime Classics Ársa

(c) 3ú Bliain Fochéime Classics Ársa

(d) 1d Bliain Stair na Fochéime (x4)

(e) 2a Bliain Stair na Fochéime (x3)

(f) 3ú Bliain Stair Fochéime (x3)

(g) 1d Bliain Fochéime BA Music

(h) 2a Bliain Fochéime BA Ceol

(i) 3ú Bliain Fochéime BA Music

(j) 1d Bliain Fochéime BMus

(k) 2a Bliain Fochéime BMus

(l) 3ú Bliain Fochéime BMus

(m) 1d Bliain Fochéime BA Teicneolaíocht Ceoil

(n) 2a Bliain Fochéime BA Teicneolaíocht Ceoil

(o) Teicneolaíocht Ceoil 3ú Bliain Fochéime 3ú Bliain (BA)

(p) 1d Bliain Fealsúnacht Fochéime

(q) 2a Bliain Fealsúnacht Fochéime

(r) Fealsúnacht Fochéime 3ú Bliain

(s) Luath-Ghaeilge Fhochéime 1d Bliain (Sean — Ghaeilge)

(t) 2a Bliain Luath-Ghaeilge Fochéime (Sean — Ghaeilge)

(u) An Luath-Ghaeilge Fhochéime 3ú Bliain (Sean — Ghaeilge)

- (v) 1d Bliain Fochéime Nua — Gaeilge (Nua-Ghaeilge)
- (w) 2a Bliain Fochéime Nua — Gaeilge (Nua-Ghaeilge)
- (x) 3ú Bliain Fochéime Nua — Gaeilge (Nua-Ghaeilge)
- (y) 1d Bliain Fochéime Sínis
- (z) 2a Bliain Fochéime Sínis
- (AA) 3 rd Bliain Fochéime Sínis
- (BB)1d Bliain Fochéime Fraincise (x2)
- (CC)2a Bliain Fochéime Fraincis (x2)
- (DD)3rd Bliain Fochéime Fraincise (x2)
- (EE) 1d Bliain Gearmáinis Fochéime (Buaiteoir)
- (aa) 1d Bliain Fochéime Gearmáinis (Non Beginner)
- (GG)2a Bliain Fochéime Gearmáinis
- (HH)3rd Bliain Fochéime Gearmáinis
- (bb)1d Bliain Fochéime Spáinnis (Bunrang) (x4)
- (JJ) 1d Bliain Fochéime Spáinnis (Neamh-Beginners) (x5)
- (KK)2a Bliain Fochéime Spáinnis (x5)
- (cc) 3ú Bliain Fochéime Spáinnis (x4)
- (mm)1d Bliain Fochéime Béarla (x3)
- (NN)2a Bliain Fochéime Béarla (x3)
- (OO)3rd Bliain Fochéime Béarla (x3)
- (PP)1d Bliain Fochéime Staidéar ar na Meáin
- (QQ)2a Bliain Fochéime Staidéar na Meán
- (dd) 3ú Bliain Fochéime BA Staidéar ar na Meáin

8. Sceideal 8 — BUANORDUITHE AN TIONÓL DHÁMH NA NEALAÍON, AN LÉINN CHEILTIGH AGUS FEALSÚNACHTA

1. Le cur isteach ag Seanad na Mac Léinn

9. SCEIDEAL 9 — NITHE COIMHDEACHA A BHAINNEANN LE TIONÓL DHÁMH NA NEOLAÍOCHTAÍ SÓISIALTA

1. Is iad seo a leanas comhaltas Thionól Dhámh na nEolaíochtaí Sóisialta:
 1. Baill an Choiste Gnó
 - (a) Tionólaí Dhámh na nEolaíochtaí Sóisialta (Cathaoirleach)
 - (b) An Leas-Uachtarán Oideachas
 2. Ionadaithe Acadúla na Mac Léinn
 - (a) 1d Bliain Oideachas Fochéime Aosach agus Pobail
 - (b) 2a Bliain Oideachas Aosach agus Pobail Fochéime
 - (c) 3ú Bliain Oideachas Aosach agus Pobail Fochéime 3ú Bliain
 - (d) 1d Bliain Antraipeolaíocht Fochéime
 - (e) Antraipeolaíocht Fochéime 2a Bliain
 - (f) 3ú Bliain Antraipeolaíocht Fochéime
 - (g) 1d Bliain Staidéar Sóisialta Feidhmeach Feidhmeach (Obair Phobail & Óige)
 - (h) Staidéar Sóisialta Feidhmeach Fochéime 2a Bliain (Obair Phobail & Óige)
 - (i) Staidéar Sóisialta Feidhmeach Fochéime 3ú Bliain (Obair Phobail & Óige)
 - (j) 1d Bliain Staidéar Sóisialta Feidhmeach Fochéime (Beartas Sóisialta)
 - (k) 2a Bliain Staidéar Sóisialta Feidhmeach Fochéime (Beartas Sóisialta)
 - (l) 3ú Bliain Staidéar Sóisialta Feidhmeach Fochéime (Beartas Sóisialta)
 - (m) Nuálaíocht Dearaidh Fochéime 1d Bliain
 - (n) 2a Bliain Nuálaíocht Dearadh Fochéime
 - (o) 3ú Bliain Nuálaíocht Dearaidh Fochéime
 - (p) 4ú Bliain Nuálaíocht Dearadh Fochéime
 - (q) Cuntasaíocht Fochéime 1d Bliain
 - (r) Cuntasaíocht Fochéime 2a Bliain
 - (s) Cuntasaíocht Fochéime 3ú Bliain
 - (t) Cuntasaíocht Fochéime 4ú Bliain
 - (u) An Chéad Bhliain d'Eacnamaíocht Fochéime
 - (v) 2a Bliain Eacnamaíocht Fochéime
 - (w) 3ú Bliain Eacnamaíocht Fochéime
 - (x) 4ú Bliain Eacnamaíocht Fochéime
-

SCEIDIL AN BHUNREACHTA

- (Y) An Chéad Bhliain d'Airgeadas Fochéime
- (Z) An Dara Bliain Airgeadas Fochéime
- (AA) Airgeadas Fochéime 3ú Bliain
- (BB) Airgeadas Fochéime 4ú Bliain
- (CC) 1d Bliain Oideachas Fochéime
- (DD) 2a Bliain Oideachas Fochéime
- (EE) 3ú Bliain Oideachas Fochéime
- (FF) Oideachas Fochéime 4ú Bliain
- (GG) 1d Bliain Froebel Fochéime (An Roinn Oideachais agus Scileanna)
- (HH) 2a Bliain Froebel Fochéime (An Roinn Oideachais agus Scileanna)
- (y)) Froebel Fochéime 3ú Bliain (An Roinn Oideachais agus Scileanna)
- (JJ) Froebel Fochéime 4ú Bliain (An Roinn Oideachais agus Scileanna)
- (KK) 1d Bliain Tíreolaíocht Fochéime
- (z)) Tíreolaíocht fhochéime 2a Bliain
- (mm) 3rd Bliain Tíreolaíocht Fochéime
- (NN) An Chéad Bhliain d'Fhorbairt Idirnáisiúnta Fochéime
- (OO) 2a Bliain Forbairt Idirnáisiúnta Fochéime
- (PP) 3 rd Bliain Forbairt Idirnáisiúnta Fochéime
- (QQ) An Chéad Dlí Fochéime Bliain (LL.B.)
- (RR) Dlí Fochéime 2a Bliain (LL.B.)
- (SS) Dlí Fochéime 3ú Bliain (LL.B.)
- (TT) Dlí Fochéime 4ú Bliain (LL.B.)
- (UU) 1d Dlí Fochéime Bliain (BCL) — (Cuntasaíocht/Na hEalaíona/Gnó)
- (VV) Dlí Fochéime 2a Bliain (BCL) — (Cuntasaíocht/Na hEalaíona/Gnó)
- (WW) Dlí Fochéime na Bliana (BCL) — (Cuntasaíocht/Na hEalaíona/Gnó)
- (XX) 1d Dlí Fochéime Bliain (Criminology/Arts) — (BA/BCL)

SCEIDIL AN BHUNREACHTA

- (YY) Dlí Fochéime 2a Bliain (Criminology/Arts) — (BA/BCL)
(ZZ) 3rd Dlí Fochéime Bliain (Criminology/Arts) — (BA/BCL)
(AAA) 1d Bliain Gnó Idirnáisiúnta Fochéime
(BBB) 2a Bliain Gnó Idirnáisiúnta Fochéime
(CCC) 3rd Bliain Fochéime Gnó Idirnáisiúnta
ealaíona Gnó Fochéime 1d Bliain (DDD)
(EEE) 2a Bliain Ealaíona Fochéime Gnó
(FFF) Ealaíona Fochéime 3ú Bliain
(GGG) 1d Bliain Bainistíocht Gnó Fochéime
(HHH) Bainistíocht Gnó Fochéime 2a Bliain
(aa)) Bainistíocht Gnó Fochéime 3ú Bliain
(JJJ) 1d Bliain Margaíocht Ghnó Fochéime
(KKK) 2a Bliain Margaíocht Ghnó Fochéime
(bb)) Margaíocht Ghnó Fochéime 3ú Bliain
(Mmm) 1d Bliain Gnó Fochéime Gnó Eachaí
(NNN) 2a Bliain Gnó Fochéime Gnó Eachaí
(OOO) 3rd Bliain Fochéime Gnó Eachaí Gnó
(PPP) Céimeanna Iontrála Dúbailte do Ghnó Fochéime (PPP)
(QQQ) 2a Bliain Gnó Fochéime Céimeanna Iontrála Ainmnithe Dúbailte
(RRR) 3 rd Bliain Fochéime Gnó Céim Iontrála Dúbailte Ainmnithe
(SSS) Céimeanna Iontrála Dúbailte do Ghnó Fochéime (SSS)
(TTT) 2a Bliain Gnó Fochéime Céimeanna Iontrála Ainmnithe Dúbailte
(UUU) 3 rd Bliain Fochéime Gnó Céim Iontrála Dúbailte Ainmnithe
(VVV) 1d Bliain Socheolaíocht Fochéime
(www) 2a Bliain Socheolaíocht Fochéime
(XXX) 3rd Bliain Socheolaíocht Fochéime
(YYY) 1d Bliain Pholaitíocht Fochéime
(ZZZ) 2a Bliain Pholaitíocht Fochéime
-

(AAAA)3rd Bliain Fochéime Polaitíocht

10. SCEIDEAL 10 — ORDUITHE BUAN AN TIONÓIL DHÁMH NA nEOLAÍOCHTAÍ SÓISIALTA

1. Le cur isteach ag Seanad na Mac Léinn

11. Sceideal 11 — Daoine a Bhaineann leis an Tionól Dhámh na nEolaíochtaí Sóisialta

1. Is éard a bheidh i gcomhaltas an Tionóil Dáimhe Eolaíochta agus Innealtóireachta na nithe seo a leanas:

1. Baill an Choiste Gnó

- (a) Tionólaí Dhámh na hEolaíochta & na hInnealtóireachta (Cathaoirleach)
- (b) An Leas-Uachtarán Oideachas

2. Ionadaithe Acadúla na Mac Léinn

- (a) 1d Bliain Fochéime Eolaíochta Bitheolaíochta (x2)
- (b) 2a Bliain Fochéime Eolaíochta Bitheolaíochta (x2)
- (c) Eolaíocht na Bitheolaíochta Fochéime 3ú Bliain (x2)
- (d) Eolaíocht Bhithchéime Fochéime 4ú Bliain (x2)
- (e) An Bhiteicneolaíocht Fochéime 1d Bliain
- (f) Biteicneolaíocht Fochéime 2a Bliain
- (g) Biteicneolaíocht Fochéime 3ú Bliain
- (h) Biteicneolaíocht Fochéime 4ú Bliain
- (i) 1d Bliain Eolaíocht Fochéime (x2)
- (j) 2a Bliain Eolaíocht Fochéime (x2)
- (k) 3ú Bliain Eolaíocht Fochéime (x2)
- (l) Eolaíocht Bitheolaíochta Fochéime 4ú Bliain (Aonair)
- (m) Eolaíocht Bitheolaíochta Fochéime 4ú Bliain (Double)
- (n) 1d Bliain Bitheolaíocht Fochéime (Oideachas Eolaíochta)
- (o) 2a Bliain Bitheolaíocht Fochéime (Oideachas Eolaíochta)
- (p) Bitheolaíocht Fochéime 3ú Bliain (Oideachas Eolaíochta)

SCEIDIL AN BHUNREACHTA

- (q) Bitheolaíocht Fhochéime 4ú Bliain (Oideachas Eolaíochta)
- (r) 1d Bliain Bitheolaíocht Fochéime (Ceimic Chógaisíochta)
- (s) 2a Bliain Bitheolaíocht Fochéime (Ceimic Chógaisíochta)
- (t) Eolaíocht Ríomhaireachta Fochéime 1d Bliain
- (u) Eolaíocht Ríomhaireachta Fochéime 2a Bliain
- (v) Eolaíocht Ríomhaireachta Fochéime 3ú Bliain
- (w) Eolaíocht Ríomhaireachta Fochéime 4ú Bliain
- (x) 1d Bliain Fochéime BE Innealtóireacht Leictreonach
- (Y) 2a Bliain Fochéime BE Innealtóireacht Leictreonach
- (Z) 3ú Bliain Fochéime BE Innealtóireacht Leictreonach
- (AA)4ú Bliain Fochéime BE Innealtóireacht Leictreonach
- (BB)1d Bliain Fochéime BSc Robotics agus Gléasanna Chliste
- (CC)2a Bliain Fochéime BSc Robotics agus Gléasanna Chliste
- (dd)3rd Bliain Fochéime BSc Robotics agus Gléasanna Chliste
- (ee)4ú Bliain Fochéime BSc Robotics agus Gléasanna Chliste (ff)
1d bliain fochéime BA Fisic mhatamaiticiúil
- (GG) 2a bliain fochéime BA Fisic mhatamaiticiúil
- (HH)3rd year fochéime BA Fisic mhatamaiticiúil
- (II) Fochéimithe 4ú bliain BA Fisic mhatamaiticiúil
- (JJ) 1d bliain fochéime BSC Fisic mhatamaiticiúil
- (KK)2a bliain fochéime BSC Fisic mhatamaiticiúil
- (ll) Fisic mhatamaiticiúil 3ú bliain fochéime BSC
- (mm)4ú bliain fochéime BSC Fisic mhatamaiticiúil
- (NN)1d bliain fochéime Fisic Teoiriciúil agus Matamaitic
- (OO) 2a bliain fochéime Fisic Teoiriciúil agus Matamaitic (pp)3rd na bliana fochéime Fisic Teoiriciúil agus Matamaitic (qq)4ú bliain fochéime Fisic Teoiriciúil agus Matamaitic (rr) 1d Bliain Fochéime BA Síceolaíocht

- (SS)2a Bliain Fochéime Síceolaíocht BA
- (TT) 3ú Bliain Fochéime BA Síceolaíocht
- (UU)1d Bliain Fochéime Síceolaíocht BSC
- (VV)2a Bliain Fochéime Síceolaíocht BSC
- (WW)3rd Bliain Fochéime Síceolaíocht BSC
- (XX)Síceolaíocht Fochéime 4ú Bliain
- (YY)1d Bliain Staidéar Síceolaíochta Fochéime
- (ZZ) 2a Bliain Staidéar Síceolaíochta Fochéime
- (AAA)3rd Bliain Staidéar Síceolaíochta Fochéime
- (BBB) 1d Bliain Fochéime (Aib) Aon Chúrsa Síceolaíochta
- (CCC)2a Bliain Fochéime (Aib) Aon Chúrsa Síceolaíochta
- (DDD)3rd Bliain Fochéime (Céim) Aon Chúrsa Síceolaíochta
- (EEE)1d Bliain Ceimic Fochéime
- (FFF) Ceimic Fochéime 2a Bliain
- (GGG)Ceimic Fochéime 3ú Bliain
- (HHH)Ceimic Fochéime 4ú Bliain

12. Sceideal 12 — BUANORDUITHE AN TIONÓIL DHÁMH NA NEOLAÍOCHTAÍ SÓISIALTA

1. Le cur isteach ag Seanad na Mac Léinn

13. SCEIDEAL 13 — NITHE COIMHDEACHA A BHAINNEANN LE COMHAIRLE NA GCLUBANNA

1. Is iad seo a leanas comhaltaí Chomhairle na gClubanna:
 1. Coiste Gnó
 - (a) Leas-Uachtarán um Shaol na Mac Léinn (Cathaoirleach)
 2. Uachtaráin an chlub, ó na Clubanna seo a leanas
 - (a) Aikido
 - (b) Airsoft
 - (c) Peil Mheiriceánach
 - (d) Uisce agus Séarachas
-

SCEIDIL AN BHUNREACHTA

- (e) Boghdóireacht
 - (f) Lúthchleasaíocht
 - (g) Badmantan
 - (h) Cispheil
 - (i) Dornálaíochta
 - (j) Camógaíocht
 - (k) Ficheall
 - (l) Eachaíocht
 - (m) Fálú
 - (n) Liathróid láimhe
CLG
 - (o) Gailf
 - (p) Haca
 - (q) Iománaíocht
 - (r) Judo
 - (s) Kenpo Karate
 - (t) Peil CLG na mBan
 - (u) Sacar na mBan
 - (v) Craobh Iomána
Shinsearach na
hÉireann
 - (w) Mens Sacar
 - (x) MUCK
 - (Y) Liathróid láimhe
Oilimpeacha
 - (Z) Tógáil cumhachta
- ghrian nochtadh: ghrian
go hiomlán
- 2 Jur: Réamhathrisím
(fíorais).
- (CC)Rovers
- tréimhse saoil:
ilbhliantúil
- (EE) Karate Shotokan
- bláthanna cumhra: aon

ghrian nochtadh: ghrian go hiomlán

(HH)Strength & Fitness

(II) Surf

(JJ) Tábla Leadóg

aigéadacht ithreach: ithir neodrach

(II) Trampoline

ghrian nochtadh: ghrian go hiomlán

bláthanna cumhra: aon cumhráin

14. SCEIDEAL 14 — BUANORDUITHE CHOMHAIRLE NA GCLUBANNA

1. Le cur isteach ag Seanad na Mac Léinn

15. SCEIDEAL 15 — GRÚPAÍ OIBRE CHOMHAIRLE NA GCLUBANNA

1. Beidh na Meithleacha seo a leanas ag Comhairle na gClubanna, eadhon:
 1. Grúpa Oibre Uiscebhunaithe
 2. An Mheitheal um Spórt Machaire
 3. Grúpa Oibre na nEalaíon Cogaíochta
 4. Meitheal Spóirt na Cúirte
 5. An Mheitheal um Spórt Forbartha
 6. Grúpa Oibre na gClubanna Eile
2. Beidh comhaltas an Ghrúpa Oibre Uiscebhunaithe comhdhéanta de chomhaltaí an Choiste Feidhmiúcháin de na Clubanna seo a leanas, eadhon:
 1. Uisce agus Séarachas
 2. Surf
 3. MUCK
 4. Rámhaíocht
3. Beidh comhaltas an Ghrúpa Oibre um Spórt Machaire comhdhéanta de chomhaltaí an Choiste Feidhmiúcháin de na Clubanna seo a leanas, eadhon:
 1. Rialacha na hAstráile
 2. Haca

SCEIDIL AN BHUNREACHTA

3. Peil Mheiriceánach
4. Inis dúinn, le do thoil...
4. Beidh comhaltaí Choiste Feidhmiúcháin na gClubanna seo a leanas ar chomhaltas Ghrúpa Oibre na nEalaíon Martial Arts, eadhon:
 1. Aikido
 2. Judo
 3. Cíobhosca
 4. Taekwondo
 5. Wrestling
 6. Kemp Karate
5. Beidh comhaltaí de Ghrúpa Oibre Spóirt na Cúirte comhdhéanta de chomhaltaí an Choiste Feidhmiúcháin de na Clubanna seo a leanas, eadhon:
 1. Badmantan
 2. Cispheil
 3. Fálú
 4. Liathróid láimhe Oilimpeacha
 5. Liathróid láimhe CLG
 6. Trampoline
 7. Boghdóireacht
 8. Eitpheil
6. Is iad a bheidh ina gcomhaltaí den Ghrúpa Oibre um Spóirt Forbartha comhaltaí an Choiste Feidhmiúcháin de na Clubanna seo a leanas, eadhon:
 1. Camógaíocht
 2. Iománaíocht
 3. CLG na mBan
 4. Spóirt na mBan
 5. Bláthanna cumhra: aon cumhráin
 6. Rugbaí Mens
 7. Mens Sacar

8. Sacar na mBan
 9. Gailf
 7. Beidh comhaltas Ghasra Oibre na gClubanna Eile comhdhéanta de chomhaltaí an Choiste Feidhmiúcháin de na Clubanna seo a leanas, eadhon:
 1. Lúthchleasaíocht
 2. Eachaíocht
 3. Ficheall
 4. Dairteanna
 5. Snúcair
 6. Rovers
 7. Spórt sneachta
 8. Neart & Folláine
 9. Sléibhteoireacht
-

16. SCEIDEAL 16 — ÁBHAIR CHOIMHDEACHA A BHAINNEANN LE COMHAIRLE NA GCUMANN

1. Is iad seo a leanas comhaltaí Chomhairle na gCumann:
 - (l) Comhaltaí Feidhmiúcháin
 - (a) Saol na Mac Léinn (Cathaoirleach)
 - (m) Uachtaráin an Chumann, ar na Cumainn seo a leanas:
 - (a) Rochtain
 - (b) An Afraic
 - (c) Amnesty
 - (d) Antraipeolaíocht
 - (e) Na hEalaíona Ceardaíocht agus Dearadh
 - (f) Astro 2
 - (g) Bitheolaíocht
 - (h) Aireacht Champas BLW
 - (i) Bosco
 - (j) Gnó

SCEIDIL AN BHUNREACHTA

- (k) Ailse
- (l) Cártaí
- (m) Ceimic
- (n) Sínis
- (o) An tAontas Críostaí
- (p) Sorcais
- (q) Eolaíocht
- Ríomhaireachta
- (r) Scríbhneoireacht
- Chruthaitheach
- (s) Creimeolaíocht
- (t) Cuallacht na Gaeilge
- (u) Rince
- (v) Saotharlann Deartha
- (w) Deukuma
- (x) Disney
- (Y) DJ
- (Z) Drámaíocht
- (aa) Oideachas
- (bb) Leictreonaic.
- (CC) ELSA (dd) Enactus
- (ee) Comhshaoil Soc (ff)
- Feimineach
- (gg) Finomics (hh) FLAC
- (ii) Fraincis (jj) Froebel
- (kk) Gaisce
- (ll) Rothaíocht na Gaillimhe

SCEIDIL AN BHUNREACHTA

(mm)Cluiche Thrones

(NN)Cluichí

(OO) Tíreolaíocht

aigéadacht ithreach: ithir
neodrach

(QQ)Stair

ghrian nochtadh: ghrian
go hiomlán

(SS) IESN

aigéadacht ithreach: ithir
neodrach

aigéadacht ithreach: ithir
neodrach

(VV) Iosrael

(WW) Cultúr Seapánach

(XX)JP II

(YY) Ceartas sa
Phalaistín

(ZZ) Saothar

(AAA)Teangacha

(BBB) Dí

(CCC)Léigiún Mhuire

(DDD)Litríocht &
Díospóireacht

(EEE)Mars FM

bláthanna cumhra: aon
cumhráin

aigéadacht ithreach: ithir
neodrach

aigéadacht ithreach: ithir
neodrach

(III) Sláinte mheabhrach

aigéadacht ithreach: ithir
neodrach

ghrian nochtadh: ghrian
go hiomlán

eol a bheith
tocsaineach: plandaí
nach nimhiúil

aigéadacht ithreach: ithir
neodrach

ghrian nochtadh: ghrian
go hiomlán

ghrian nochtadh: ghrian go hiomlán

aigéadacht ithreach: ithir neodrach

(QQQ) Polaitíocht & Socheolaíocht

ghrian nochtadh: ghrian go hiomlán

cineál ithreach: loam ghainmheach

(TTT) Pro-Choiste

aigéadacht ithreach: ithir neodrach

ghrian nochtadh: ghrian go hiomlán

ghrian nochtadh: ghrian go hiomlán

(XXX)Páirtí Sóisialach

aigéadacht ithreach: ithir neodrach

(ZZZ)St Catherines

ghrian nochtadh: ghrian go hiomlán

bláthanna cumhra: aon cumhráin

(CCCC) Tae

(DDDD)An Ghluaiseacht Cuspóir

(eeee)Trad Music

aigéadacht ithreach: ithir neodrach

(gggg)Óig Fine Gael

17. SCEIDEAL 17 — BUANORDUITHE CHOMHAIRLE NA GCUMANN

1. Le cur isteach ag Seanad na Mac Léinn

18. SCEIDEAL 18 — MEITHLEACHA CHOMHAIRLE NA GCUMANN

1. Beidh na Meithleacha seo a leanas ag Comhairle na gCumann, eadhon:
 1. Grúpa Oibre Acadúil
 2. An Mheitheal Pholaitiúil
 3. Grúpa Oibre Feidhmíochta
 4. Grúpa Oibre Saoránach, Sóisialta agus Cultúrtha

SCEIDIL AN BHUNREACHTA

5. Grúpa Oibre an Phobail
 6. An Mheitheal Oibre um Leas & Caitheamh Aimsire
 2. Beidh comhaltas an Ghrúpa Oibre Acadúil comhdhéanta de chomhaltaí an Choiste Feidhmiúcháin de na Cumainn seo a leanas, eadhon:
 1. Antraipeolaíocht
 2. Bitheolaíocht
 3. Ceimic
 4. Sínis
 5. Eolaíocht Ríomhaireachta
 6. Deukuma
 7. Oideachas
 8. Innealtóireacht Leictreonach
 9. Finomics
 10. Fraincis
 11. Stair
 12. Bláthanna cumhra: aon cumhráin
 13. Tíreolaíocht
 14. Díl
 15. ELSA
 16. Mata
 17. Gnó
 18. Na Meáin
 19. Ceol
 20. Seirbhís do Chustaiméirí
 21. Grad Soc
 22. Socheolaíocht & Polaitíocht
 23. Astro 2
 24. Síceolaíocht
 25. Saotharlann Deartha
-

26. Cuallacht Cholm Cille
3. Beidh comhaltas an Ghrúpa Oibre Pholaitiúil comhdhéanta de chomhaltaí an Choiste Feidhmiúcháin de na Cumainn seo a leanas, eadhon:
 1. OGRA FF
 2. Fine Gael Óg
 3. Sinn Féin
 4. Lucht saothair
 5. Páirtí Sóisialach
4. Beidh comhaltas an Ghrúpa Oibre Feidhmíochta comhdhéanta de chomhaltaí Choiste Feidhmiúcháin na gCumann seo a leanas, eadhon:
 1. Craoltóireacht
 2. Sorcais
 3. DJ
 4. Drámaíocht
 5. Ceol
 6. Trad
 7. Rince
 8. Sco Ceoil Ceoil
5. Beidh comhaltas an Ghrúpa Oibre Cathartha, Shóisialta agus Cultúir comhdhéanta de chomhaltaí an Choiste Feidhmiúcháin de na Cumainn seo a leanas, eadhon:
 1. SVP
 2. Rothaíocht na Gaillimhe
 3. Gaisce
 4. Amnesty
 5. Naomh Cairtriona
 6. An Cuspóir Gluaiseacht
 7. Ailse
 8. FLAC
 9. Sláinte mheabhrach

SCEIDIL AN BHUNREACHTA

10. Saol Pro
 11. An Chrois Dhearg
 12. Enactus
 13. Rochtain
 14. An Afraic
 15. Aibí
 16. Idirnáisiúnta
 17. Rogha Pro
 18. Bród
 19. Cluiche Thrones
 20. Teangacha
 21. Soc na Timpeallachta
6. Is iad comhaltaí Choiste Feidhmiúcháin na gCumann seo a leanas a bheidh ina gcomhaltaí de Ghrúpa Oibre an Chreidimh, eadhon:
1. JP II
 2. Bosco
 3. An tAontas Críostaí
 4. Ioslamach
 5. Léigiún Mhuire
 6. Aireacht Champas BLW
 7. Iosrael
7. Is iad a bheidh ina gcomhaltaí den Mheitheal um Leas agus Caitheamh aimsire comhaltaí an Choiste Feidhmiúcháin de na Cumainn seo a leanas, eadhon:
1. Cártaí
 2. Scríbhneoireacht Chruthaitheach
 3. Cluichí
 4. Díroghnaigh gach rud
 5. Cultúr na Seapáine
 6. Bláthanna cumhra: aon cumhráin

7. Litríocht agus Díospóireacht
8. Ealaíona & Ceardaíocht
9. Tae
10. Ióga
11. Disney
12. Uaireadóirí óimige

19. Sceideal 19 — Daoine a Bhaineann leis an bhFóram Chomhionannais agus Leasa

1. Le cur isteach ag Seanad na Mac Léinn

20. Sceideal 20 — ORDUITHE STIÚRTHÓIREACHT AGUS COINNÍOLLACHA CÁILÍOCHTA

1. Le cur isteach ag Seanad na Mac Léinn

21. Sceideal 21 — Grúpaí Oibre an Fhóraitim agus an Fhorchuir Chomhionannais

1. Foráiltear le hAirteagal 12.1.6 do na coistí seo a leanas den Fhóram Leasa agus Comhionannais, eadhon: Grúpa Oibre Leasa, Grúpa Oibre Comhionannais, Grúpa Oibre na bhFeachtas.
 1. Tá an Grúpa Oibre Leasa bunaithe ag an bhFóram Leasa & Comhionannais chun comhairle agus cúnamh a thabhairt don Leas-Uachtarán Leasa & Comhionannais maidir leis na saincheisteanna agus na riachtanais leasa atá le sárú ag ballraíocht an Aontais.
 2. Bhunaigh an Grúpa Oibre Comhionannais Grúpa Oibre Comhionannais chun comhairle agus cúnamh a thabhairt don Leas-Uachtarán Leas & Comhionannas maidir leis na saincheisteanna agus na riachtanais chomhionannais atá os comhair bhallraíocht an Aontais.
 3. Feachtais Grúpaí Oibre a bhunaigh Grúpa Oibre na bhFeachtas chun comhairle agus cúnamh a thabhairt don Leas-Uachtarán Leasa & Comhionannais maidir leis na feachtais atá beartaithe ag an Uachtarán oighir Leas & Comhionannas agus a threoraíonn thar ceann bhallraíocht an Aontais.

22. Sceideal 22 — Coistí agus Fothchoistí de chuid Bhord na nIontaobhaithe

1. Foráiltear le hAirteagal 17.16 do na buanchoistí seo a leanas de Sheanad na Mac Léinn, eadhon:
 1. Coiste na nAchomharc & na nAchomharc Toghcháin
 2. An Coiste Araíonachta
 3. Coiste Iniúchta & Riosca

4. An Coiste um Airgeadas, Acmhainní Daonna agus Forbairt Caipitil
2. Foráiltear le hAirteagal 17.17 do na buanchoistí seo a leanas den Choiste Airgeadais, Acmhainní Daonna agus Forbartha Caipitil de chuid an Bhoird Iontaobhaithe, eadhon:
 1. An Fochoiste um Ghníomhaíochtaí Tráchtála
 2. Fochoiste Seirbhísí & Áiseanna
3. Déanfaidh an Coiste um Dhaingniú agus Achomhairc Toghchán torthaí toghchán laistigh den Aontas a dhaingniú agus tabharfaidh sé rialú ar gach achomharc a thiocfaidh ar a aird de bhun Sceideal 23 den Bhunreacht seo.
 1. Is é an fheidhm a bheidh ag an gCoiste:
 - (a) torthaí toghcháin agus reifrinn a dhaingniú a chuir an Príomhoifigeach Retuning faoi bhráid an Choiste
 - (b) éisteacht le hachomhairc maidir le toghcháin agus reifrinn
 - i. Féadfaidh aon chomhalta den Aontas achomharc a dhéanamh ar ábhar toghcháin nó reifrinn chuig an gCoiste laistigh de 3 lá tar éis don Phríomh-Cheann Comhairimh na torthaí a dhearbhú.
 - ii. Féadfaidh aon chomhalta den Aontas ábhar bunreachtúil a achomharc chuig an Uachtarán lena bhreithniú ar dtús, agus ansin achomharc a dhéanamh chuig an gcoiste.
 - iii. Féadfar achomhairc i leith toghchán agus reifreann faoi aon fhorais eile a chur faoi bhráid an Choiste tríd an gcás i gceist a chur i scríbhinn i scríbhinn.
 - iv. Tiocfaidh an Coiste le chéile agus rialóidh sé ar aon achomharc den sórt sin a luaithe is indéanta tar éis don Uachtarán an t-achomharc a fháil.
 - v. Ní mheasfar aon toradh toghcháin ná reifrinn a bheith críochnaitheach go dtí go n-éistfidh an Coiste achomharc.
 2. Is mar seo a leanas a bheidh comhaltas an choiste, eadhon:
 - (a) IarUachtarán ar an Aontas láithreach
 - (b) Comhalta amháin ó phainéal seachtrach an Bhoird Iontaobhaithe (agus is é nó is í a bheidh ina Chathaoirleach ar an gCoiste Toghcháin agus Achomhairc).
 - (c) Cainteoir Sheanad na Mac Léinn
 - (d) Duine amháin, nach comhalta den Aontas é nó í, a bhfuil taithí shuntasach aige nó aici ar an nós imeachta toghcháin atá le ceapadh ag an mBord Iontaobhaithe.
 - (e) Iaróifigeach amháin de chuid an Aontais
 3. Tiocfaidh an Coiste le chéile dhá uair ar a laghad in aghaidh na bliana acadúla, uair amháin in aghaidh an tseimeastair de ghnáth, agus ansin a mhinice is gá chun a fheidhm a chomhlíonadh.

4. Faoi réir fhorálacha an Bhunreachta seo agus an Bhoird Iontaobhaithe, cinntí an Coiste a nósanna imeachta oibre féin.
4. Imscrúdóidh an Coiste Araíonachta cúisimh maidir le mí-iompar sonraithe i gcoinne aon chomhalta den Fheidhmeannacht, faoi réir fhorálacha Airteagal 7 den Bhunreacht seo.
 1. Is mar seo a leanas a bheidh comhaltas an choiste, eadhon:
 - (a) IarUachtarán nó Leas-Uachtarán amháin eile ar an Aontas
 - (b) Comhalta amháin ó phainéal seachtrach an Bhoird Iontaobhaithe (Cathaoirleach).
 - (c) Duine amháin, nach ball den Aontas é nó í, a bhfuil taithí shuntasach aige nó aici ar Acmhainní Daonna agus ar bhainistíocht pearsanra a bheidh le ceapadh ag an mBord Iontaobhaithe
 2. Tíocfaidh an Coiste le chéile de réir mar is gá agus nuair is gá.
 3. Faoi réir fhorálacha an Bhunreachta seo agus an Bhoird Iontaobhaithe, cinntí an Coiste a nósanna imeachta oibre féin.
5. Tabharfaidh an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca cúnaimh don Bhord Iontaobhaithe i gcomhlíonadh a fheidhmeanna maidir le ráitis airgeadais, staid airgeadais agus bainistíocht riosca an Aontais.
 1. Is é an fheidhm a bheidh ag an gCoiste:
 - (a) Athbhreithniú ar dhréachtráiteas airgeadais bliantúil an Aontais agus ar ráitis chomhdhlúite, agus ar a bhformáid, agus aird á tabhairt ar na breithnithe ábhartha uile agus ar chaighdeán chuntasaíochta agus ar cheanglais dhlíthiúla, sula gcuirfear faoi bhráid an Bhoird Iontaobhaithe iad;
 - (b) A mholadh don Bhord Iontaobhaithe ar chóir don Bhord Iontaobhaithe aon ráitis airgeadais a athbhreithneoidh an Coiste amhlaidh a cheadú;
 - (c) A chinneadh, ar bhonn bliantúil ar a laghad, i dtuairim an Choiste, ar choinnigh an tAontas taifid chuntasaíochta leordhóthanacha
 - (d) Comhairle a thabhairt don Bhord Iontaobhaithe maidir le ceapadh na n-iniúcháirí seachtracha, maidir leis an táille iniúcháireachta agus maidir le haon cheisteanna i dtaobh na n-iniúcháirí seachtracha d'éirí as oifig nó a chur as oifig;
 - (e) Pléifidh sé leis an iniúcháir seachtrach, sula gcuirfear tús leis an iniúchadh, cineál agus raon feidhme an iniúchta;
 - (f) Plé a dhéanamh ar fhadhbanna agus ar fhorchoimeádais a eascraíonn as an iniúchadh agus ar aon nithe eile a iarrfaidh na hiniúcháirí seachtracha;
 - (g) Athbhreithniú a dhéanamh ar Litir Bainistíochta an iniúchára sheachtraigh agus ar gach litir iniúcháireachta eile ó na hiniúcháirí seachtracha agus freagra na bainistíochta a mheas;
 - (h) Faireachán a dhéanamh ar fheidhmíocht agus ar cháilíocht obair an iniúchára sheachtraigh agus ar neamhspleáchas an iniúchára ar an Aontas;

- (i) Faisnéis atá cothrom le dáta a fháil ón iniúchóir seachtrach chun go mbeidh an Coiste in ann faireachán a dhéanamh ar chaidreamh an Aontais leis an iniúchóir seachtrach, lena n-áirítear faisnéis a bhaineann le cleamhnaithe seachtracha na n-iniúcháirí, ach gan a bheith teoranta don fhaisnéis sin;
 - (j) Agus na forálacha dlíthiúla á gcur san áireamh, a mholadh an ndéanfaidh nó nach ndéanfaidh sé conarthaí a dhámhachtain don iniúchóir seachtrach (nó do chleamhnaithe) le haghaidh obair neamh-iniúcháireachta nó obair a bhaineann le hiniúcháireacht
 - (k) A dheimhniú dó féin go bhfuil na socruithe a rinneadh agus na hacmhainní atá ar fáil don Iniúchóir Inmheánach oiriúnach agus cuí, agus monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmíocht an Iniúcháora Inmheánaigh;
 - (l) Córas na rialuithe airgeadais inmheánacha a mheas agus a dheimhniú dó féin go bhfuil an timpeallacht rialaithe leordhóthanach agus go bhfuil na rialuithe ag feidhmiú go héifeachtach;
 - (m) Athbhreithniú leanúnach a dhéanamh ar oibriú agus éifeachtacht chórais bainistithe riosca an Aontais agus comhairle a thabhairt ina leith;
 - (n) Tuairim a thabhairt gach bliain maidir leis an ráiteas atá beartaithe maidir le rialuithe inmheánacha agus maidir le haon cheanglais maidir le comhlíonadh dlí agus;
 - (o) Clár iniúcháireachta bliantúil na hIniúcháireachta Inmheánaí a mheas, tuarascálacha an Iniúcháora Inmheánaigh a athbhreithniú agus mórthorthaí agus freagairt na bainistíochta a mheas
 - (p) A dheimhniú dó féin go bhfuil socruithe i bhfeidhm chun barainneacht, éifeachtúlacht agus éifeachtacht a chur chun cinn;
 - (q) Ábhair eile a mheas, arna iarraidh sin ag an mBord Lontaobhaithe nó arna dtionscnamh ag an gCoiste, agus comhordú idir iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha an Aontais a chur chun cinn
2. Is mar seo a leanas a bheidh comhaltas an choiste, eadhon:
 - (a) Comhalta amháin ar a laghad agus beirt chomhalta ar a mhéid as comhaltas seachtrach an Bhoird Lontaobhaithe
 - (b) Comhalta amháin ar a laghad agus beirt bhall ar a mhéad a bhfuil taithí ábhartha ar mheasúnú riosca agus ar bhainistíocht riosca acu
 - (c) Comhalta amháin ar a laghad agus beirt chomhalta ar a mhéad a bhfuil taithí airgeadais iomchuí acu
 3. Ba chóir go gceapadh an Bord Lontaobhaithe Cathaoirleach an Choiste.
 4. Tiocfaidh an Coiste le chéile sé huair ar a laghad in aghaidh na bliana acadúla, de ghnáth trí chruinniú in aghaidh an tseimeastair, agus ansin a mhinice is gá chun a fheidhm a chomhlíonadh.
 5. Cuirfidh an Coiste tuarascáil i scríbhinn faoina ghníomhaíochtaí faoi bhráid an Bhoird Lontaobhaithe tar éis gach cruinnithe den Choiste. Uair sa bhliain ar a laghad, áireofar i dtuarascáil den sórt sin tuairim an Choiste maidir le leordhóthanacht na gcóras rialuithe inmheánacha agus bainistíochta riosca. Tuairisceoidh an Coiste do chruinnithe an Bhoird Lontaobhaithe ar ócáidí eile a iarrtar. Scaipfear miontuairiscí chruinnithe an Choiste ar gach comhalta den Bhoird Lontaobhaithe chun an ceanglas tuairiscithe seo a chomhlíonadh.

6. Ba cheart do Chathaoirleach an Choiste athbhreithniú tréimhsiúil ag an gCoiste a stiúradh ar a éifeachtacht féin. Áireofar leis sin breithniú iomlán a dhéanamh ar chumarsáid laistigh den Choiste agus idir an Coiste agus an tAontas, iniúcháirí seachtracha, iniúcháirí inmheánacha, comhairleoirí riosca agus an Bord Iontaobhaithe
7. Faoi réir fhorálacha an Bhunreacht seo agus an Bhoird Iontaobhaithe, cinnfidh an Coiste a nósanna imeachta oibre féin.
6. Beidh ról mór maoirseachta ag an gCoiste Airgeadais, Acmhainní Daonna, agus Forbartha Caipitil i ndáil le Plean Straitéiseach an Aontais a chur chun feidhme, le bainistiú airgeadas agus acmhainní daonna an Aontais, agus le bainistiú shócmhainní an Aontais.
 1. Is é an fheidhm a bheidh ag an gCoiste:
 - (a) Athbhreithniú agus trácht a dhéanamh ar phleananna agus buiséid airgeadais arna n-ullmhú faoi stiúir an Uachtaráin, agus i gcomhar le feidhm chríochnaitheach an Aontais, sula gcuirfear i láthair iad lena bhformheas ag an mBord Iontaobhaithe;
 - (b) Athbhreithniú a dhéanamh ar cé acu atá nó nach bhfuil na beartais, na próisis agus na nósanna imeachta a úsáidtear in earcú, roghnú agus ceapadh foirne i gcomhréir leis an gcleachtas is fearr
 - (c) Tacú le Plean Straitéiseach an Aontais a fhorbairt sula gcuirfear i láthair é lena fhorbairt ag an mBord Iontaobhaithe
 - (d) Tuarascálacha a fháil agus a fhorbairt maidir leis na leibhéil gníomhaíochta laistigh de sheirbhísí tráchtála, seirbhísí neamhthráchtála agus saoráidí an Aontais
 - (e) Tuarascálacha a fháil agus a fhorbairt maidir le feidhmíocht airgeadais sheirbhísí tráchtála, sheirbhísí neamhthráchtála agus shaoráidí an Aontais
 - (f) Tuarascálacha a fháil agus a fhorbairt maidir le riachtanais acmhainní airgeadais sheirbhísí tráchtála, seirbhísí neamhthráchtála agus saoráidí an Aontais
 - (g) Tuarascálacha a fháil agus a fhorbairt maidir le riachtanais acmhainní daonna sheirbhísí tráchtála, sheirbhísí neamhthráchtála agus shaoráidí an Aontais
 - (h) Tograí le haghaidh deiseanna forbartha a bhaineann le seirbhísí tráchtála, seirbhísí neamhthráchtála agus saoráidí an Aontais a mheas agus a fhorbairt
 - (i) Tograí maidir le forbairt chaipitil agus riachtanais infheistíochta agus deiseanna a bhaineann le seirbhísí tráchtála, seirbhísí neamhthráchtála agus saoráidí an Aontais a mheas agus a fhorbairt
 - (j) Comhaontuithe seirbhíse a bhaineann le seirbhísí tráchtála, seirbhísí neamhthráchtála agus saoráidí an Aontais a mheas agus a fhorbairt
 - (k) Athbhreithniú agus trácht a dhéanamh ar phleananna agus buiséid airgeadais arna n-ullmhú faoi stiúir an Uachtaráin, agus i gcomhar le feidhm chríochnaitheach an Aontais, sula gcuirfear i láthair iad lena bhformheas ag an mBord Iontaobhaithe;
 - (l) Athbhreithniú agus trácht a dhéanamh ar na dréachtchuntais iniúchta bhliantúla sula gcuirfear i láthair iad lena gceadú ag an mBord Iontaobhaithe

- (m) Athbhreithniú a dhéanamh féachaint an bhfuil na beartais, na próisis agus na nósanna imeachta a úsáidtear in earcú, roghnú agus ceapadh na foirne i gcomhréir leis an gcleachtas is fearr agus an bhfuil siad i gcomhréir le beartais acmhainní daonna an Aontais
- (n) Athbhreithniú a dhéanamh ar sceideal iomlán na ndoiciméad uile atá séalaithe go foirmiúil ag an Aontas ón gcuinniú roimhe seo den Choiste (ós rud é go gcuirfidh an Rúnaí sceideal os comhair an Choiste le tabhairt faoi deara mar choimeádaí séala an Aontais)
- (o) Tabhair faoi deara tuarascáil bhliantúil iontaobhaithe Ghrúpscéim Phinsin agus Riosca an Aontais

2. Is mar seo a leanas a bheidh comhaltas an choiste, eadhon:

- (a) Uachtarán
- (b) Triúr buana ar a laghad agus ceathrar buana ar a mhéad d'fhoireann an Aontais
- (c) Líon nach lú ná beirt agus seisear comhaltáí seachtracha ar a mhéad a bhfuil taithí shuntasach acu ar airgeadas, ar acmhainní daonna agus/nó ar fhorbairt caipitil.

3. Roghnóidh an Coiste cathaoirleach as measc chomhaltáí seachtracha an Choiste.

4. Tiocfaidh an Coiste le chéile sé huair ar a laghad in aghaidh na bliana acadúla, de ghnáth trí chruinniú in aghaidh an tseimeastair, agus ansin a mhinice is gá chun a fheidhm a chomhlíonadh.

5. Faoi réir fhorálacha an Bhunreacht seo agus an Bhoird iontaobhaithe, cinnfidh an Coiste a nósanna imeachta oibre féin.

7. Áiritheoidh an Fochoiste um Ghníomhaíochtaí Tráchtála dea-fheidhmiú ghníomhaíochtaí tráchtála an Aontais

1. Is é an fheidhm a bheidh ag an gCoiste:

(a) Leibhéil gníomhaíochta laistigh de sheirbhísí tráchtála an Aontais a athbhreithniú agus a mheas

(b) Athbhreithniú agus breithniú a dhéanamh ar fheidhmíocht airgeadais sheirbhísí tráchtála an Aontais

(c) Riachtanais acmhainní airgeadais sheirbhísí tráchtála an Aontais a athbhreithniú agus a bhreithniú

(d) Riachtanais acmhainní daonna sheirbhísí tráchtála an Aontais a athbhreithniú agus a bhreithniú

(e) Riachtanais agus deiseanna forbartha caipitil agus infheistíochta sheirbhísí tráchtála an Aontais a athbhreithniú agus a mheas

(f) Formhaoirseacht ar chomhaontuithe seirbhíse a bhaineann le seirbhísí tráchtála an Aontais

(g) Sceideal na gcomhaontuithe seirbhíse a bhaineann le seirbhísí tráchtála an Aontais a choinneáil agus a athbhreithniú

- (h) Deiseanna forbartha sheirbhísí tráchtála an Aontais a shainaitheint agus a mheas
 - (i) Comhlíonadh sheirbhísí tráchtála an Aontais le beartas chúlchistí an Aontais a áirithiú
 - (j) Comhairle a thabhairt, de réir mar a rachfar i gcomhairle leo agus nuair a rachfar i gcomhairle leo, maidir le sainorduithe a bhaineann le seirbhísí tráchtála an Aontais
2. Is mar seo a leanas a bheidh comhaltas an choiste, eadhon:
- (a) Comhalta amháin ar a laghad agus triúr comhalta ar a mhéid den Fheidhmeannacht
 - (b) Gnáthchomhalta amháin ar a laghad agus dhá ghnáthchomhalta ar a mhéid den Aontas
 - (c) Ceathrar buan ar a laghad agus seisear buana ar a mhéad d'fhoireann an Aontais
3. Roghnóidh an Coiste cathaoirleach as measc chomhaltaí an Choiste
4. Tiocfaidh an Coiste le chéile ceithre huair ar a laghad in aghaidh na bliana acadúla, dhá uair in aghaidh an tseimeastair de ghnáth, agus ansin a mhinice is gá chun a fheidhm a chomhlíonadh.
5. Faoi réir fhorálacha an Bhunreacht seo agus an Bhoird Iontaobhaithe, cinfidh an Coiste a nósanna imeachta oibre féin.
8. Áiritheoidh an Fochoiste um Sheirbhísí agus Saoráidí dea-fheidhmiú sheirbhísí agus shaoráidí an Aontais
1. Is é an fheidhm a bheidh ag an gCoiste:
 - (a) Athbhreithniú agus breithniú a dhéanamh ar leibhéal gníomhaíochta laistigh de sheirbhísí agus saoráidí an Aontais
 - (b) Athbhreithniú agus breithniú a dhéanamh ar fheidhmíocht airgeadais sheirbhísí agus shaoráidí an Aontais
 - (c) Riachtanais acmhainní airgeadais sheirbhísí agus shaoráidí an Aontais a athbhreithniú agus a mheas
 - (d) Riachtanais acmhainní daonna sheirbhísí agus shaoráidí an Aontais a athbhreithniú agus a mheas
 - (e) Riachtanais agus deiseanna forbartha caipitil agus infheistíochta sheirbhísí agus shaoráidí an Aontais a athbhreithniú agus a mheas
 - (f) Formhaoirseacht ar chomhaontuithe seirbhíse a bhaineann le seirbhísí agus saoráidí an Aontais
 - (g) Sceideal na gcomhaontuithe seirbhíse a bhaineann le seirbhísí agus saoráidí an Aontais a choinneáil agus a athbhreithniú
 - (h) Deiseanna forbartha i seirbhísí agus i saoráidí an Aontais a shainaitheint agus a mheas

- (i) Comhlíonadh sheirbhísí agus shaoráidí an Aontais le beartas chúlchistí an Aontais a áirithiú
 - (j) Comhairle a thabhairt, de réir mar a rachfar i gcomhairle leo agus nuair a rachfar i gcomhairle leo, maidir le sainorduithe a bhaineann le seirbhísí agus saoráidí an Aontais
2. Is mar seo a leanas a bheidh comhaltas an choiste, eadhon:
- (a) Comhalta amháin ar a laghad agus triúr comhalta ar a mhéid den Fheidhmeannacht
 - (b) Gnáthchomhalta amháin ar a laghad agus dhá ghnáthchomhalta ar a mhéid den Aontas
 - (c) Ceathrar buan ar a laghad agus seisear buana ar a mhéad d'fhoireann an Aontais
3. Roghnóidh an Coiste cathaoirleach as measc chomhaltaí an Choiste
4. Tiocfaidh an Coiste le chéile ceithre huaire ar a laghad in aghaidh na bliana acadúla, dhá uair in aghaidh an tseimeastair de ghnáth, agus ansin a mhinice is gá chun a fheidhm a chomhlíonadh.
5. Faoi réir fhorálacha an Bhunreacht seo agus an Bhoird Iontaobhaithe, cinntí an Coiste a nósanna imeachta oibre féin.
9. Beidh Coistí agus Fochoistí an Bhoird Iontaobhaithe faoi cheangal ag na forálacha seo a leanas:
1. Ceapfaidh gach Coiste Leas-Chathaoirleach ó dhuine dá líon tráth nach déanaí ná an dara cruinniú dá chuid. Gníomhóidh an Leas-Chathaoirleach má tá an Cathaoirleach éagumasaithe go sealadach.
 2. Ceapfaidh gach Coiste Rúnaí chun cibé tacaíochtaí teicniúla agus riaracháin a chinntí sé a chur ar fáil.
 3. Ceapfaidh gach Coiste Leas-Rúnaí ó dhuine dá líon tráth nach déanaí ná an dara cruinniú dá chuid. Gníomhóidh an Leas-Rúnaí má bhíonn an Rúnaí éagumasaithe go sealadach.
 4. Féadfaidh foireann an Aontais, ar chuireadh ó Choiste, freastal ar chruinniú iomlán nó ar chuid de chruinniú den Choiste. I gcás saineolaithe seachtracha neamhspleácha breise, féadfaidh Coiste a iarraidh ar an gCoiste freastal ar chruinniú Coiste ar fad nó ar chuid de.
 5. Measfar aon chomhalta de Choiste a bheith éirithe as mura bhfreastalaíonn sé nó sí ar dhá chruinniú as a chéile den Choiste, gan a leithscéal a chur faoi bhráid an Rúnaí roimh an gcrúinniú.
 6. Ach amháin mar a sonraítear a mhalairt i Sceideal 22 den Bunreacht seo, tuairisceoidh gach Coiste don Bhoird Iontaobhaithe tar éis gach cruinnithe agus uair amháin ar a laghad sa seimeastar.
 7. Ní lú córam do gach coiste ná an tríú cuid díobh siúd a bheidh i dteideal bheith i láthair agus vótáil.
 8. Is trí chomhthoil a dhéanfar cinntí ar an gcéad ásc, ach i gcás inar gá, féadfar iad a dhéanamh trí vóta tromlaigh shimplí de chruinniú a quorate.

23. Sceideal 23 — Rúin & Nósanna Imeachta na dToghachán

1. D'ainneoin nósanna imeachta toghcháin, arna mbunú ag an gCoimisiún Toghcháin, beidh na forálacha seo a leanas éigeantach:
 1. Is é ballraíocht iomlán an Aontais an toghcheantar do thoghchán na nOifigeach Sabbatical agus Oifigeach na Gaeilge (Oifigeach Gaeilge)
 2. Is iad comhaltas an Aontais as na dámha faoi seach na toghlaigh faoi seach chun na dámh faoi seach a thoghadh.
 - (a) Is é an Coimisiún Toghcháin a bhunóidh gach bliain comhdhéanaimh na dtoghlach faoi seach chun cóisirí cumais a thoghadh.
 - i. Agus toghlaigh á socrú aige, tabharfaidh an Coimisiún Toghcháin aird ar struchtúir acadúla na hOllscoile.
 - ii. Ní dhéanfar aon duine a thoghadh ná a ainmniú mar iarrthóir do phost mar Oifigeach Coláiste i leith toghlaigh nach comhalta de é.
 3. Is é an comhaltas iarchéime san Aontas an toghlach do thoghadh an Ionadaí Iarchéime
 4. Is é ballraíocht iarchéime dochtúireachta an Aontais an toghlach chun Ionadaí Iarchéime Dochtúireachta a thoghadh
 5. Toghfáir comhaltaí Phainéal an Ghrúpa Leasa agus comhaltaí an Phainéil Neamhspleách de Sheanad na Mac Léinn gach bliain ag toghcháin a reáchtálfar laistigh de chaoga lá ó thús an dara seimeastar.
 6. Is iad comhaltas na dtionól dámha faoi seach na toghlaigh faoi seach chun comhaltaí Phainéal Tionóil Dhámh Sheanad na Mac Léinn a thoghadh.
 7. Is é comhaltas iarchéime na dtionól dámha faoi seach an toghlach chun Painéal Iarchéime Sheanad na Mac Léinn a thoghadh
 8. Is é comhaltas Chomhairle na gClubanna an toghlach chun comhaltaí Phainéal Chomhairle na gClubanna a thoghadh de Sheanad na Mac Léinn.
 9. Is é comhaltas Chomhairle na gCumann an toghlach chun comhaltaí Phainéal Chomhairle na gCumann a thoghadh de Sheanad na Mac Léinn.
 10. Is éard a bheidh i gcomhaltas iomlán an Aontais an toghlach chun Painéal an Ghrúpa Leasa agus comhaltaí an Phainéil Neamhspleácha de Sheanad na Mac Léinn a thoghadh, ach amháin sna cásanna seo a leanas:
 - (a) Seanadóir Céad Bliana a thoghfáidh baill chéad bhliana an Aontais go díreach
 - (b) Seanadóir Mac Léinn lánfhásta a thoghfáidh baill lánfhásta mac léinn an Aontais go díreach

- (c) Seanadóir Cúrsaí Páirtaimseartha a bheidh tofa go díreach ag baill an Aontais atá cláraithe do chúrsa páirtaimseartha
 - (d) Seanadóir Choláiste Phádraig, a bheidh tofa go díreach ag comhaltaí an Aontais atá cláraithe le Coláiste Phádraig, Má Nuad
11. Is é an Coimisiún Toghcháin a dhéanfaidh na toghlaigh chun Ionadaithe Acadúla do Mhic Léinn a thoghadh de réir fhorálacha Airteagal 11 den Bhunreacht seo.
- (a) Sa chás nach bhfuil ach iarrthóir amháin ann don phost mar Ionadaí Acadúil Mac Léinn i dtoghcheantar measfar an duine sin a bheidh tofa.
12. Ní mór iarrthóirí do thoghcháin a mholadh leis an líon comhaltaí seo a leanas a shíníonn foirm ainmniúcháin oifigiúil chuige sin:
- (a) déanfaidh líon nach lú ná 120 comhalta dá dtoghlach na hOifigigh Sabbatical agus Oifigeach na Gaeilge (Oifigeach Gaeilge) a mholadh.
 - (b) déanfaidh 60 comhalta ar a laghad dá dtoghlach faoi seach na Mealltóirí Dáimhe agus na hIonadaithe Iarchéime a mholadh
 - (c) déanfaidh líon nach lú ná 120 comhalta dá dtoghlach Painéal an Ghrúpa Leasa agus comhaltaí an Phainéil Neamhspleácha de Sheanad na Mac Léinn a mholadh.
13. Le linn aon toghcháin, níor cheart d'iarrthóirí rialacháin na hOllscoile ná an dlí a sháru.

24. Sceideal 24 — RULES & NÓSANNA IMEACHTA NA REIFREANN

1. D'ainneoin nósanna imeachta reifrinn, arna mbunú ag an gCoimisiún Toghcháin, beidh na forálacha seo a leanas éigeantach:
2. Is é a bheidh i bpríomhdháta na vótála i reifreann lá seachtaine ar a mbíonn léachtaí ar siúl de ghnáth san Ollscoil agus nach faide ná 15 lá agus nach lú ná 5 lá ón dáta a nglaofar an reifreann.
 1. Mura mbíonn léachtaí ar siúl de ghnáth ar aon laethanta nach faide ná 15 lá agus nach giorra ná 10 lá ón dáta ar a nglaofar an reifreann, féadfaidh na Cinn Chomhrimh, le toiliú an Bhoird Iontaobhaithe, príomhdháta na vótaíochta sa reifreann a bheidh i gceist a sceidealú do lá seachtaine ar a mbíonn léachtaí ar siúl de ghnáth san Ollscoil agus nach faide ná 25 lá agus nach giorra ná 10 lá ón dáta a nglaofar an reifreann.
 - (a) I gcás gan na Cinn Chomhrimh d'fheidhmiú a gcomhairle féin an t-am roimhraithe do shíneadh, no an Bord Iontaobhaithe do thoiliú le faidiú den tsórt san do dhéanamh, no mara dtitfidh aon lá seachtaine ar a mbeidh léachtaí ar siúl san Ollscoil de ghnáth sa 25 lá o dháta gairmthe an reifrinn, tuigfar go ndiúltaíonn na Cinn Chomhrimh don achuinge no don treoir reifrinn agus ní bheidh aon reifreann ann.

25. SCEIDEAL 25 — ACHOMHAIRC I GCOINNE AON GHNÍMH DE CHUID AN AONTAIS CHUIG AN MBORD IONTAOBHAITHE

1. Le cur isteach ag Seanad na Mac Léinn

26. SCEIDEAL 26 — BUANORDUITHE AN CHOISTE GNÓ

1. Le cur isteach ag Seanad na Mac Léinn

27. SCEIDEAL 27 — SAINMHÍNITHE

1. Le cur isteach ag Seanad na Mac Léinn

CRÍOCH
